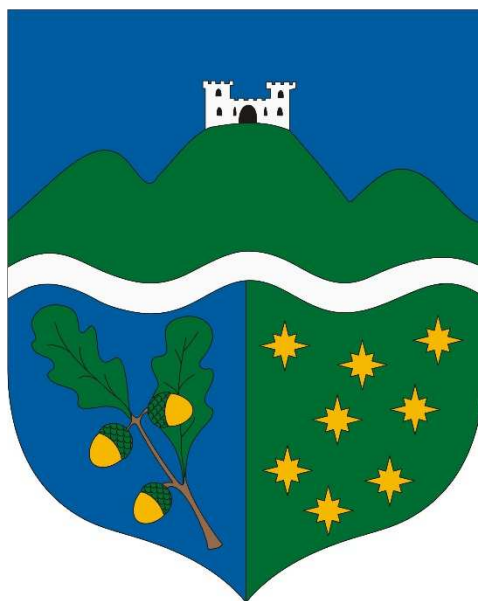

BAKONYCSERNYE

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ KÉSZÍTÉS ÉS
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK FELÜLVIZSGÁLATA

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

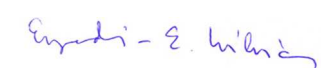

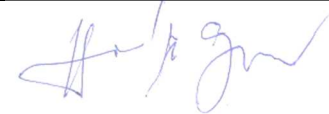

MEGBÍZÓ:

Bakonycsérnye Község Önkormányzata
8056 Bakonycsérnye, Rákóczi út 83.

FELELŐS TERVEZŐ:

Fehér Vártervező Kft.
8000 Székesfehérvár, Rába utca 22.

ALÁÍRÓLAP

Ertl Antal építészmérnök, településtervező TT-07-0075	
Bodó Beáta Településtervező TT 07-368	
Tájrendezés, környezetalakítási munkarész Bruckner Attila kertészmérnök TK 19-0244	
Közlekedési munkarész: Pálffy György Kamarai szám: Tkö 07-0808, 07-50682	
Környezetvédelmi munkarész Enyedi-Egyed Szilvia SZÉM-03/07-0671, SZKV/07-0671	
Diószegi András Környezetirányítási és környezetvéd. szakértő: SZKV-01-13515/2015	
Viziközmű Horváth Gyula Vezető tervező VZ-T/07-0226	
Energia közmű: Takács László TE-07-0449 Horváth Ervin TE-T 18-0033	

Tartalomjegyzék:

1. HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZ	6
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	6
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata	6
1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	6
1.2.2. Fejér Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2030.....	8
1.2.3 A Móri kistérség fejlesztési programja 2005-ben került kidolgozásra.....	10
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	11
1.3.1. Fejér Megye Területrendezési Tervével való összefüggések vizsgálata	11
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai.....	30
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása.....	35
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	35
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések a településen nincsenek	35
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	36
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök.....	36
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	36
1.7. A település társadalma.....	38
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség.	38
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	54
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)	54
1.8. A település humán infrastruktúrája	55
1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)	55
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása	57
1.9. A település gazdasága	58
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	58
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői.....	62
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése	62
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.).....	62
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	63
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység.....	63
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai	64
1.10.6. Intézményfenntartás	65
1.10.7. Energiagazdálkodás.....	65

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások.....	65
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata.....	66
1.12.1. Természeti adottságok.....	66
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet.....	68
1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat.....	68
1.12.2.2. A tájhasználat értékelése.....	70
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek.....	72
1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek.....	72
1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék.....	72
1.12.3.3. Ökológiai hálózat.....	79
1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA.....	81
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei.....	81
1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek.....	81
1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése.....	83
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái.....	83
1.14. Az épített környezet vizsgálata.....	84
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata.....	84
1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata.....	84
1.14.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok.....	85
1.14.1.3-4. funkció vizsgálat:.....	86
1.14.1.5-6. alulhasznosított barnamezős területek és konfliktussal terhelt terület.....	86
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata.....	86
1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat.....	86
1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat.....	93
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter.....	93
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése.....	94
1.14.5. Az építmények vizsgálata.....	94
1.14.5.1. funkció, kapacitás.....	94
1.14.5.2-3. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség), magasság, szintszám, tetőidom.....	94
1.14.5.4. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok.....	96
1.14.6. Az épített környezet értékei.....	105
1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag.....	105
1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület.....	106
1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők.....	106
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái.....	106
1.15. Közlekedés.....	107
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok.....	107

1.15.2. Közúti közlekedés	108
1.15.3. Községi közlekedés.....	109
1.15.3.1. közúti személyszállítás	109
1.15.3.2. kötöttpályás közlekedés.....	109
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	109
1.15.5. Parkolás	110
1.15.6. Várakozóhelyek létesítése	110
1.16. Közművesítés	110
1.16.1. A víziközművek jelenlegi kiépítettsége állapota.....	110
1.16.2. Energia.....	113
1.16.2.1. Bakonycsernye földgázellátása	113
1.16.2.2. Bakonycsernye villamos energia ellátása.....	113
1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés).....	115
1.17.1. Talaj.....	115
1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek	115
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	119
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés	123
1.17.5. Sugárzás védelem	126
1.17.6. Hulladékkezelés, hulladékgazdálkodás	126
1.17.7. Vizuális környezetterhelés.....	128
1.17.8. Árvízvédelem	128
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	128
1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLET-FELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST, BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)	128
1.18.1. Építésföldtani korlátok	128
1.20. VÁROSI KLÍMA	131
2. HELYZETELEMZÉS	131
3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ.....	132
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	132
3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata.....	132
3.2. Problématérkép/értéktérkép.....	133
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek.....	133
3.3.1. településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	133
1.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása	133
3.3.3. egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Bakonycsernye Község Fejér megyében, a Móri járásban helyezkedik el. A község területe 3813 ha, lakóinak száma 3000 fő körüli.

Bakonycsernye a Bakony lábánál, Mór városától 10 km-re nyugatra fekvő település, mely a Zirc felé vezető út mentén alakult ki. A település a Közép-dunántúli középhegység északkeleti peremterületén levő útifalu, mely a Gaja-patak völgyében 5 km hosszan elnyúló főutcájával és mellékutcaival Veszprém megye határán terül el.

Szomszédos települései Nagyveleg, Balinka, Isztimér, Tés, Jásd, Szápár és Súr.

Közúton elérhető 8216 jelű Mór – Zirc összekötő úton és a 8208 jelű Bakonycsernye – Mezőörs (81. számú főút) összekötő utakon. A településről három járási székhely is könnyen megközelíthető: Mór, Kisbér és Zirc is munkalehetőséget biztosít a község lakói számára.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata

1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

A jelenleg hatályos Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megnevezésű dokumentumot a 1/2014. (I. 3.) számú határozatával fogadta el az országgyűlés. A koncepció az ország átfogó fejlesztését megalapozó dokumentum, amely meghatározza az ország hosszú távú fejlesztési irányát, integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2014–20-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja.

A nemzeti fejlesztés- és területfejlesztési politika céljai és prioritásai teljesülésének érdekében a Koncepció egyrészt horizontális szempontokat fogalmaz meg, melyeket az átfogó gazdasági, környezeti és társadalmi szempontokban jelenít meg, amelyeket a fejlesztéspolitika, a programtervezés és a megvalósítás egészében érvényesíteni kell, másrészt alapelveket határoz meg a fejlesztéspolitika keretében igénybe vett források felhasználásával kapcsolatban, valamint a kedvezményezett térségekkel-települések besorolásával kapcsolatban:

A Koncepció tizenhárom specifikus célkitűzését, köztük hét szakpolitikai jellegű célt és hat területi célt határoz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel. A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, továbbá kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat is, amelyekre a középtávú– fókuszált – fejlesztési feladatok épülhetnek. A nemzeti fejlesztés- és területfejlesztési politika alakítása és a célok elérése során – a Koncepcióban megfogalmazott elvek figyelembevételével mellett a specifikus célokat a lehetséges kitörési pontok és fordulatot igénylő területek alapján szakpolitikában érvényesítendő specifikus célokként és területi specifikus célokként határozza meg.

A fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2014–2020-as programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. A Koncepció a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020 között) kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során. Az egyes nemzeti prioritások alatt azonosított fejlesztési tématerületek az európai uniós

források felhasználásának keretét képező 2014–2020-as fejlesztési programok tématerületeit is megalapozzák.

A Koncepció szerint az ország 19 megyei önkormányzata és Budapest Főváros Önkormányzata, mint területi önkormányzat a Koncepcióban megfogalmazott célok, mint kötelező keretek következetes figyelembevétele mellett jelölték ki a fejlesztési terveikben, programjaikban saját céljaikat, illetve határozták meg prioritásaikat és intézkedéseiket.

Fejér megyére vonatkozóan az országos koncepció az alábbiakat tartalmazza:

- A szekunder szektor (ipar) jelentősége a foglalkoztatásban főleg az ipari tradíciókkal rendelkező és a rendszerváltás után újrapiarosított térségekben, Fejér, Nógrád és Komárom-Esztergom megyében a legmagasabb, míg Budapesten a legalacsonyabb.
- A belföldi népességmozgás egyenlegét tekintve Pest megye mellett Fejér, Győr- Moson-Sopron és Vas megye a legvonzóbb vándorlási célpont.
- Az újonnan leszakadóban levő, de még nem egyértelműen periférikus helyzetű térségek megjelenése Zala, Somogy, Veszprém, Tolna, Baranya és Fejér megyékben a legszembetűnőbb.
- A perifériális térségek földrajzilag nemcsak hazánk határmenti perifériáin találhatóak, de belső perifériáink is jól kirajzolódnak (pl. Közép-Tiszavidék, dunántúli belső megyehatárok Somogy-Tolna, Veszprém-Vas, Somogy-Zala területe). Kevésbé markáns, de tetten érhető a megyehatárokon kialakult kedvezőtlenebb helyzetű térségek lassú belső perifériává válása is (pl. Fejér és Tolna, Veszprém és Győr-MosonSopron és Komárom-Esztergom megyék közti határ egyes szakaszai).
- Fejér megye alacsony településszámú (108), kevésbé kistelepülésszerű, a Mezőföld és a Dunántúli-középhegység határán elhelyezkedő, fontos közlekedési folyosók által átszelt megye. A multinacionális vállalatok jelenléte, a modern feldolgozó-ipari technológia és a piacgazdaságba való beilleszkedés pozitív hatású, de a hazai kvv-k kapcsolódása nem teljes körű, főleg a megye déli részén. A gazdasági válság felerősítette az építő- és járműipar visszaesését, az agrárgazdaság és feldolgozóipar egyoldalú szerkezetét. Az ipari központokban és vonzáskörzetükben nőtt a munkanélküliség. A visszaesést követően az egy főre jutó GDP közelít az országos átlaghoz. Jövedelem összehasonlításban a központi régiótól és a nyugatmagyarországi megyéktől továbbra is elmarad, foglalkoztatási mutatója relatív fejlettségéhez képest alacsony.

AZ ORSZÁGOS KONCEPCIÓ FEJÉR MEGYÉRE VONATKOZÓ FEJLESZTÉSI IRÁNYAI:

- A Győr-Tatabánya-Komárom-Mór-Székesfehérvár-Dunaújváros-Paks-Kecskemét ipari/logisztikai nagyklaszterek közötti közlekedési hálózatok kialakítása.
- A termőföld és az ivóvízkincs védelme; a Velencei-tó, a Séd-Gaja-Nádorrendszer revitalizációja, részvétel a Duna Stratégiában; a természeti értékek megóvása.
- Fenntartható energiamix kialakítása hosszú távú megyei energiamérleg alapján.
- A még ellátatlan településeken a szennyvízelvezetés és -kezelés megvalósítása.
- Hálózatosodó helyi gazdaságra és együttműködésre építkező gazdaság-, társadalomfejlesztés, a piacokon versenyképes szereplők támogatása, intenzív fejlesztések a K+F sikereit kiaknázó növekedés és a fenntarthatóság érdekében.
- A két megyei jogú város felsőfokú oktatási színvonalának és bázisainak megtartása, illetve Székesfehérváron a műszaki képzés választékának kiszélesítése.
- Integrált megyei turisztikai fejlesztések, a Nemzeti Emlékhely méltó kialakítása.
- A közép-magyarországi kórház és fekvőbeteg ellátó rendszerhez való kapcsolódás minőségi megvalósítása, a területi szak- és járóbeteg-ellátás teljessé válása.
- A nehéz helyzetű dél-mezőföldi, illetve társadalmi integrációs kihívásokkal küzdő települések komplex szemléletű, tágabb környezetükbe beágyazó fejlesztése.

- Székesfehérvár hagyományait gondozó, helyzeti energiáit kihasználó, a közeli főváros mellett önálló egészségügyi, kulturális, gazdaság szervező központtá alakítása.
- Dunaújváros ipari jellegét megtartó és erősítő, a nagyvállalatok szinergiáját kihasználó gazdasági központi szerep fejlesztése, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével.

A **Közép-dunántúli régió területfejlesztési stratégiája** alapján stratégiai fejlesztési cél, hogy a Közép-dunántúli Régió az innováció, az állandó megújulás elemeit befogadja, elterjessze, és közvetítse, ezzel javítsa a régióban élők életminőségét.

A cél megvalósítását 4 stratégiai célra bontva fogalmazza meg:

1. A regionális pólus tengely, decentrumok és térségi központok hálózatszerű fejlesztése a Közép-Dunántúlon
2. Az egykori ipari tengely megújítása (Dunántúl, Észak-Duna vidék)
3. Periférikus vidéki területek megújítása
4. Közép-Dunántúl speciális táji adottságokkal bíró térségek szoros együttműködése (Balaton, Dunakanyar, Velencei-tó, Vértes, M4-M8 tengely).

A célok eléréséhez meghatározott beavatkozási területek (és egyúttal stratégiai programok):

- A gazdasági környezet innováció-orientált fejlesztése
- Humán erőforrás fejlesztés
- A minőségi élet feltételeinek megteremtése
- Intra- és interregionális kapcsolatok fejlesztése

A **Közép-dunántúli régió innovációs stratégiája** jövőképe: Az innováció régiója – nemzetközi szinten is versenyképes térség

Stratégiai cél:

A vállalati innovációs tevékenység erőteljes növelésével és a kutatás-fejlesztési szektor országos átlagot meghaladó szintre emelésével olyan kiegyensúlyozott és versenyképes gazdasági struktúra kialakítása, amelynek szereplői gyorsan és rugalmasan képesek válaszolni az „új gazdaság” mindenkori kihívásaira.

1.2.2. Fejér Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2030

Fejér Megye Önkormányzata - a miniszteri jóváhagyást követően - a Koncepciót a 45/2021. (III.31.) önkormányzati határozatával fogadta el.

II.1. Jövőkép

Fejér megye tradicionális társadalmi, kulturális, gazdasági-logisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztése, egyenrangú nagytérségi együttműködések aktív tagjaként, kiváló termőhelyi adottságainak fenntartásával, a természeti és kulturális örökségének jövőtudatos kezelésével.

Fejér megye tradicionális nagytérségi pozícióinak erősödése várható úgy interregionális, mint a megyén túlnyúló, országos kapcsolatokban, míg a Duna révén a térség még inkább integrálódik a nemzetközi vérkeringésbe. A gazdasági kapcsolatok erősödése várható az országot kelet-nyugati irányban átszelő új, M8-as gyorsforgalmi út 2020 utáni kiépülésével Ausztria – Veszprém – Székesfehérvár, valamint Dunaújváros – Kecskemét irányába, amely feltárja a megye déli periférikus térségeit is. Ez és a 2030-ig a Komárom – Mór – Székesfehérvár – Sárbogárd szakaszon kiépülő 2x2 sávós, emelt sebességű, gyorsforgalmi úttá fejleszthető 13. sz., a 81. sz. és a 63. sz. főutak megkönnyítik majd a térség kiváló termőhelyi adottságainak jobb hasznosítását, javítva agrárpiaci pozícióit, továbbá egy ipari/logisztikai ipari/gazdasági nagytérség kialakulását a Győr –

Komárom – Tatabánya – Mór – Székesfehérvár – Dunaújváros – Kecskemét vonalon. A Budapest – Bécs közlekedési folyosónak köszönhetően további jelentős ipari/logisztikai cégek települnek Bicske térségébe. A megye déli térségeinek felzárkóztatása megindul a célzott és integrált beavatkozások eredményeként, amelynek során Sárbogárd térségi szerepe erősödik. Az észak-dél irányú M6 autópálya 2024-re az országhatárig kiépül, biztosítva az összeköttetést a délszláv országokkal.

Az ország két legfontosabb turisztikai célterületét (Budapest, Balaton) összekötő és a főváros agglomerációjának tágabb vonzáskörzetébe tartozó Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve), Vértes térsége (VVVTFT), valamint Székesfehérvár és a Duna-mente turisztikai potenciálja – a természeti-kulturális örökség bázisán – fenntarthatóan hasznosul, így 2030-ra a térség nemzetközileg vonzó szegmentált turisztikai célterületté válik.

A megyeszékhely Székesfehérvár meglevő kiváló logisztikai és ipari hátterét hasznosítva, hosszú távú gazdaságfejlesztési stratégiája aktív megvalósítójaként európai szinten is számon tartott gazdasági erőcentrummá fejlődik. Fejlesztés-transzfer központi szerepe erősödik, versenyképes tudás- és munkaerőkínálat, innovatív vállalati környezet, elismert színvonalú műszaki felsőoktatás jellemzi, magas hozzáadott értékű gazdasági és oktatási-kutatási/kulturális szolgáltatásaival emeli várostérsége pozícióját a hazai urbánus térszerkezetben. Dunaújváros megújuló és élhető iparvárosként a monostrukturális ipari fellegvárból innovációs és szolgáltató térségközponttá fejlődik a hagyományos húzóágazatok mellett (ipar, fémkohászat, élelmiszeripar, gumiabroncs- és papírgyártás) a K+F+I, tudásintenzív és innovatív ágazatok, specializálódó vas és acélgyártás, logisztika, sport, üzleti és konferenciaturizmus és a specializált turizmus, mint kitörési pontok fejlesztésével, a megyehatáron túlra és a Duna túlsó partjára kiterjedő vonzással.

Dunaújváros térsége gazdaságának diverzifikálásához járulhat hozzá az Iváncsa térségben kialakuló gazdasági övezet.

Fejér megye 2030-ra nagytérségi együttműködéssel erősíti pozícióit:

- Erősíti a megyén túlnyúló, országos kapcsolatait
- Bővíti interregionális kapcsolatait:

A megye stratégiai térstruktúrája

Fejér Megye Területfejlesztési 2014. évben elfogadott koncepciója a megyét hat funkcionális térségre osztja, melyet az új koncepció is megtartott

Aba a 4. Székesfehérvár vonzáskörzete – Élhető kulturális-szagrális központ, innovációorientált gazdasági fordítókörong funkcionális térséghez tartozik.

A megyeszékhely: fontos közlekedési „fordítókörong”, ipari-logisztikai tengely, kulturális, turisztikai, foglalkoztatási és közigazgatási központ, amelynek megyehatáron átnyúló hatásai vannak. Emiatt elengedhetetlen az együttműködés a szomszédos térségekkel (Mór, Velencei-tó, Balaton stb.) és megyékkel, megyeszékhelyekkel. Erősen agglomerálódó hatások jellemzik a térséget, ahol számos településen a lakófunkció dominál. A gazdag természeti és épített értékek, kulturális hagyományok, foglalkoztatási, gazdaságszervezési és önálló egészségügyi, oktatási bázisán sokrétű fejlődési pálya rajzolható meg versenyképességi pozíciója megerősítése érdekében.

CÉLRENDSZER ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA

JÖVŐKÉP 2013-2030							
FEJÉR MEGYE Fejér megye tradicionális társadalmi, kulturális, gazdasági-logisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztése							
Átfogó célok (2013-2030)	I. Gyarapodó, egészséges és összetartó népesség			II. Élhető megye és települések		III. Innovatív és fejlődő gazdaság	
Stratégiai célok 2021-2027	I.1 Helyi identitás és közösségek megerősítése	I.2 Népesség megtartása és munkaerő minőségi fejlesztése	I.3 Területi különbségek mérséklése, jobban összetartó, szociálisan érzékenyebb megye	II.1 Épített környezet, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése	II.2 Természetes környezet megőrzése és klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fejlesztése, „zöldebb Fejér megye	III.1 Innováció és kutatás lehetőségeinek megteremtése, elősegítése, intelligens megye	III.2 Gazdasági környezet fejlesztése
Területi célok 2021-2027	T.1 Fenntartható városok			T.2 Mezőföld Program (Dél-Fejér)		T.3 Székesfehérvár; Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve); Vértes és az előbbi térségekhez nem besorolható, a Budapest környéke turisztikai térséghez tartozó Fejér megyei települések	
Horizontális elvek és célok	1) Város – vidék együttműködésének erősítése 2) A fejlesztési programok hatékonyságának növelése 3) Fenntarthatóság 4) Esélyegyenlőség 5) Foglalkoztatás növelése 6) A klímaváltozás és a váratlan események, egészségügyi járványok kedvezőtlen hatásainak mérséklése, ellenállóság fejlesztése						

1.2.3 A Móri kistérség fejlesztési programja 2005-ben került kidolgozásra.

A helyzetfeltáró munkarész a kistérségre vonatkozóan az alábbiakat tartalmazza:

A Kistérség jövőképe

Több lábon álló gazdasági szerkezet, nagyobb hozzáadott érték tartalmú termelés, növekvő jövedelemtermelés

Szolgáltató kistérség – az életminőség érzékelhető javulása

Érezhetően feljavított infrastrukturális alapok

Hatékonyan működő intézményrendszer – együttműködő önkormányzatok

A társadalmi-gazdasági fejlesztési program célrendszere

Versenyképes kistérség létrehozása a közösen kialakított tér együttes fejlesztésével, településcsoportokra szabott fejlesztési programokon keresztül.

- Több lábon álló kistérség létrehozása
- Szolgáltató kistérséggé válás
- Vállalkozói aktivitás növelése
 - *A felnőttképzési kínálat bővítése*
 - *A vállalkozóvá válás támogatása regionális is kistérségi programokkal, know-how transzferrel*
- A hagyományos és új gazdasági ágazatok hozzáadott értékének növelése
 - *Telephelyek kialakítása új gazdasági ágazatok megtelepítése céljából*
 - *A helyi vállalatok beágyazódásának elősegítése*
 - *Befektetés-ösztönzés, közös tőkevonó marketing*
- Vonzó turisztikai környezet kialakítása
 - *Közös kínálat megteremtése*
 - *Intézkedés: Turisztikai fogadóképesség javítása a szálláshelyek kapacitásának növelésével*
 - *Borturizmus szerepének erősítése*
- A kistérség humán erőforrásának fejlesztése
 - *Fiatalkorúak térségbe településének ösztönzése*

- *Általános- és középiskolai oktatás színvonalának javítása*
- *Gyermekek napközbeni ellátó rendszerének kibővítése*
- *A térségi-mikrotérségi szintű infrastruktúra-hálózatok kiegészítése*
- *Vonalas közműhálózatok hiányosságainak pótlása*
- *Közlekedési infrastruktúra fejlesztése*
- *A környezet állapotának javítása*
- *Vízbázis védelme, minőségének javítása*
- *Barnamezős területek rehabilitációja*

A kistérségi Stratégiai és operatív programja Bakonycsernyére vonatkozóan az alábbiakat tartalmazta 2005-ben.

Erősségek	Gyengeségek
Kiépült települési infrastruktúra Elsőrangú természeti környezet Egyházi központ Nagyarányú erdőszűcség Kedvező adottságok a horgász- és vadászturizmushoz	Az intézményfenntartás nagy terheket ró az önkormányzatra Belterületi utak rossz állapota Csapadékvíz-elvezetés megoldatlansága Turisztikai attrakciók hiánya Kereskedelmi szálláshelyek, falusi turizmus hiánya Természeti vonzerők kiaknázatlansága Alacsony születésszám Helyi foglalkoztatási lehetőségek száma alacsony
Lehetőségek	Veszélyek
Bakancsos turizmus, ökoturizmus népszerűségének növekedése A térség turizmusának fellendülése, turisztikai közös kínálat kialakítása	Születésszám további csökkenése Infrastrukturális beruházásokra pályázati források elérhetetlensége Ingázási célpontok kivonulása, gazdasági helyzetük romlása

FELADATOK:

Belterületi utak felújítása

Csapadékvíz-elvezetés megoldása (tervezési feladatokra források felkutatása)

Útjelző, tájékoztató táblák elhelyezése

Turisztikai termékfejlesztés (horgásztavak, bakancsos turizmus)

A helyi turisztikai kínálat összekapcsolása a térségi kínálattal.

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.1. Fejér Megye Területrendezési Tervével való összefüggések vizsgálata

Fejér megye Területrendezési tervét a 7/2020. (II.28.) önkormányzati rendeletével fogadta el a megyei önkormányzat.

Fejér megye szerkezeti tervének kivágata

A megye szerkezeti terve szerint Bakonycsernye települési térséggel, erdőgazdasági, mezőgazdasági, sajátos területfelhasználású és vízgazdálkodási térséggel érintett.

Térségi területfelhasználási kategóriák:

11. § A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetét a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

c) a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően különleges – ideértve a beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai, nemzetbiztonsági célú területet –, közúti közlekedési, egyéb közlekedési, védelmi célú erdőterület, rekreációs célú erdőterület, egyéb erdőterület, kertes mezőgazdasági terület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, kereskedelmi szolgáltató gazdasági, ipari gazdasági, egyéb ipari gazdasági, általános gazdasági, intézményi vegyes területbe kell sorolni.

A kiemelt térségi területfelhasználási kategóriákra vonatkozó előírások

<i>kiemelt térségi területfelhasználási kategóriák</i>	<i>Területrendezési követelmények</i>
Erdőgazdálkodási térség Területe a FmTrT-ben: 2156,26 ha	Az erdőgazdálkodási térségben az erdő területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni;
Mezőgazdasági térség Területe az FmTrT-ben: 1348,63 ha	A mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át elsődlegesen a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület, – nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével – beépítésre szánt terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható.
Sajátos területfelhasználású térség Területe a FM TrT-ben:	A sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.
Települési térség Területe az FmTrT-ben: 288,50 ha	A települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető
Vízgazdálkodási térség Területe az FmTrT-ben 19,88 ha	A vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.

Új beépítésre szánt terület kijelölés:

MATrT 12. § (1) Ha jogszabály új beépítésre szánt terület kijelölését nem tiltja, a településrendezési tervben új beépítésre szánt területet a következő szempontok mérlegelése alapján kell kijelölni:

- a) az új beépítésre szánt terület csatlakozik a meglévő települési területhez,
- b) az új beépítésre szánt terület kijelölése nem okozza a különböző települések beépítésre szánt területeinek összenövését, és
- c) új beépítésre szánt terület kijelölésére csak akkor kerül sor, ha a települési térségben nincs a tervezett rendeltetésnek megfelelő beépítésre szánt területen beépítetlen földrészlet, vagy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Etv.) szerinti barnamezős terület.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti szempontot abban az esetben nem kell mérlegelni, ha a c) pont szerinti meglévő beépítésre szánt terület – tervezett rendeltetésnek megfelelő – igénybevétele aránytalanul nagy terhet jelentene annak várható költsége miatt.

(3) Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban

lévő zöldterületet, – gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy védelmi célú erdőterületet – kell kijelölni. Ha a zöldterület vagy védelmi célú erdőterület kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a védelmi célú erdőterületet a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.

Műszaki infrastruktúra hálózatok

MATrT 14. § (1) Az országos közlekedési infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek térbeli rendjét és az országos jelentőségű építmények elhelyezkedését a 2. melléklet, e térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig a 4/1–4/6. melléklet tartalmazza.

(2) A közút számozásának nem közlekedésfejlesztési célból történő megváltoztatása a 4/1. és a 2. melléklet tartalmát nem érinti.

(3) Az 50 MW és annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőművek elhelyezkedését a 2. melléklet, e térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig a 4/7. melléklet tartalmazza.

(4) A villamosenergia-átviteli hálózat távvezetékeit, továbbá a nemzetközi és hazai szénhidrogénszállító-vezetékek térbeli rendjét a 2. melléklet, e térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig a 4/8. és a 4/9. melléklet tartalmazza.

(5) Az országos vízi létesítmények térbeli rendjét a 2. melléklet, ezek felsorolását pedig a 4/10. melléklet tartalmazza.

(6) Az országos hulladékgazdálkodási létesítmények térbeli rendjét a 2. melléklet, ezek felsorolását pedig a 4/11. melléklet tartalmazza.

(7) Az országos kerékpárút-törzshálózat számozásának turisztikai célból való megváltoztatása a 4/5. és a 2. melléklet tartalmát nem érinti.

(8) Az M0 gyorsforgalmi út tervezett 10. sz. főút – M1-M0 közös csomópont közötti szakaszának szakági tervezéséről gondoskodni kell úgy, hogy a nyomvonal kialakítása társadalmi, természet- és környezetvédelmi szempontból a lehető legkisebb érdeksérelmet okozza.

15. §

(2) A településrendezési tervben

a) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve megyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,

b) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési terv egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, azok térbeli rendjétől és a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolásától.

(3) Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos megyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.

A Műszaki infrastruktúra hálózatok a településszerkezeti terven a tényleges nyomvonallnak, illetve a tervezett nyomvonallnak megfelelően ábrázolásra kerültek. A nagysebességű vasútvonal nyomvonalát a FmTrT-ben szereplő nyomvonaltól kis eltéréssel délebbre helyeztük annak érdekében, hogy a gazdasági terület ne legyen érintett a tervezett nyomvonallal.

Térségi szerepű összekötő utak

8216. j. Mór - Bodajk - Balinka - Bakonycsernye - (Zirc)

8213. j. (Szápár (8216. j. út) - Jásd) - Bakonycsernye - (Tés - Várpalota)

Egyéb mellékutak (meglévő)

8208 j. Bakonycsernye – (Mezőörs)

82111 j. Bakonycsernye - (Jásd)

Térségi kerékpárútvonalak

Bakonycsernye – (Bakonyszombathely)

(Zirc - Olaszfalva - Bakonyháza - Jásd - Szápár) – Bakonycsernye

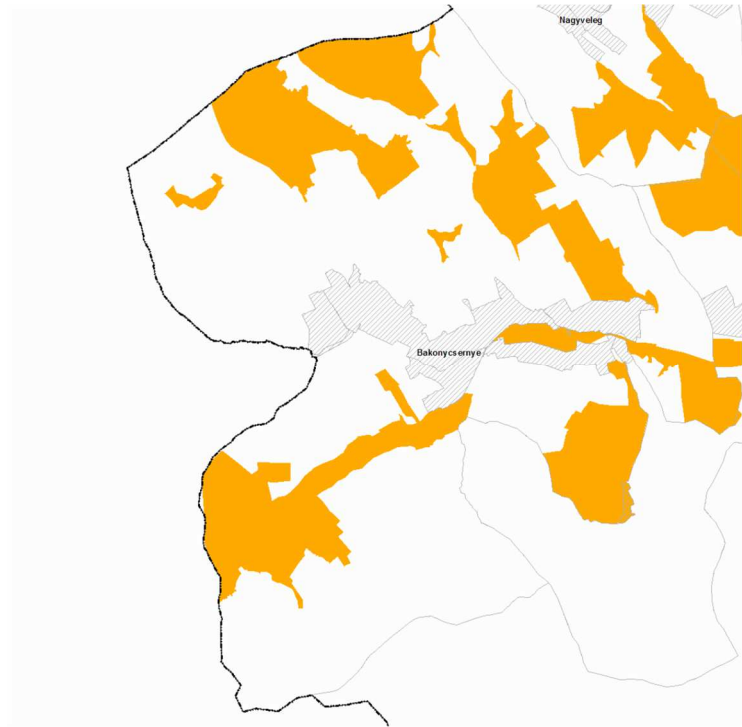
Meglevő földgázelosztó vezeték

Nádasdladány gázátadó (Bodajk-Balinka-Bakonycsernye)

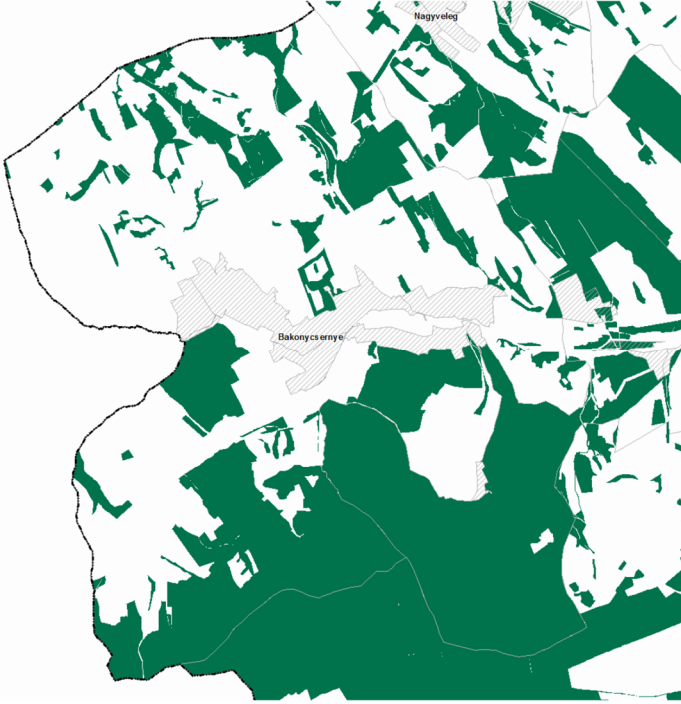
Országos övezetek lehatárolása

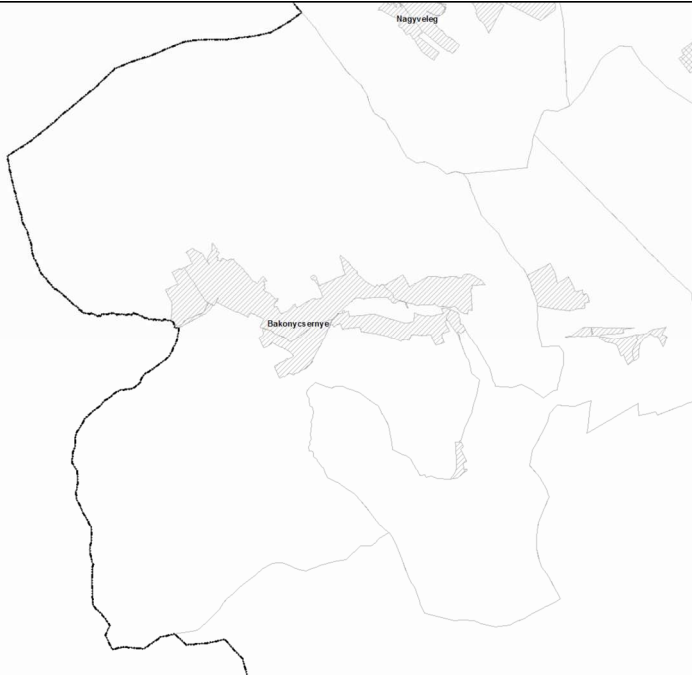

1. Azon országos övezetek, melynek lehatárolása és az övezeti szabályok a MATrT-ben megállapításra kerültek:

Országos övezet kivágata FmTrT-ben	az övezetre vonatkozó szabályok MATrT szerint
	<p>Ökológiai hálózat magterületének övezete MATrT 25. §-a szerint: az övezetet érintően az ökológiai hálózat magterületének övezetében csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja</p> <p>(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:</p> <p>a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá</p> <p>b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.</p> <p>(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.</p> <p>(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes</p>

	<p>élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.</p> <p>(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.</p> <p>(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.</p>
	<p>Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete MATRT 26. §-a szerint</p> <p>(1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.</p> <p>(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha</p> <ol style="list-style-type: none"> a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá a kijelölést más jogszabály nem tiltja. <p>(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.</p> <p>(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok</p>

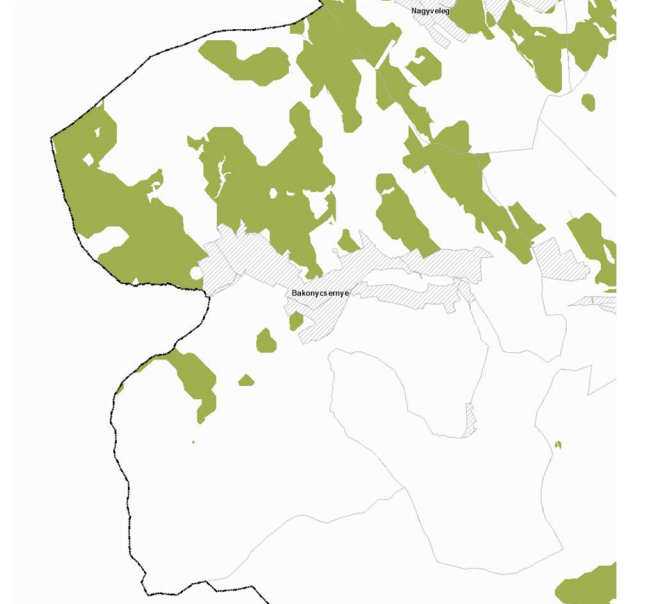
	<p>elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.</p> <p>(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.</p>
	<p>Ökológiai hálózat pufferterületének övezete</p> <p>MATRT 27. §-a szerint</p> <p>Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.</p> <p>(2) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településrendezési terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.</p> <p>(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.</p> <p>(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.</p> <p>Az övezet nem érinti Bakonycsernye területét.</p>

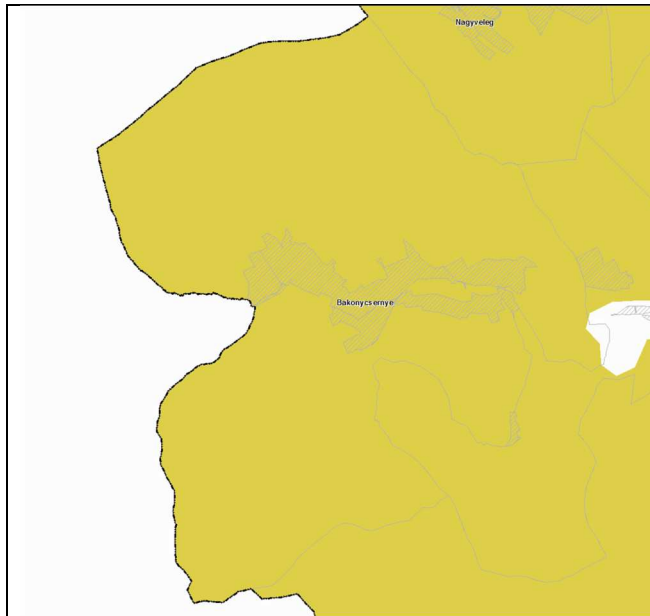
	<p>Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete MATRT 28. §-a szerint</p> <p>(1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.</p> <p>(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.</p> <p>Az övezet Bakonycsernye közigazgatási területét nem érinti</p>
	<p>Erdők övezete MATRT 29-30. §-a szerint</p> <p>Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.</p> <p>30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányateleket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.</p>
	<p>Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete MATRT 31. §-a szerint</p> <p>(1) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a</p>

	<p>településrendezési tervben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés szerint lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos terület övezetén:</p> <p>a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségről szóló törvényben, valamint a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,</p> <p>b) új külfejtéses művelésű bányatelek, célkitermelőhely nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek területe horizontálisan nem bővíthető; a felszíni tájsebeket rendezni kell,</p> <p>c) a közlekedési, vízgazdálkodási és hírközlő infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az eróműveket a kulturális és természeti örökség értékeinek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.</p> <p>Az övezet Bakonycsernye közigazgatási területét nem érinti</p>
	<p>Honvédelmi és katonai célú terület övezete</p> <p>MATRT 32. §-a szerint</p> <p>(1) A honvédelmi és katonai célú terület övezetét a településrendezési tervben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>(2) Az övezet (1) bekezdés alapján lehatárolt területét a településrendezési tervben</p> <p>a) a b) pontban megfogalmazottak kivételével – minden területfelhasználási kategóriában – beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló építési övezetbe vagy övezetbe kell sorolni;</p> <p>b) a zárt bekerített objektumok kivételével honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, ha az adott terület az erdők övezete által is érintett.</p> <p>(3) A (2) bekezdésben foglalt építési övezet, övezet módosítása csak a honvédelemért felelős miniszter hozzájárulásával lehetséges.</p>

2. Azon országos övezetek, melynek területi lehatárolását és övezeti szabályait a területrendezésért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

A 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet 2019. június 22-én lépett hatályba.

<p>Országos övezet kivágata FmTrT szerint</p> 	<p>övezeti szabályok miniszteri rendeletben meghatározottak</p> <p>Jó termőhelyi adottságú szántók övezete</p> <p>2. § (1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.</p> <p>(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.</p> <p>Az övezet Bakonycsenye területét nem érinti.</p>
	<p>Erdőtelepítésre javasolt terület övezete</p> <p>3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban – a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül – az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.</p>
	<p>Tájképvédelmi terület övezete</p> <p>4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálat keretében meg kell</p>

határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

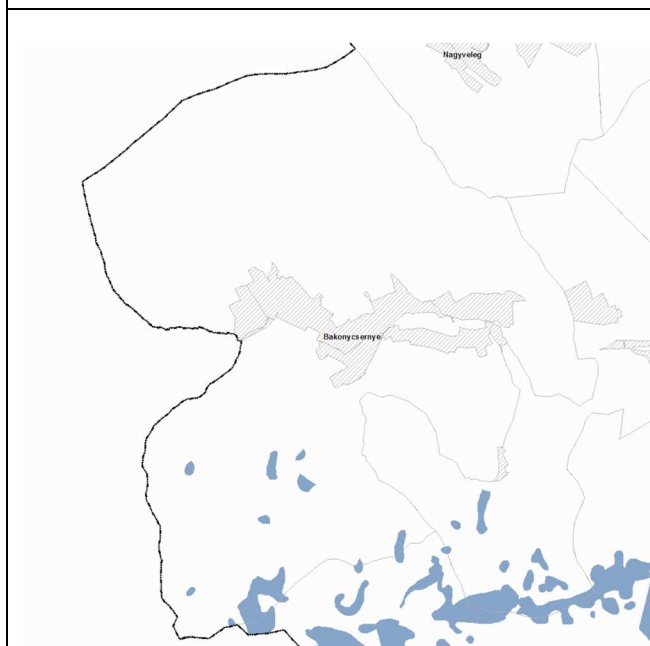
(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

Vízminőség-védelmi terület övezete

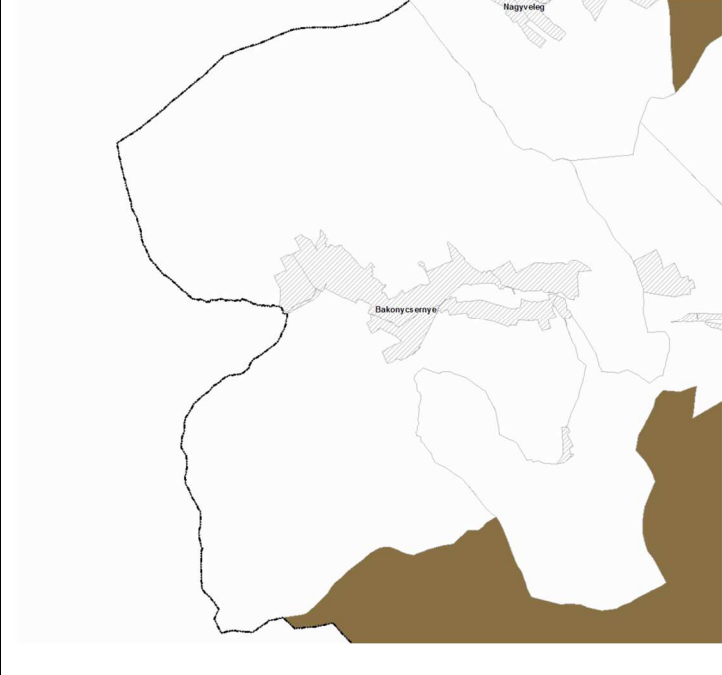

5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

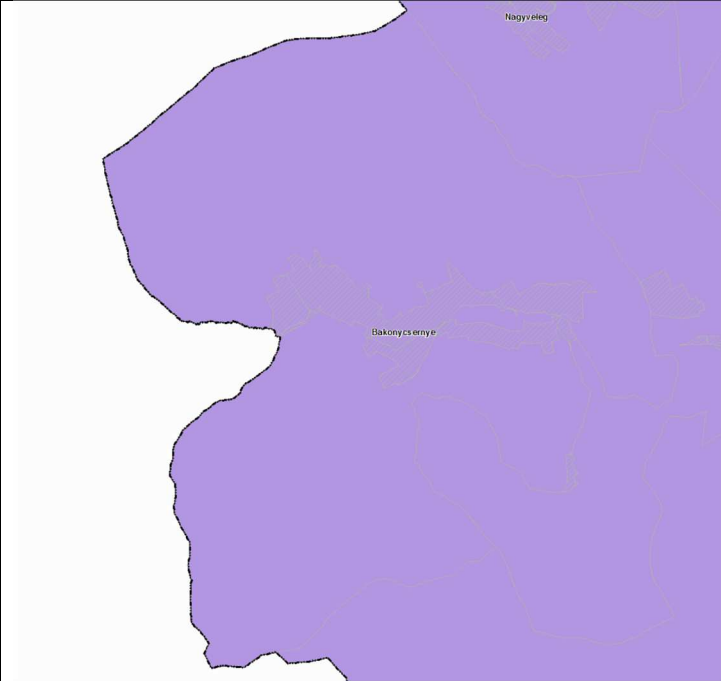
(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédelemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

	<p>Nagyvízi meder övezete</p> <p>6. § (1) A nagyvízi meder övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.</p> <p>(2) A nagyvízi meder övezetében a településrendezési eszközökben, a jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területen a helyi építési szabályzatnak megfelelően, a vízügyi igazgatási szerv hozzájárulásával lehet építési tevékenységet folytatni.</p> <p>(3) A településrendezési eszköz módosítása esetén a vízügyi igazgatási szerv egyetértésével lehet új beépítésre szánt területet kijelölni.</p> <p>Az övezet Bakonycsernye területét nem érinti.</p>
	<p>VTT-tározók övezete</p> <p>7. § A VTT-tározók övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.</p> <p>Az övezet Bakonycsernye területét nem érinti.</p>

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet szerint a megyei övezetre vonatkozó előírások

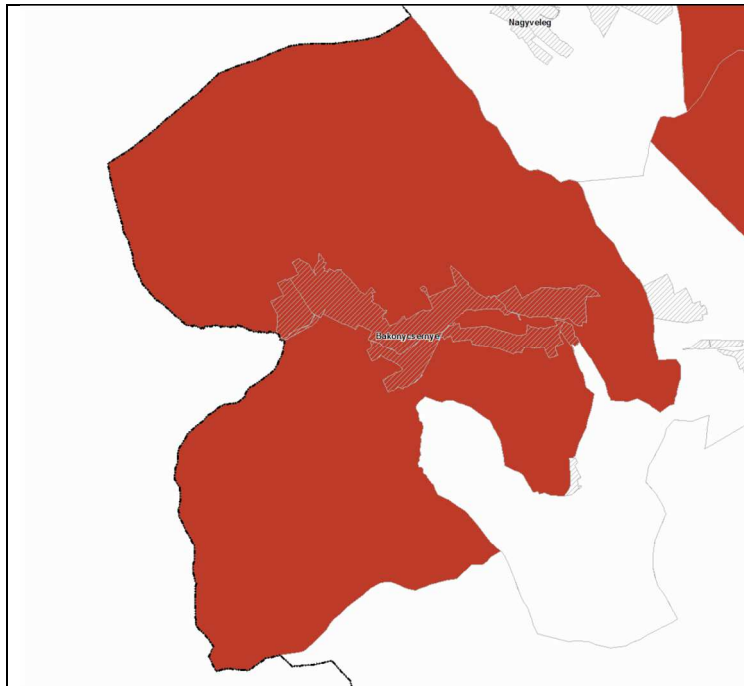
FmTrT szerint az övezet lehatárolása	MvM rendelet előírásai
	<p>Ásványi nyersanyagvagyon övezete</p> <p>8. § (1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>
	<p>Rendszeresen belvízjárta terület övezete</p> <p>9. § (1) A rendszeresen belvízjárta terület övezetében új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a működési területével érintett vízügyi igazgatási szerv a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>

 <p>The map displays a purple-shaded area representing the geological hazard zone. The area is irregularly shaped and covers parts of two municipalities: Nagyvéleg to the north and Bakonycsénye to the south. The map shows the outlines of the municipalities and the specific area affected by the hazard.</p>	<p>Földtani veszélyforrás terület övezete</p> <p>11. § (1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.</p> <p>(3) A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.</p> <p>(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben a földtani veszélyforrás terület övezet területén, az (1)–(3) bekezdésben foglaltakon túl, le kell határolni az övezetbe tartozó azon területeket, amelyekre vonatkozóan új beépítésre szánt terület tényleges igénybevétele előtt a felszíni vizek és belvizek szakszerű elvezetését biztosító tervet kell készíteni.</p>
---	---

Fejér Megye Területrendezési tervében az egyedileg meghatározott megyei övezetek a következők:

FmTrT szerint az övezet lehatárolása	Fm-i önk. rendelet előírásai
	<p>Felzárkóztatandó belső periféria övezet</p> <p>8. § (1) A felzárkóztatandó belső periféria övezetbe tartozó települések településfejlesztési koncepcióinak, integrált településfejlesztési stratégiáinak készítése, módosítása során azokat a megyei önkormányzattal és az övezetbe tartozó valamennyi településsel is egyeztetni kell.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>
	<p>Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet</p> <p>9. § (1) A Vértesi Natúrparc településeinek településfejlesztési koncepciókat, az integrált településfejlesztési stratégiákat és a településrendezési eszközöket a natúrparc létrehozási céljainak megfelelően kell kidolgozni. Az azokban megfogalmazott előírásoknak támogatnia kell a natúrparc alapító (felterjesztési) dokumentumában szereplő célkitűzéseket, továbbá biztosítania kell a natúrparc természeti és kulturális, valamint táj- és településképi értékeinek védelmét.</p> <p>(2) A turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény rendelkezéseivel összhangban álló Pannónia Szíve turizmusfejlesztési koncepció program által érintett települések településfejlesztési koncepcióit és az integrált településfejlesztési stratégiáit a turisztikai régió turizmusfejlesztési koncepcióban megfogalmazott céloknak megfelelően kell kidolgozni. A Pannónia Szíve program desztinációs elvben</p>

	<p>gondolkodva alkot egy olyan, számos települést magába foglaló térséget, ahol a fejlesztési elképzeléseket nemcsak a turizmus, hanem számos egyéb területen is össze kell hangolni.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>
	<p>Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet</p> <p>10. § (1) A megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezetbe tartozó települések településfejlesztési koncepcióinak, integrált településfejlesztési stratégiáinak, valamint településszerkezeti terveinek készítése, módosítása során azokat a megyei önkormányzattal és az érintett megyei jogú város vonzáskörzetébe tartozó valamennyi településsel is egyeztetni kell.</p> <p>(2) Az érintett megyei jogú város vonzáskörzetébe tartozó települések esetében közös, társulásban elkészített településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, valamint településszerkezeti terv kidolgozása javasolt.</p> <p>(3) A tervdokumentumokban különösen az alábbi térségi jelentőségű tartalmi elemeket kell összehangolni, a térségi szinten rendelkezésre álló humán, gazdasági és természeti erőforrások együttes vizsgálata alapján:</p> <ol style="list-style-type: none"> a közlekedési hálózat elemeit, a több település ellátását szolgáló közműhálózati elemek helyét, nyomvonalát, a kereskedelmi gazdasági területek, ipari gazdasági területek, ipari parkok, innovációs, logisztikai területek helyét és méretét, az érintett térségben rendelkezésre álló munkaerőhelyzet igényeit, a rendelkezésre álló szabad „barnamezős” területeket, figyelemmel a kialakult hagyományos, értékes településszerkezetekre, és a táj terhelhetőségére. <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>

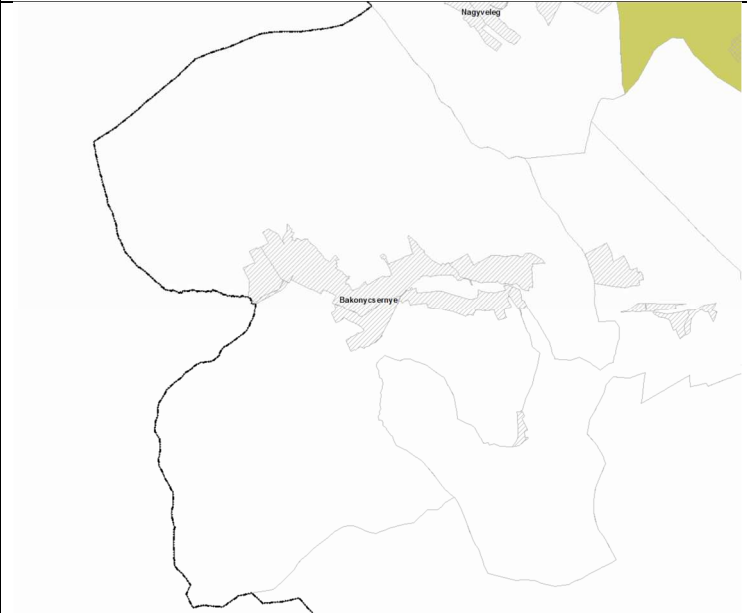
Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet

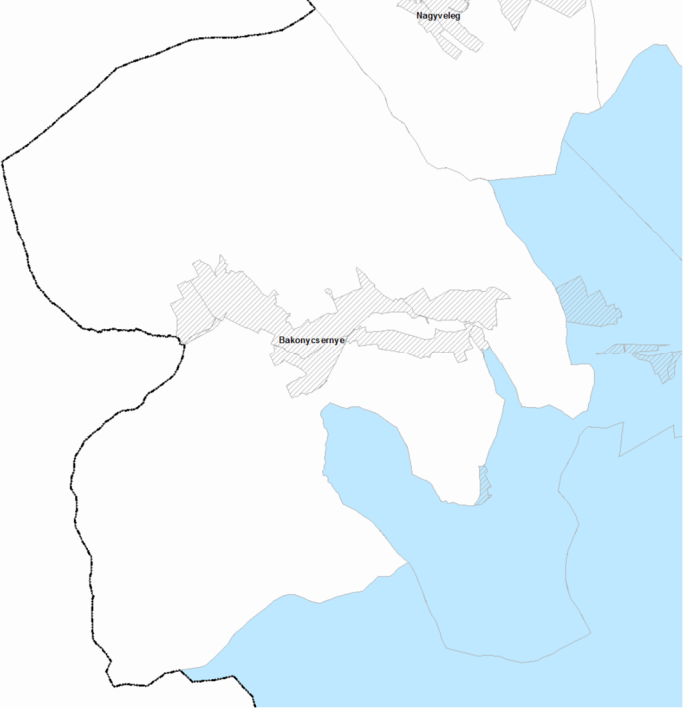
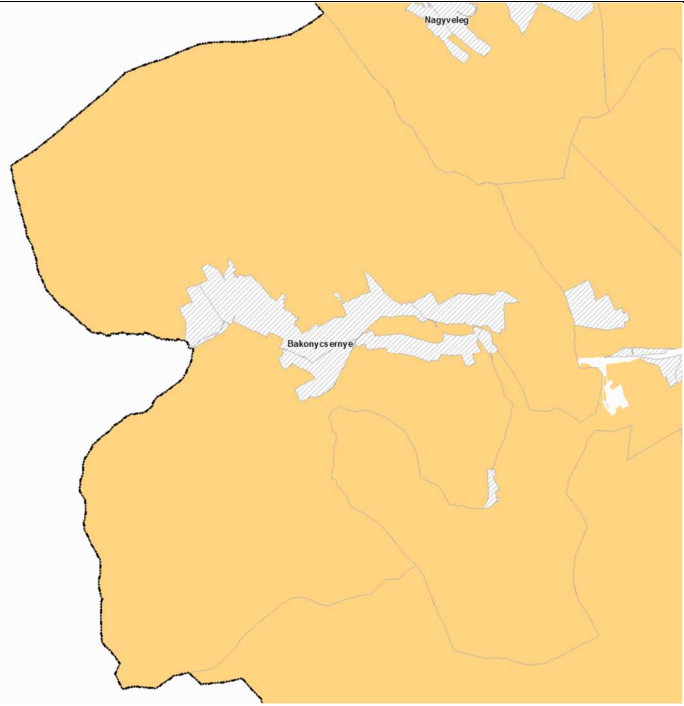
11. § (1) A Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezetbe tartozó települések borszőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú területeire, valamint a volt zártkerti (kertes mezőgazdasági) területeire a településrendezési eszközöket olyan tartalommal kell kidolgozni, amely a szőlő- és borgazdálkodást és gyümölcsstermesztést segíti és ösztönzi, továbbá ezen területek beépíthetőségét csak az előbbi célok érdekében teszi lehetővé. Kerülni kell a beépítésre szánt területek és a mezőgazdasági birtokközpontok kijelölését, kivéve, ha a birtokközpont szőlészeti-borászati, kertgazdasági funkciót, illetve ehhez kapcsolódó lakó, szállás és vendéglátó funkciót szolgál.

(2) A volt zártkertek (kertes mezőgazdasági területek) területe a település településszerkezeti tervében beépítésre szánt területté csak akkor minősíthető, ha az nem tartozik borszőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú területhez, és az átminősítés egyéb jogszabállyal nem ellentétes, továbbá, ha a következő feltételek együttesen teljesülnek:

- a) az érintett terület a település belterületével, vagy beépítésre szánt területével határos,
- b) a tervezett területhasználathoz tartozó, jogszabályban szabályozott és a helyi sajátosságoknak is megfelelő telekstruktúra, telekméret és telekgeometria kialakítása biztosítható, vagy erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte,
- c) a tervezett funkció (lakó, üdülő, gazdasági, stb.) működéséhez szükséges – a megközelítést és a közművek elhelyezését egyaránt lehetővé tevő – közterületek biztosítottak, vagy erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte,
- d) a közművek kiépítettek vagy kiépítésük lehetősége és feltételei biztosítottak és erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte vagy döntést hozott a költségek vállalásáról.

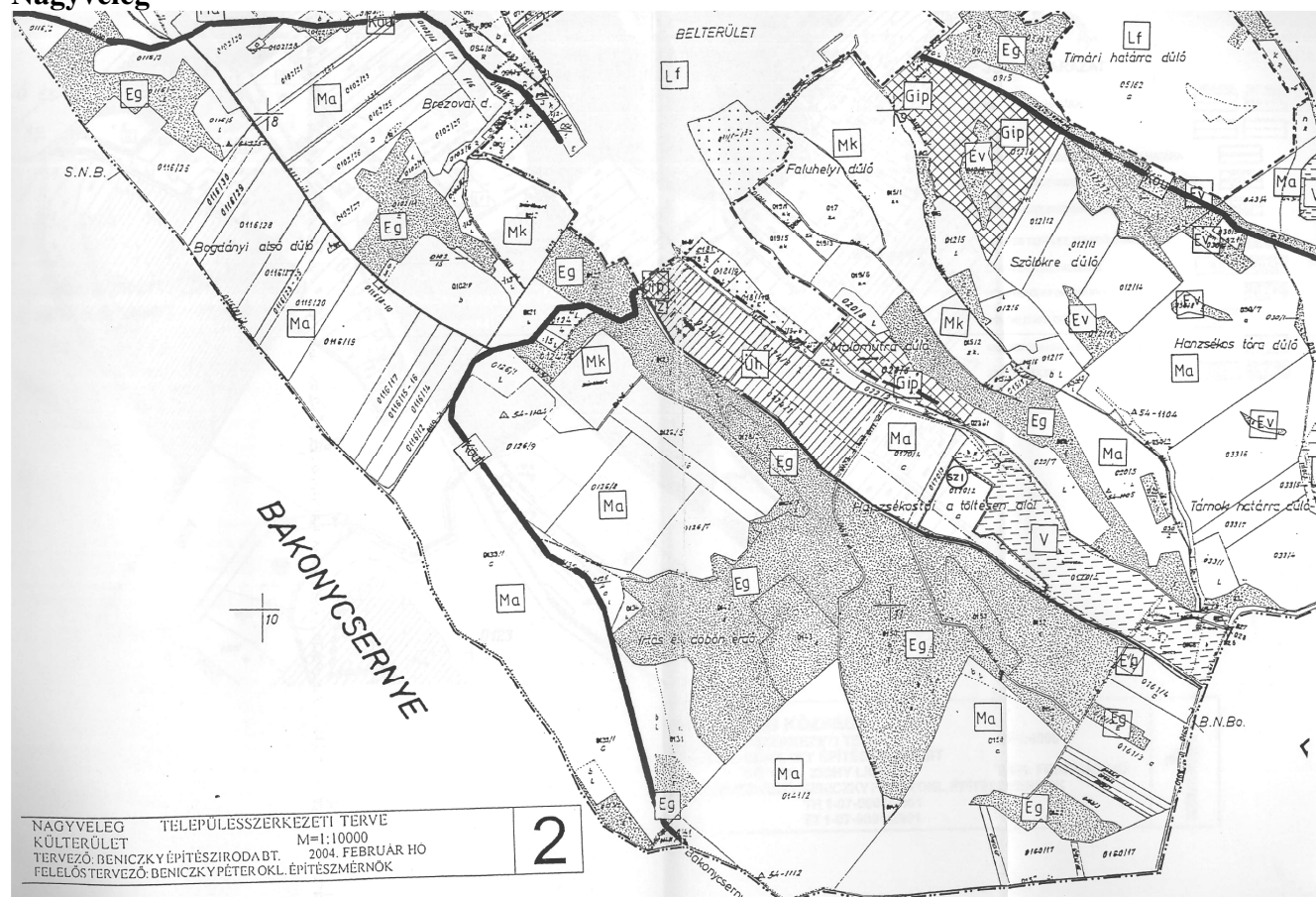
(3) A volt zártkertek, hagyományos szőlőhegyek sajátos településképi és tájképi értékeit a településképi arculati

	kézikönyvekben és a településképi rendeletekben figyelembe kell venni.
	<p>Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet</p> <p>12. § (1) Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezetbe tartozó települések településfejlesztési koncepcióit és az integrált településfejlesztési stratégiáit, valamint településrendezési eszközeit a település jellemző kulturális örökségének megőrzésére és fejlesztésére tekintettel, a turisztikai értékek, vonzerők bemutatathatóságát is figyelembe véve kell kidolgozni.</p> <p>(2) A településképi rendeletekben ki kell jelölni azoknak a településképvédelmi szempontból meghatározó területeknek a határát, amelyek a védendő örökségi és történeti objektumokat és területegységeket, valamint ezek környezetét, védőövezetét foglalják magukban.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>
	<p>Majorsági térség övezete</p> <p>13.§ (1) Majorsági térség övezetbe tartozó települések mezőgazdasági területein és mezőgazdasági üzemi különleges területein a településrendezési eszközökben olyan tartalommal kell kidolgozni, amely a termőföldvédelem, környezetvédelem, valamint az épített örökségi és táji értékek figyelembevételével, és ösztönzői - különösen a mezőgazdasági funkcióhoz, tevékenységekhez kapcsolódó - fejlesztéseket és beépítéseket.</p> <p>(2) A meglévő majorsági területek (mezőgazdasági üzemi különleges területek, „majorok”, „puszták”) figyelembevételével, és lehetőség szerinti felhasználásával kell meghatározni mezőgazdasági birtokközpontok létesítésének, valamint beépítésének</p>

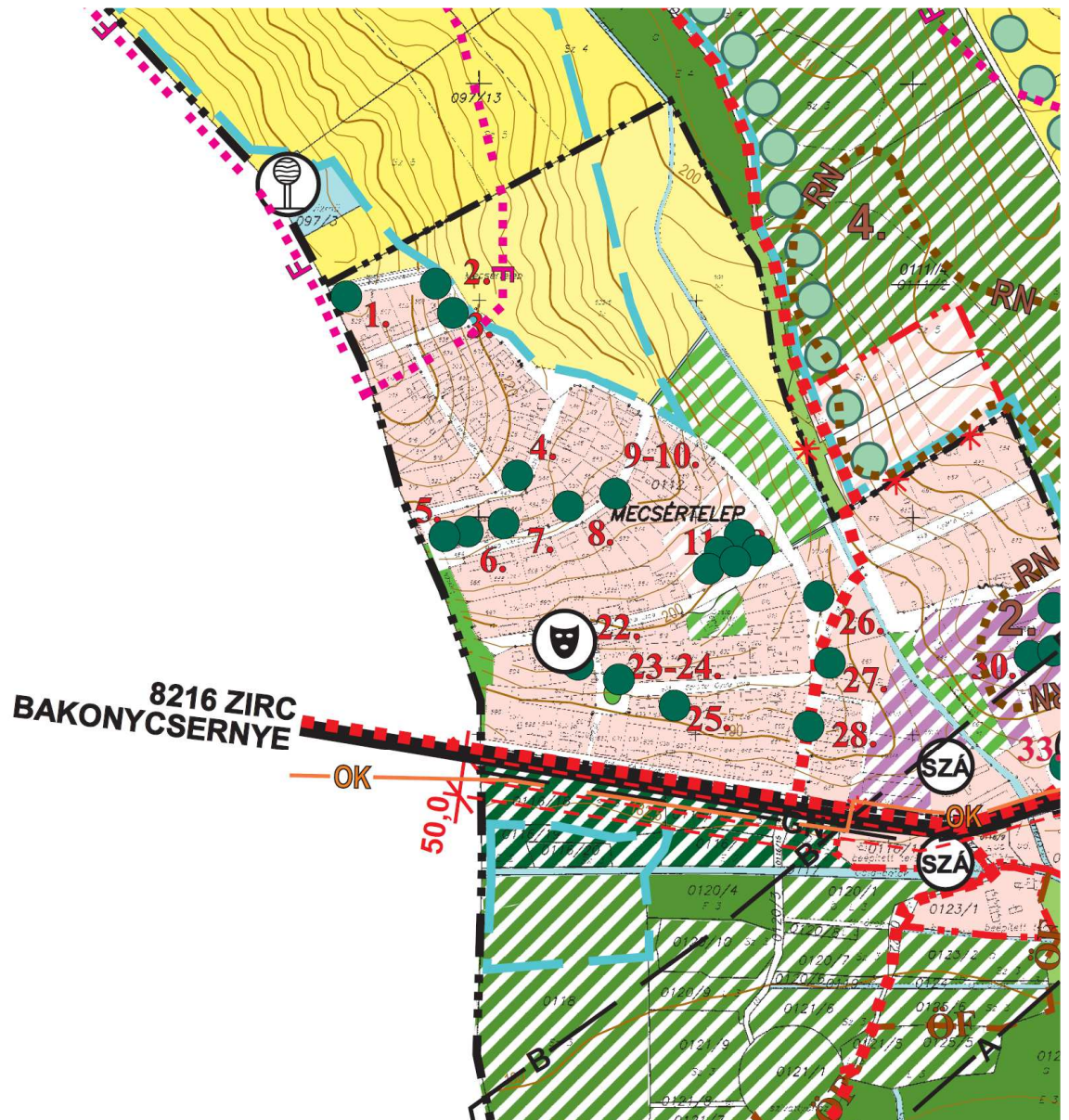
	<p>speciális, helyi adottságokat és igényeket figyelembe vevő szabályait.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>
	<p>Karsztvízszint emelkedésével érintett területek övezete</p> <p>14. § (1) Az érintett települések településrendezési eszközeiben vízügyi adatszolgáltatás, szakvélemény alapján kell meghatározni a biztonságos, vízkárral nem veszélyeztetett, továbbá a karsztvizek tisztaságának megőrzését is biztosító területhasználatokat, le kell határolni a veszélyeztetett területrészeket, valamint ki kell dolgozni azok használati, építési szabályait.</p> <p>(2) A fentiek figyelembevételével el kell készíteni a települési vízgyűjtőkre is kitékintő csapadék- és karsztvíz elvezetési, hasznosítási tervet.</p> <p>Bakonycsernye területét az övezet nem érinti.</p>
	<p>Naperómű létesítése céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete</p> <p>15. § (1) A településrendezési eszközöket úgy kell kidolgozni, elkészíteni, hogy a naperómű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezet területét érintően - a háztartási méretű kiseróművek kivételével - naperómű ne legyen létesíthető.</p> <p>(2) A településképi arculati kézikönyvekben és a településképi rendeletekben figyelembe kell venni a naperómű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető területeket.</p>

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai

Nagyveleg

Nagyveleg településszerkezeti terve és egyéb fejlesztési elképzelései Bakonycsernyét érintő elhatározásokat nem tartalmaz.

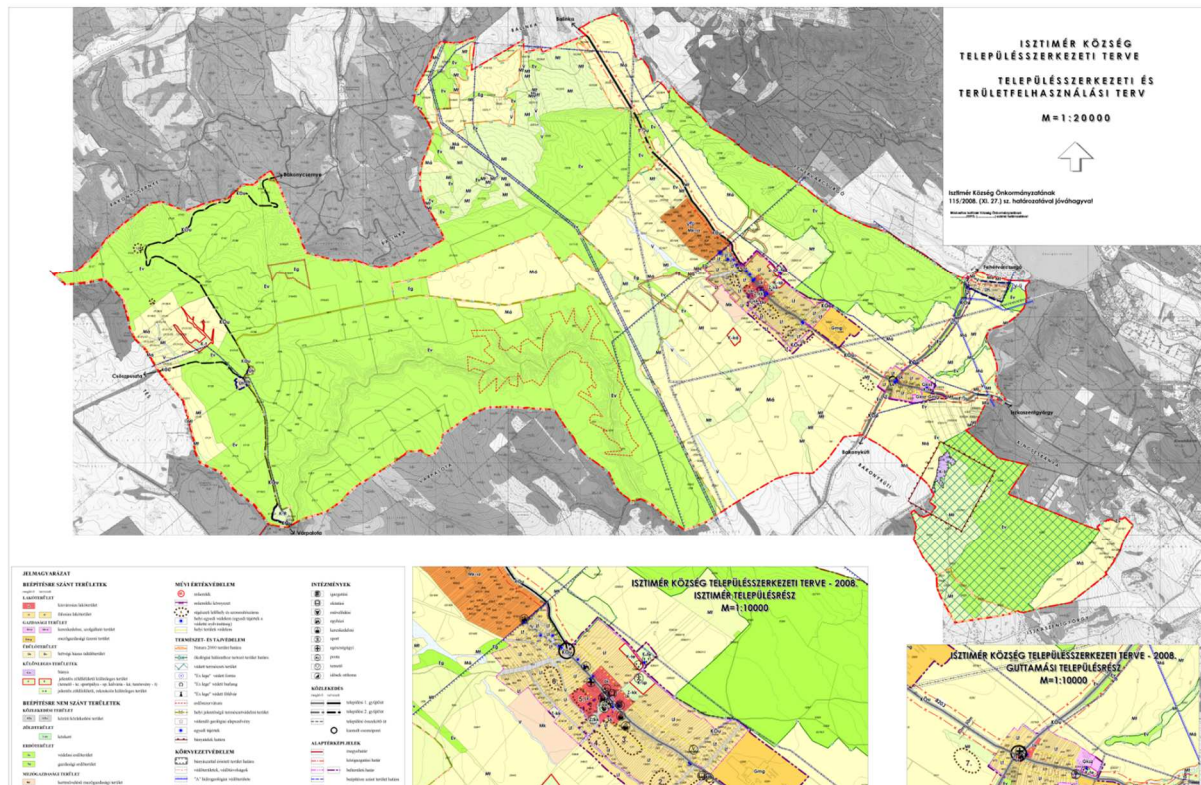
Balinka településszerkezeti terve szerint Bakonycsernye közigazgatási területével Mecser beépítésre szánt területe közvetlenül érintett.

Balinka Kisgyónbánya beépítésre szánt terület is közvetlenül érinti Bakonycsernye közigazgatási területét.

Településfejlesztési és a közigazgatás szempontból indokolt lenne a két település között közigazgatási határ módosítás, azonban erről egyik önkormányzat részéről sem történt kezdeményezés.

Isztimér

Isztimér településszerkezeti terve és egyéb fejlesztési elképzelései Bakonycsernyét érintő elhatározásokat nem tartalmaz.

TÉS

Tés digitális településszerkezeti terve nem áll rendelkezésre. A papír alapú tervet áttekintve megállapítható, hogy Tés településszerkezeti terve és egyéb fejlesztési elképzelései Bakonycsernyét érintő elhatározásokat nem tartalmaz.

JÁSD

Jásd digitális településszerkezeti terve nem áll rendelkezésre. A papír alapú tervet áttekintve megállapítható, hogy Jásd településszerkezeti terve és egyéb fejlesztési elképzelései Bakonycsernyét érintő elhatározásokat nem tartalmaz.

SZÁPÁR

Szápár digitális településszerkezeti terve nem áll rendelkezésre. A papír alapú tervet áttekintve megállapítható, hogy Szápár településszerkezeti terve és egyéb fejlesztési elképzelései Bakonycsernyét érintő elhatározásokat nem tartalmaz.

SÚR

Súrdigitális településszerkezeti terve nem áll rendelkezésre. A papír alapú tervet áttekintve megállapítható, hogy Súr településszerkezeti terve és egyéb fejlesztési elképzelései Bakonycsernyét érintő elhatározásokat nem tartalmaz.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

Településfejlesztési koncepciót nem tudta az önkormányzat a tervezők rendelkezésére bocsátani.

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

A hatályos településfejlesztési koncepciót 2010-ben fogadta el a képviselő-testület. A koncepció célkitűzései között szerepel a lakónépesség megtartása, az öregedésmegállítása illetve lassításával. Cél a települést élhetővé és lakosság-megtartóvá tenni, elősegíteni a fiatalok letelepedését. A hatályos településszerkezeti terv 2010. évi fejlesztési elképzeléseit ismertetjük, mely a településfejlesztési döntésen alapul:

Fejlesztési területek - Bakonycsernye:

1. Ady Endre utca végén:

Északra: lakóterület 0,82 ha (7 telek)

Délre: gazdasági terület 4,98 ha (8 telek)

2. Nagyvelegre vezető bekötő út mellett:

Keletre: gazdasági terület 5,33 ha (5 telek)

3. Tó menti területek:

Keletre: zöldövezet 2,2 ha

üdülőházas övezet 12,7 ha (6 telek)

Nyugatra: állatpark 2,28 ha

4. Déli temető mellett:

Nyugatra: temetőbővítés 3,0 ha

5. Kert utca végén:

Nyugatra: lakóterület 1,56 ha (9 telek)

6. A település nyugati határában a 8216 sz főút mellett:

Északra: gazdasági terület 6,9 ha (10 telek)

7. Kossuth Lajos utca végén:

Nyugatra: lakóterület 2,3 ha (11 telek)

Keletre: lakóterület 1,15 ha (5 telek)

8. 0229/10 hrsz külterületi telken:

Nyugatra: gazdasági terület 2,7 ha (1 telek)

Összesen:

45,92 ha

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések a településen nincsenek

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

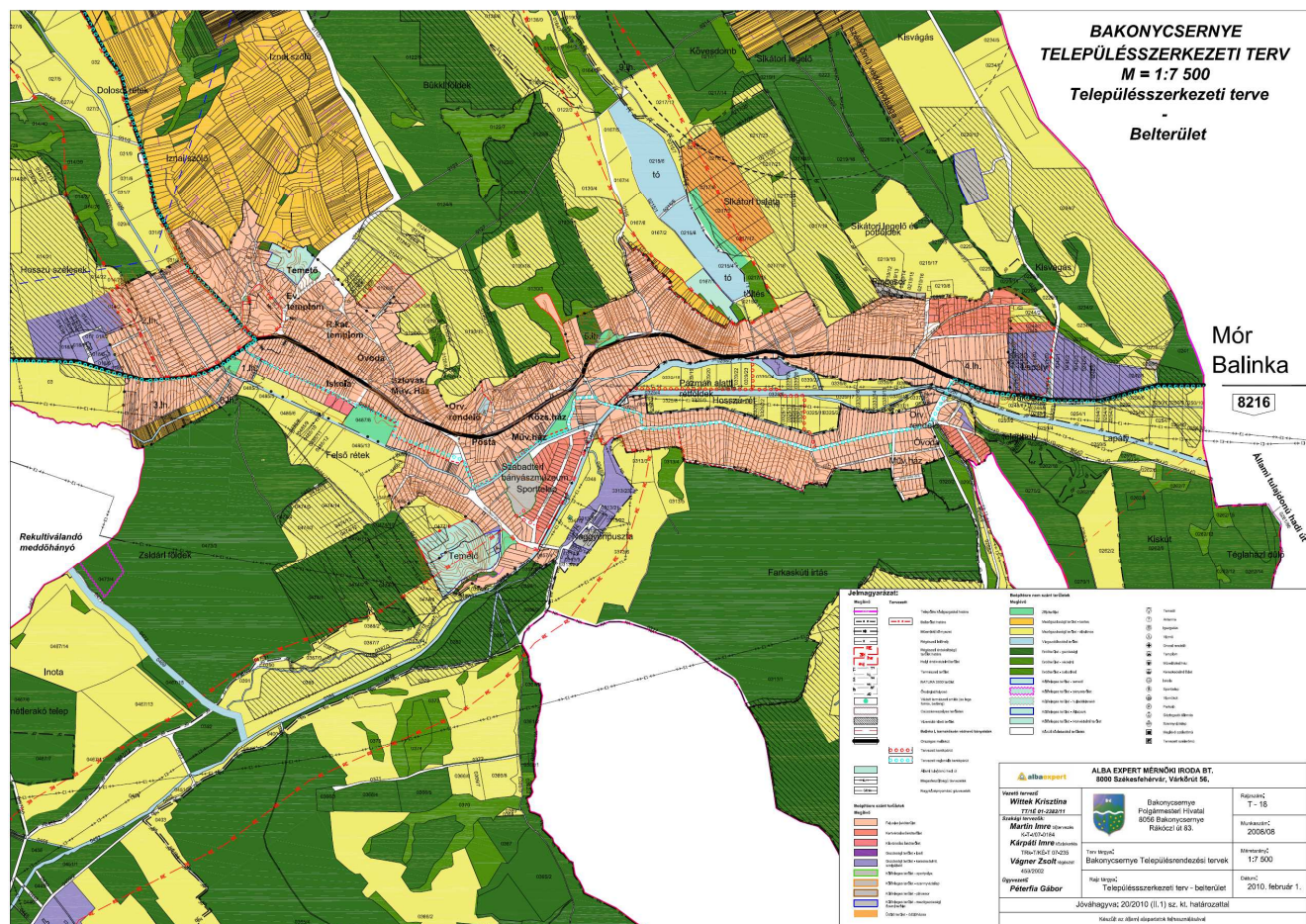
Bakonycsernye község képviselőtestülete 105/2010. (VIII.27.) határozatával jóváhagyta a település szerkezeti tervét, továbbá megalkotta a helyi építési szabályzatról szóló 6/2010. (VIII.27.) rendeletét.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A hatályos településszerkezeti terv legfontosabb elhatározásai:

A hatályos településszerkezeti terv

A hatályos belterületi településszerkezeti terv

A tervezett fejlesztések közül az alábbiak valósultak meg:

Ady Endre utcától északra tervezett 7 telek kialakítása folyamatban van.

Ady Endre utcától délre tervezett gazdasági terület kialakítása nem történt meg.

Nagyvelegre vezető bekötőút mellett gazdasági kialakítása nem történt meg.

Tó menti területen tervezett zöldterület kialakítása nem készült el.

Tó menti területen tervezett üdülőházas övezet kialakítása nem készült el.

Tó menti területen tervezett állatpark kialakítása nem készült el.

Déli temető melletti temetőbővítés megvalósítása folyamatban van.

Kert utca végén tervezett 9 telek kialakítása nem történt meg

A település nyugati határában a főút mellett tervezett gazdasági terület kialakítása folyamatban van.

Kossuth utca végén nyugatra tervezett 11 telek kialakítása folyamatban van.

Kossuth utca végén keletre tervezett 5 telek kialakítása folyamatban van.

0229/10 hrsz-ú külterületi terven tervezett gazdasági terület kialakítása nem valósult meg.

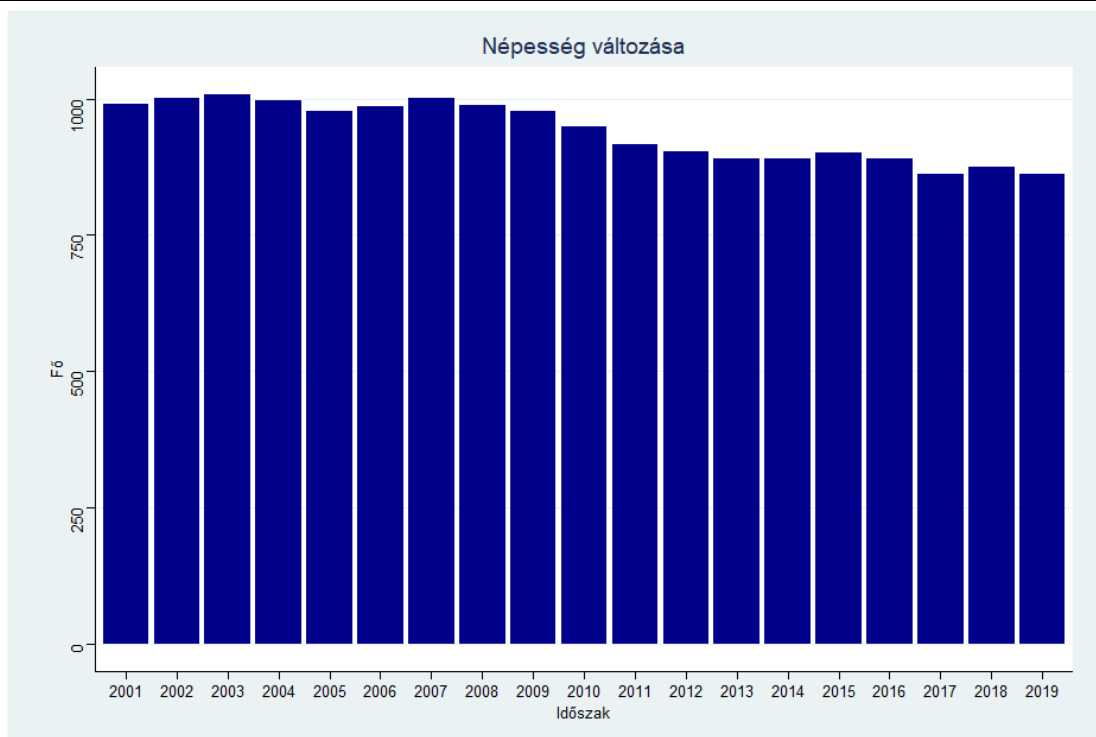
1.7. A település társadalma

(A fejezetben található adatok a KSH, a TeIR adattárból származnak)

A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint Bakonycsernye nem tartozik a kedvezményezett települések közé.

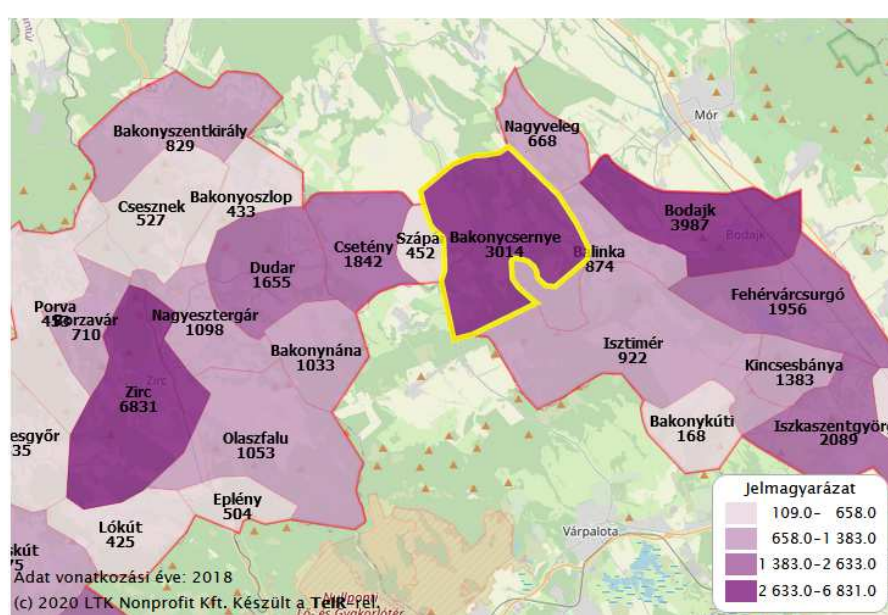
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség.

	Népesség	Népességből nők	Népességből férfiak
2000	3170	NA	NA
2001	3186	1633	1553
2002	3179	1622	1557
2003	3200	1637	1563
2004	3206	1633	1573
2005	3167	1609	1558
2006	3168	1612	1556
2007	3137	1582	1555
2008	3149	1587	1562
2009	3118	1570	1548
2010	3076	1544	1532
2011	3073	1558	1515
2012	3043	1544	1499
2013	2995	1513	1482
2014	2952	1498	1454
2015	2952	1482	1470
2016	2944	1474	1470
2017	2943	1478	1465
2018	3014	1517	1497
2019	3035	1533	1502

Lakónépesség alakulása 2001 és 2019 között.

Forrás: KSH

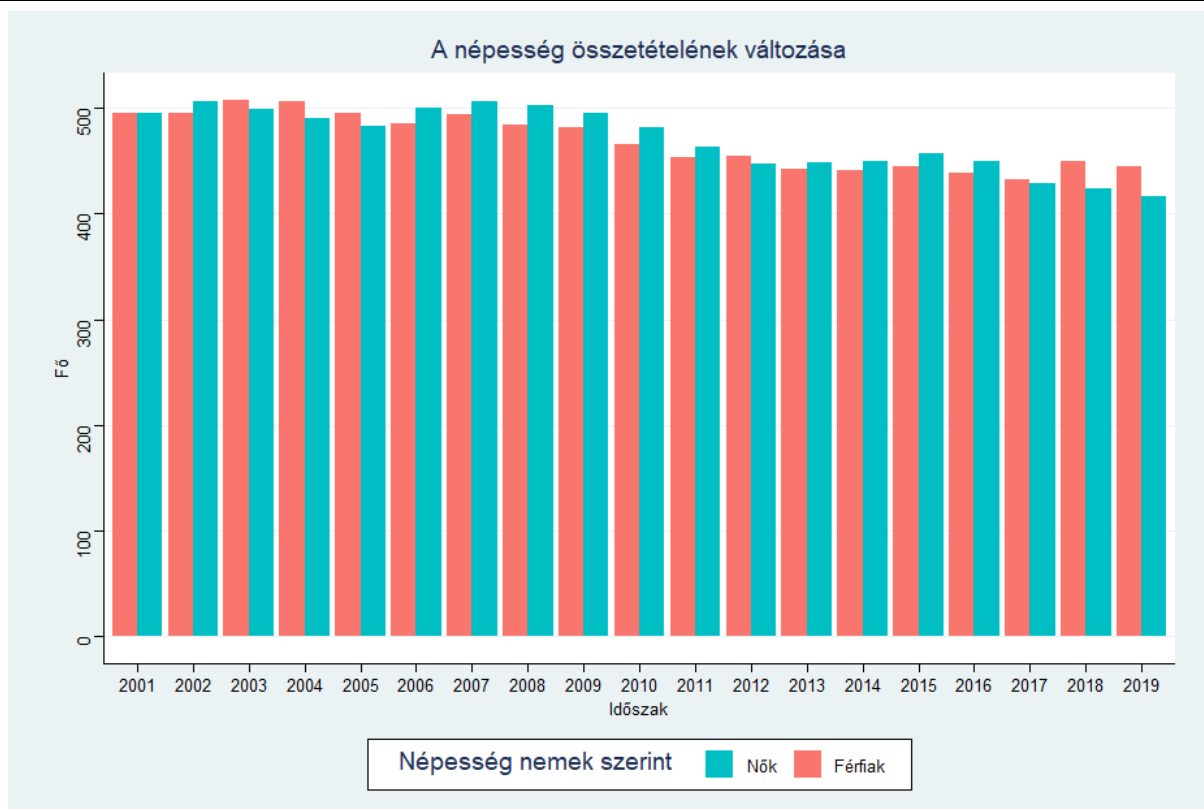

Bakonycsernye és a környező települések népessége

Forrás: TeIR[EA1]

Bakonycsernye népessége a 2000-es évek elején stagnált, majd 2008-tól fokozatos csökkenés figyelhető meg. A település legnagyobb lélekszámát 2004-ben, ekkor a népesség az év végén 3206 volt. A 2019-es, népszámlálásból továbbvezetett adat szerint Bakonycsernye népessége 3035 fő volt, amely a 2017-es adathoz képest 92 fővel tudott növekedni. A népesség változását szemlélteti a fenti táblázat illetve az idősoros ábra: a jelenlegi népességet illetve a környező települések népességét a fenti térkép mutatja be. Az idősorból illetve az idősor trendje eddig csökkenő tendenciát mutatott, azonban az utóbbi két évben a település népessége növekedett – ez az alacsonyabb halálozásnak, illetve a nagy számú odavándorlásnak és a pozitív vándorlási egyenlegnek köszönhető.

Az alábbi ábra a lakónépesség számát szemlélteti a nemek megoszlásában:

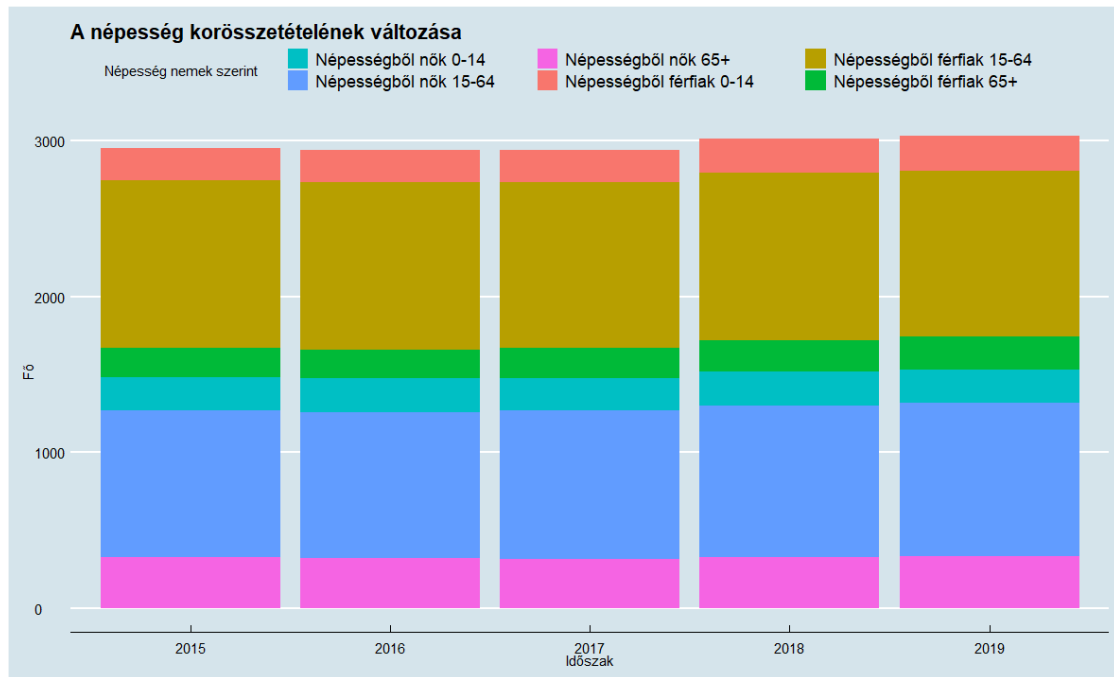

Lakónépesség megoszlása nemek szerint 2001 és 2019 között

Forrás: KSH

Az ábráról jól leolvasható a férfiak és a nők számának együttmozgása. A nemek eloszlása meglehetősen egyenlőnek mondható a településen; 2006 és 2016 között egyértelműen a nők voltak többségben (igaz, marginálisan), azonban a különbség egyre csökkent. 2018 után azonban a férfiak kerültek többségbe: a népszámlálásból továbbvezetett adatok alapján a településen 2019-ben 1533 férfi és 1502 nő lakott. Összességében elmondható, hogy a nemek eloszlása kiegyenlített a településen.

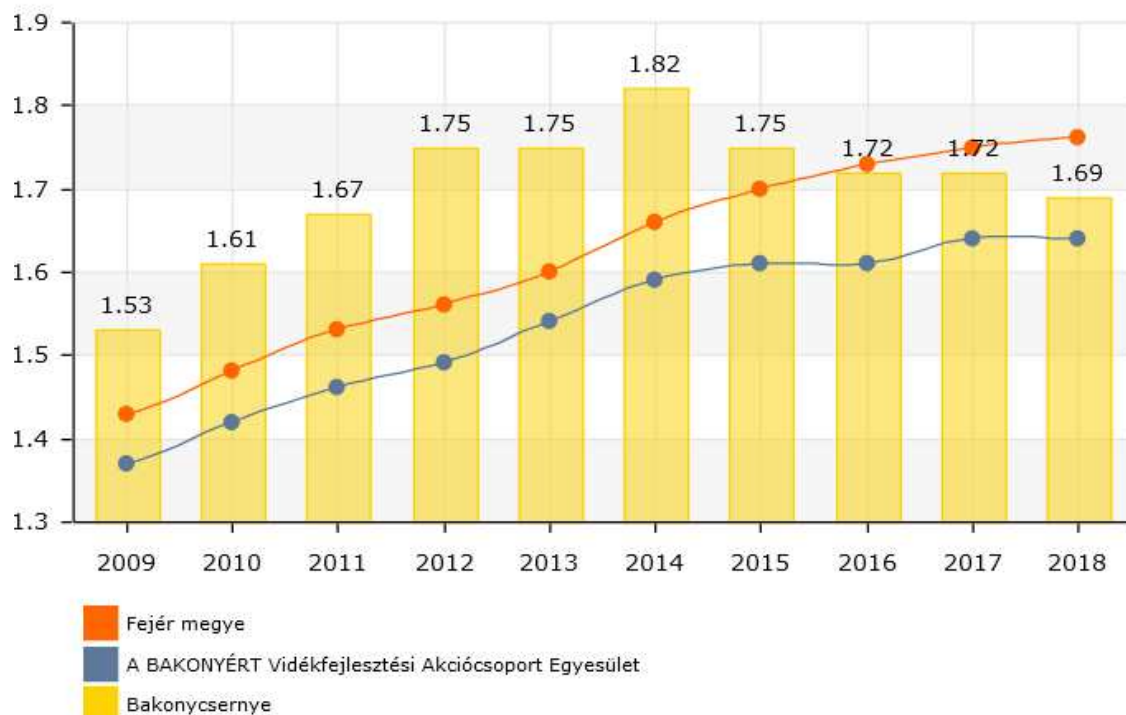
Időszak	Nők 0-14	Nők 15-64	Nők 65+	Férfiak 0-14	Férfiak 15-64	Férfiak 65+
2015	209	945	328	206	1077	187
2016	215	936	323	206	1076	188
2017	207	954	317	209	1064	192
2018	214	973	330	220	1076	201
2019	216	984	333	229	1062	211

Lakónépesség megoszlása korosztályok szerint 2015 és 2019 között

Forrás: KSH

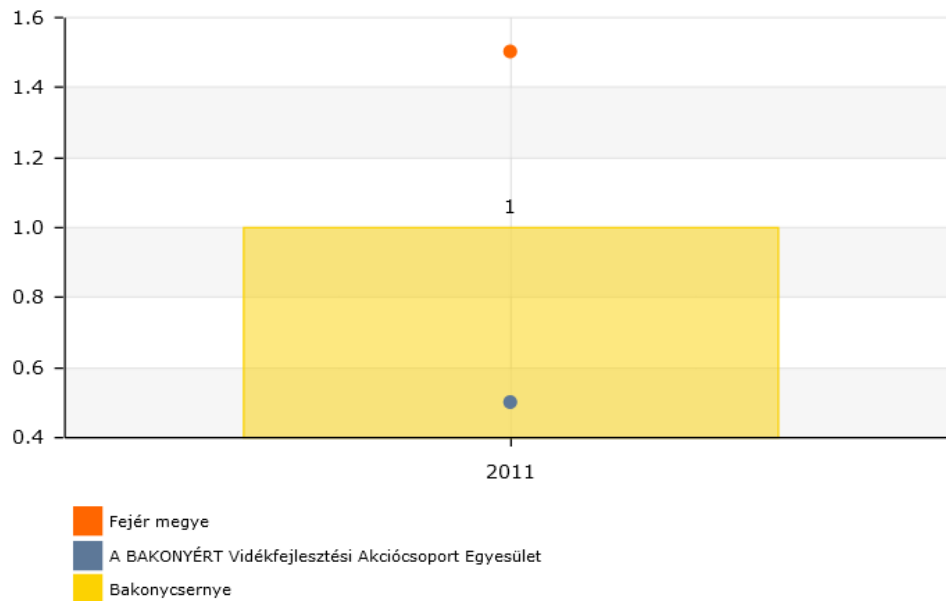
A fenti ábra a lakónépesség megoszlását mutatja a 3 korcsoport szerint. 2019-ben az aktív korú népesség száma 2046 fő volt Bakonycsernyén, míg a gazdaságilag inaktív korba tartozó népesség száma 989 fő volt; a település 2/3-a aktív, harmada pedig inaktív. Bakonycsernye így tipikus példája a magyar előregedő társadalomnak, azonban az utóbbi években ez a tendencia stagnálást mutat.

Örösgi mutató (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) Forrás: TeIR

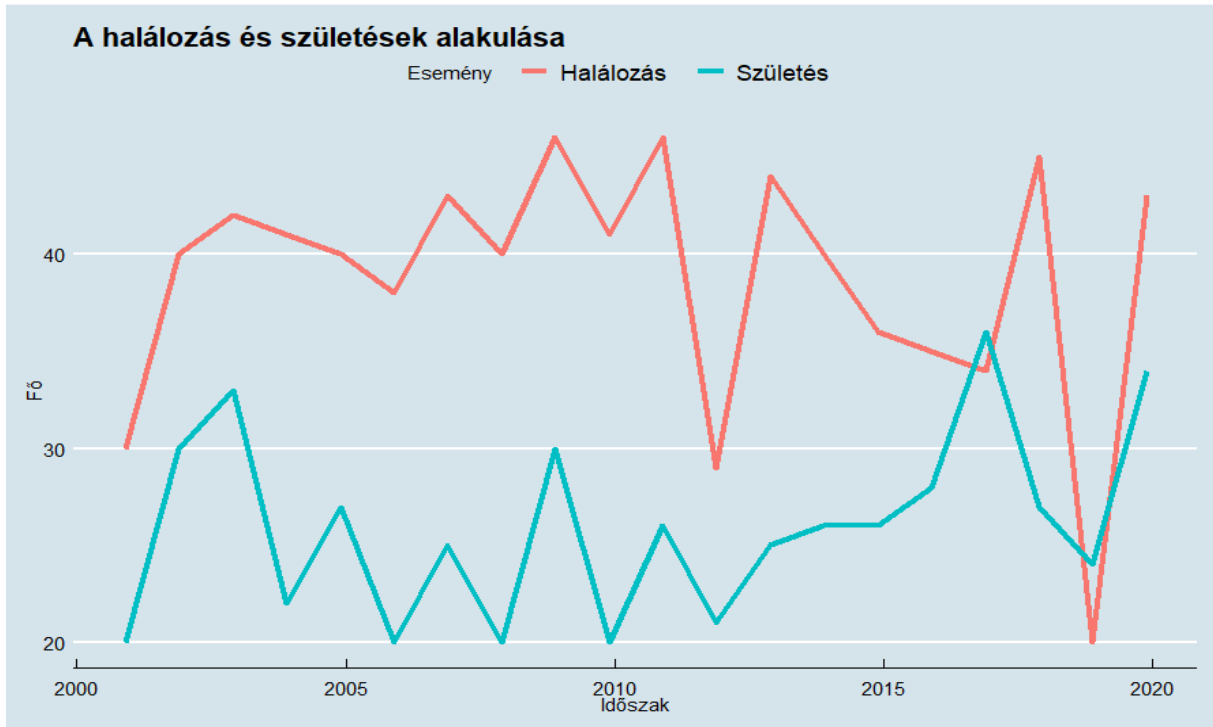
A fenti ábra szemlélteti az öregségi mutató alakulását. Az öregségi mutató definíciója: „Az adott területen lakóhellyel rendelkező 60-x éves személyek száma száz 0-14 évesre vetítve.” (TeIR) A bemutatott index becslése a 2011-es népszámlálási adatból továbbvezetett adatok a természetes népmozgalmi és a vándorlási adatok alapján lettek kiszámítva. Az index jelentős információval szolgál a társadalom, illetve a település elöregedését illetően.

Ez alapján a bakonycsernyei öregségi mutató értéke historikusan bár magasabb a fejér megyei átlagnál, az utóbbi években ez a növekedés stagnál, míg Fejér megyében növekszik. 2018-ban egy 0-14 éves fiatalra 1,69 60 év fölötti lakos jut, amely alacsonyabb a fejér megyei 1,75-ös értéknél. Megjegyzendő, hogy a környező településeken átlagosan alacsonyabb volt az öregségi mutató értéke, ám 2014-től Bakonycsernye a kedvező demográfiai folyamatok miatt ezt a különbséget csökkenteni tudta.

A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya százalékban, 2011-es népszámlálás adatai alapján (forrás: TeIR)

A fenti ábra mutatja a roma kisebbségek jelenlétét, illetve arányát a 2011-es népszámlálás alapján. Ez az arány a teljes népesség 1%-a, amely bár magasabb a környező települések átlagánál, jelentősen alacsonyabb a Fejér megyei átlagnál (ahol ez az érték 1,5%). Kisebbségi Önkormányzat éppen ezért nem működik Bakonycsernye településen.

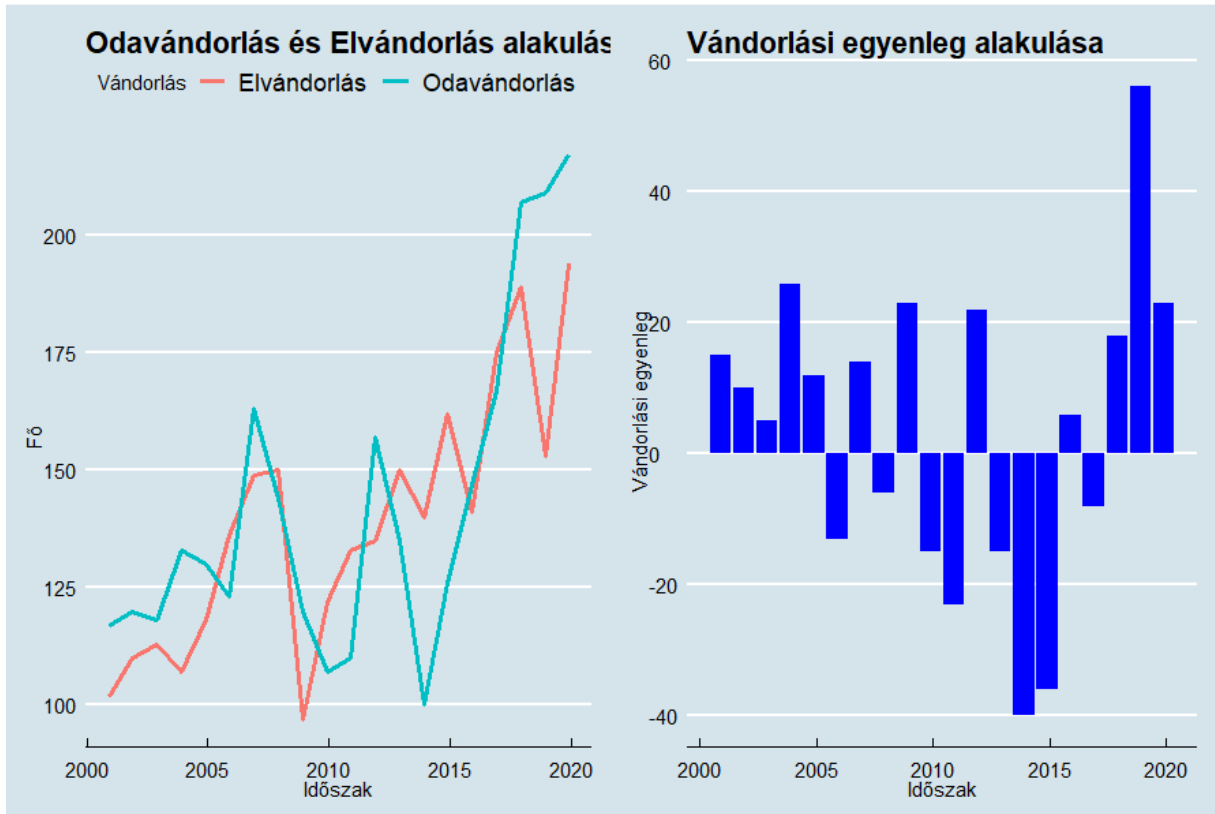
Élveszületések és halálozások száma Bakonycsernyén

Forrás: KSH

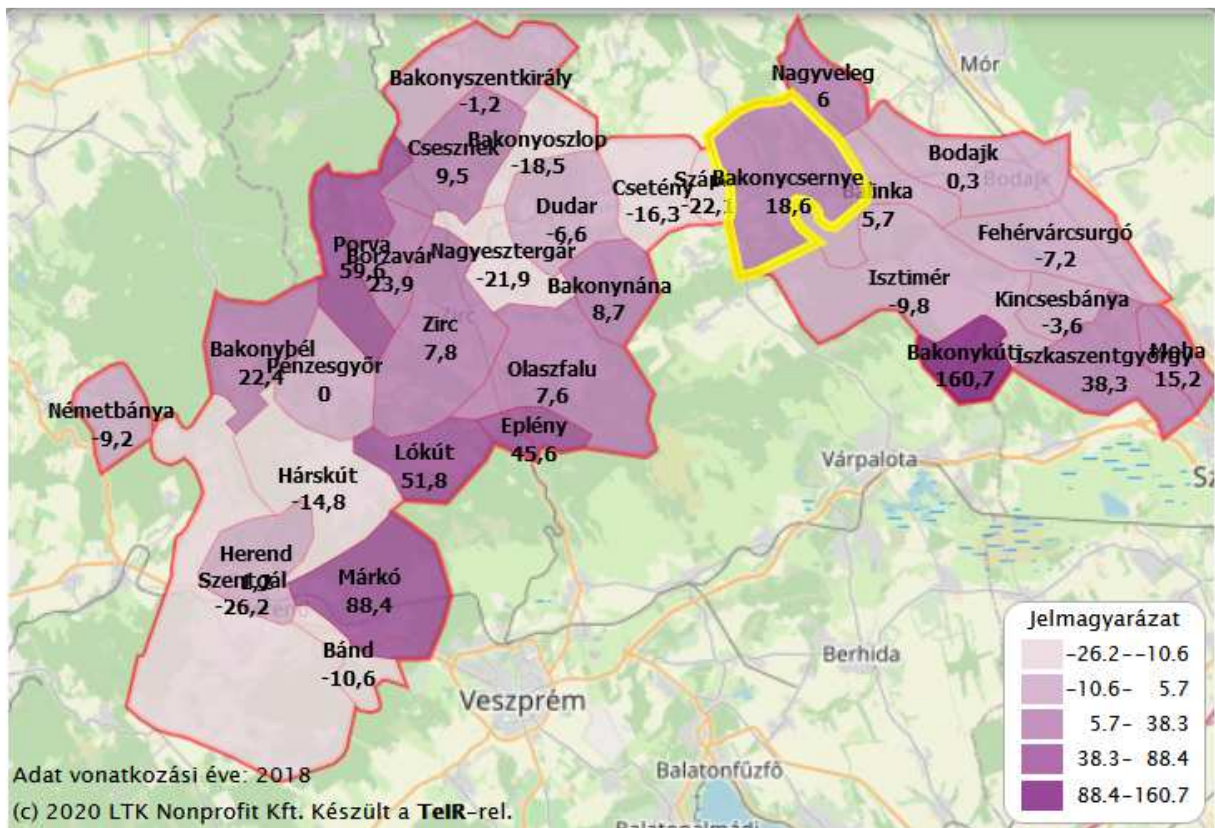
A fenti két ábra részletezi a népesség változásának két potenciális forrását: a belső migrációt illetve az élveszületések és halálozások különbségét. Az ábrák alapján látszódik, hogy a népesség utóbbi években megfigyelhető növekedése főleg a belső vándorlásban keresendő, mivel az elmúlt 20 év megfigyelései alapján a halálozások száma meghaladta a születések számát (ez alól kivétel 2017 és 2019, ahol marginálisan meghaladta a születések száma a halálozást).

Mindezek alapján Bakonycsernye természetesen öregedő település. Az aktív és méltó idősor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében az idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.

A település legfontosabb feladata az öregedő társadalom helyett fiatalodó társadalom megteremtése, amelyet az elmúlt években a bevándorlással jelentősen egyensúlyozni tudott. Ennek érdekében a települést még vonzóbbá lehet tenni mind a helyi lakosok, mint pedig a beköltözni vágyók előtt, illetve a gyermekvállalást a település erejéhez mérten kell segíteni a közszolgáltatások, a szociális és egészségügyi rendszer fejlesztésével és munkahelyteremtés elősegítésével.

Belföldi elvándorlások és belföldi odavándorlások száma Bakonycsernyén, és a vándorlási egyenleg alakulása 2000 és 2020 között

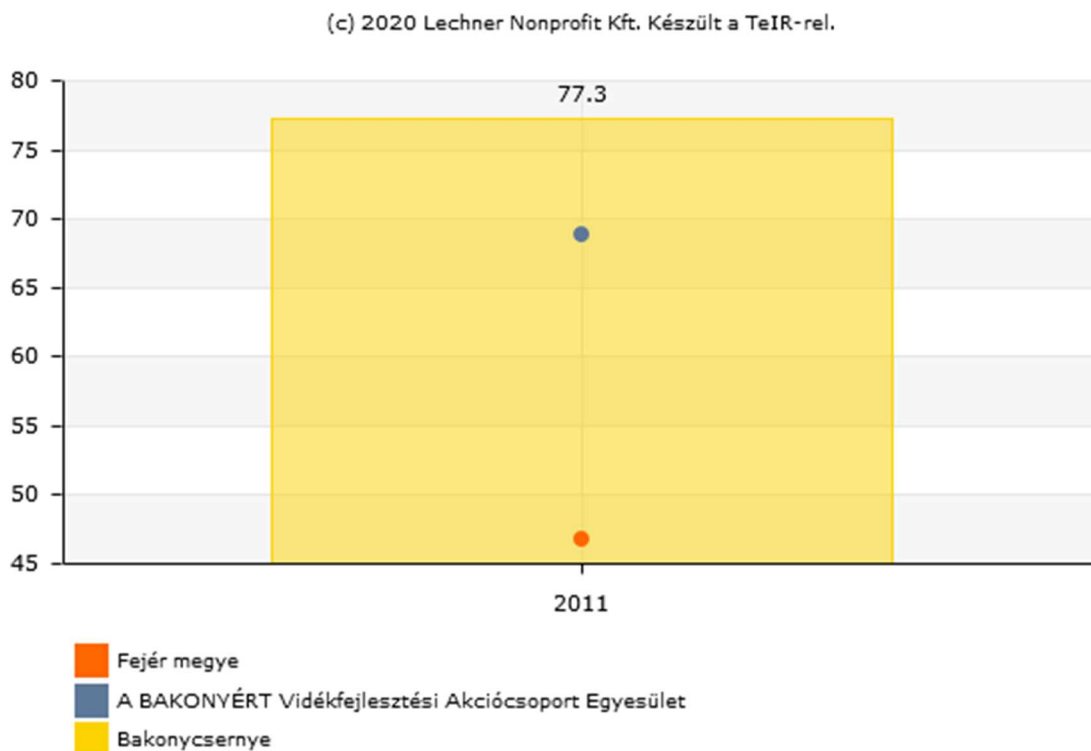
Vándorlási egyenleg alakulása ezrelékben (2018)

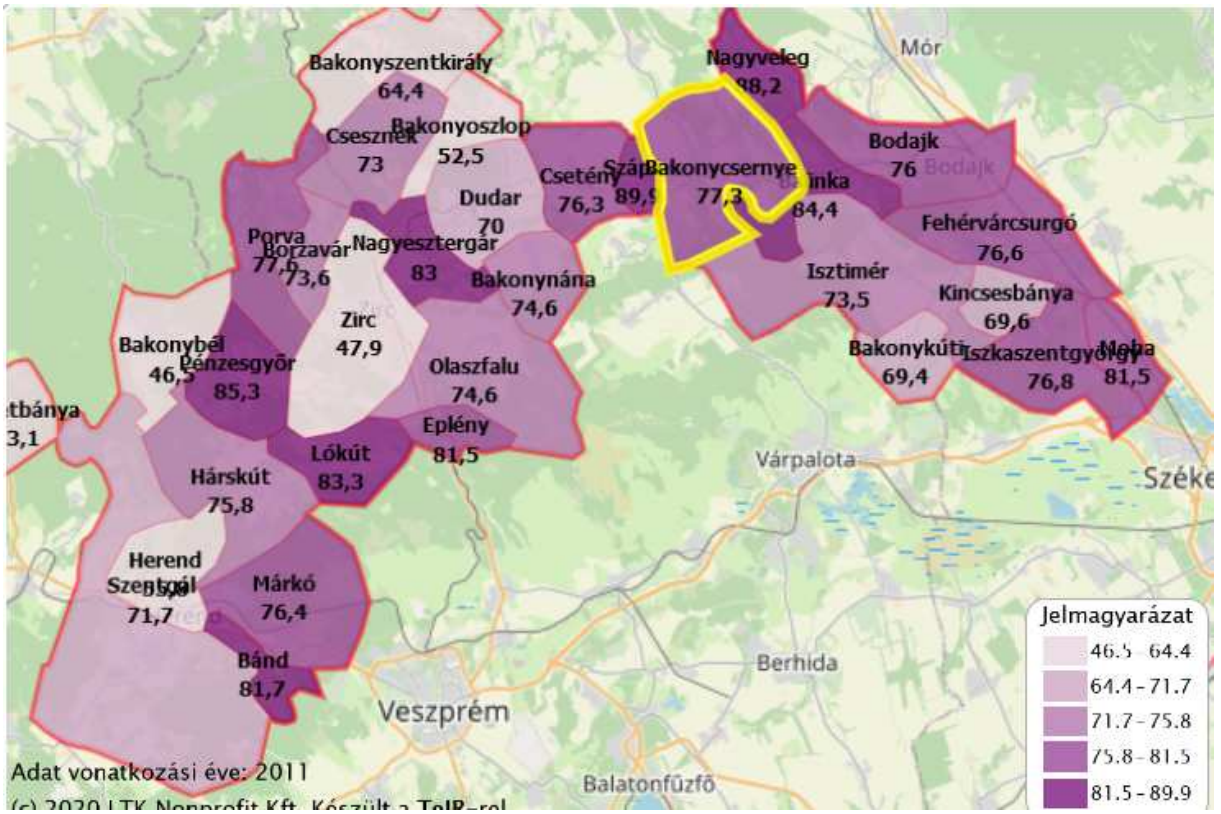
Forrás: TeIR

Az előző ábrák mutatják Bakonycsernye, illetve a környező települések vándorlási egyenlegét. A vándorlási egyenleg alakulásának definíciója a következő:” Az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete, ezer lakosra vetítve. A diagramm mutatja az idő múlásával a vándorlási egyenleg alakulását, a második, térképes ábra pedig Bakonycsernye és a környező települések 2015-ös vándorlási egyenleg értékét.

Az idősorra erős fluktuáció jellemző, a térségtől statisztikailag erőteljesen eltérően. Bár az elvándorlás folyamatosan nő, az utóbbi években a bevándorlás erőteljes növekedésével a vándorlási egyenleg pozitívvá vált, és a környező településekhez képest jelentős növekedést mutatott. 2019-ben az odavándorlók száma 217 míg az elvándorlók száma 194 fő volt.

Mindezek alapján ugyanakkor megjegyzendő, hogy a statisztikai eredményekkel egyöntetűen Lovasberény népessége jelenleg elöregedő. Az aktív és méltó időskor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében az idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. A természetes fogyást a bevándorlási egyenleg további javításával lehet alapvetően befolyásolni (lásd 2011-es eredmények a természetes fogyásban): a település legfontosabb feladata az öregedő társadalom helyett fiatalodó társadalom megteremtése. Ahhoz, hogy ez teljesüljön, a települést még vonzóbbá kell tenni a beköltözni vágyó, elsődlegesen jelenleg városi lakosok körében, illetve a jelenlegi helyi lakosság körében is. Ezt alapvetően a település erejéhez mérten kell megvalósítani, és a közszolgáltatások illetve a szociális és egészségügyi rendszer fejlesztésével, a gyermekvállaló családokat elő kell segíteni, valamint a település lehetőségeihez mérten a munkahelyteremtést is támogatni kell. Ezt támasztja alá az alábbi ábra, mely az ingázók arányát mutatja Bakonycsernyén és a környező településeken. Bakonycsernye mind a fejér-megyei átlag felett, mind pedig a környező települések átlaga felett áll az ingázók arányában (77,3%, 2011) (azonban a közvetlen közelben tartózkodó településekhez képest a különbség árnyaltabb).

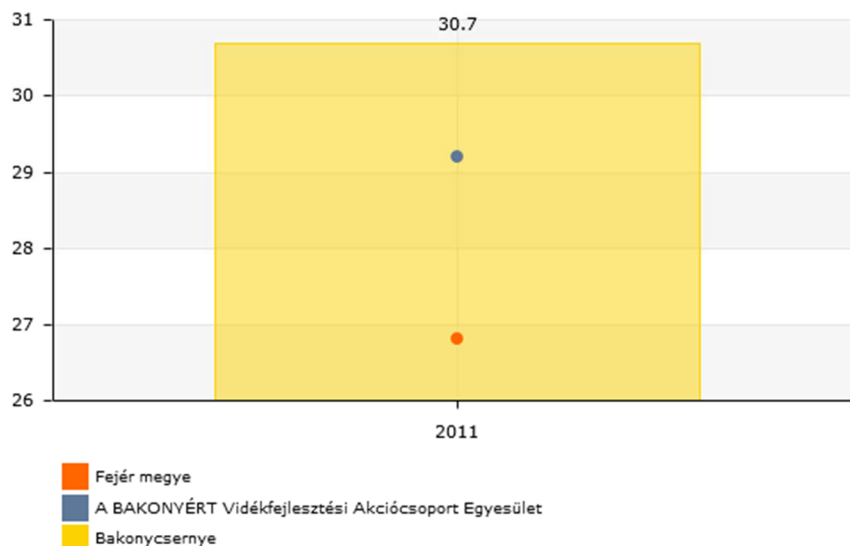
Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%), 2011

Forrás: TeIR

Iskolai végzettség:

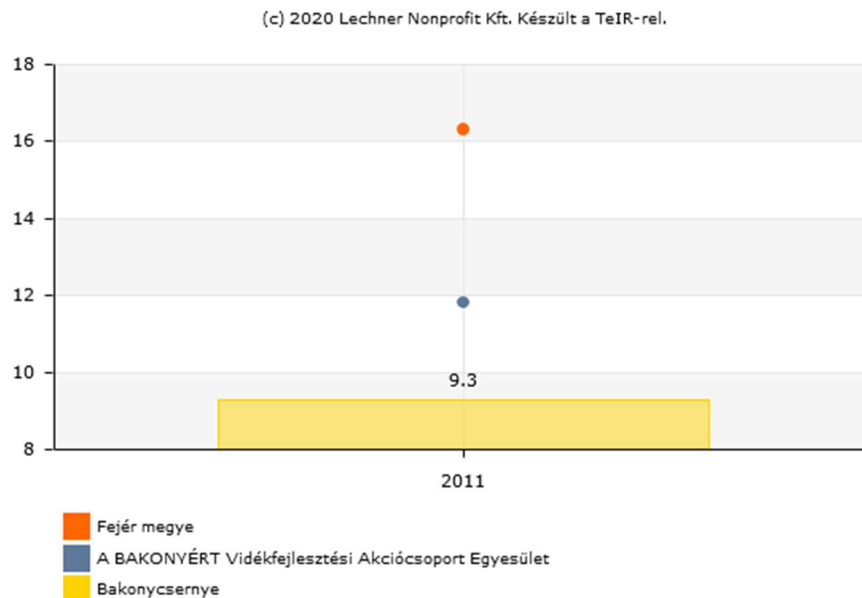
Bakonycsernyén alapfokú oktatási intézmények – óvoda, általános iskola – működnek. Az általános iskola elvégzése után a 14-15 éves korosztály a környező nagyobb települések, jobb esetben csak a járás vagy megyeszékhely gimnáziumainak, illetve középiskoláinak egyikébe jár naponta tanulni. A középiskola elvégzése után sokuk csak később vagy egyáltalán nem jön vissza Bakonycsernyére; ez alapvetően az iskolai végzettség szintjétől függ.

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzett 7 éves és idősebbek aránya (%), 2011

forrás: TEIR

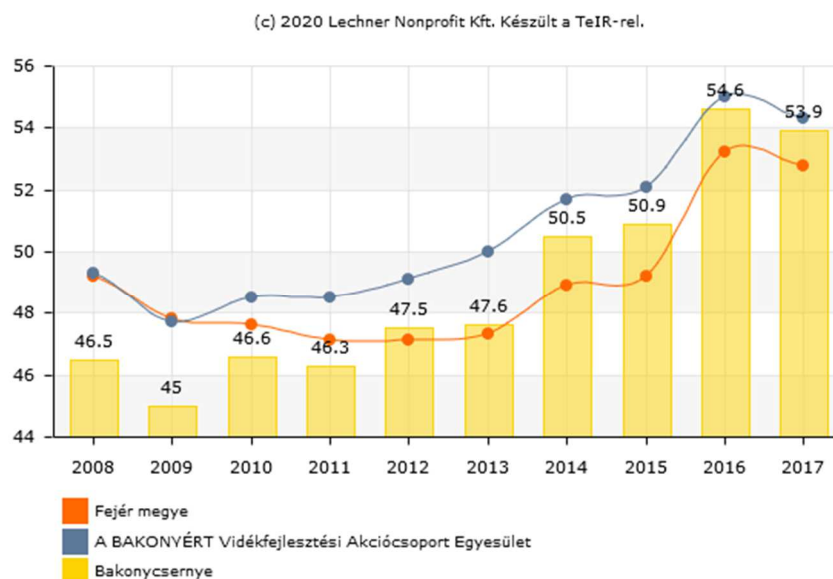
Felsőfokú végzettségű 25 éves és idősebb népesség aránya (%), 2011
 Forrás: TeIR

A fenti ábrákon láthatjuk az iskolázottsági mutatók illetve az iskolai végzettség megoszlását a 2011-es népszámlálási adatok szerint. Ezen adatok alapján az alábbi következtetéseket lehet levonni:

- 2011-ben az legfeljebb az általános iskola 8 osztályát elvégző lakosság aránya 30,7% volt, amely meghaladja a környező települések átlagának arányát, és jelentősen meghaladja a fejér megyei átlagtól (26,8%).
- Ezzel ellentéteset alakult 2011-ben a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma, ahol a 4,4%-os arány marginálisan különbözik a környező települések átlagától (6,7%), illetve jelentősebben eltér a Fejér megyei átlagtól (10,8%).

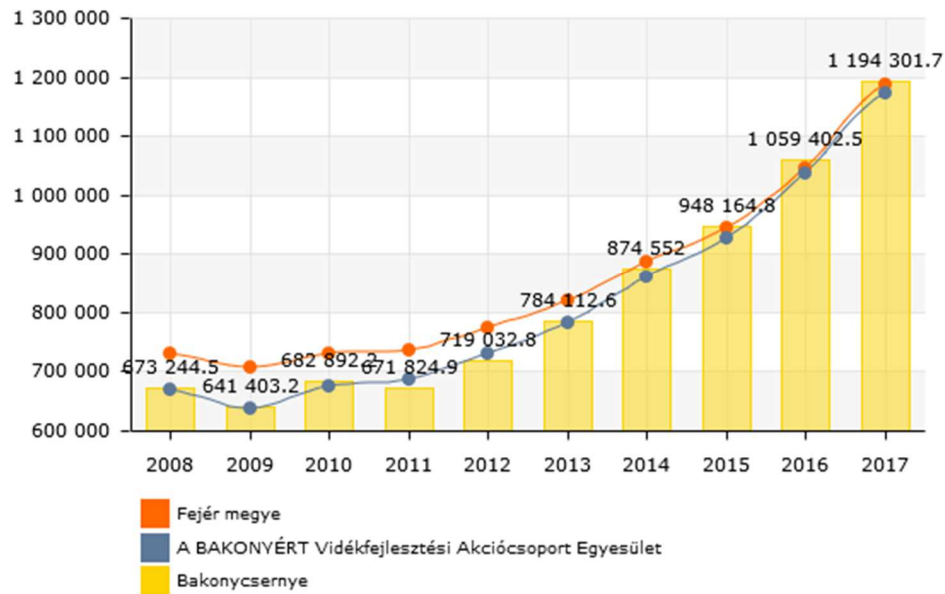
Összességében elmondható, hogy bár a 2011-es adatok alapján a magasabb iskolázottság szintjei kissé elmaradnak a térség szintjétől, 2011 után a demográfiai folyamatok révén bekövetkező fejlődő trend ezt jelentősen javíthatja.

Jövedelmi viszonyok, munkanélküliség

Száz lakosra jutó adófizetők száma Bakonycsernyén és a térségben
 forrás: TeIR

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

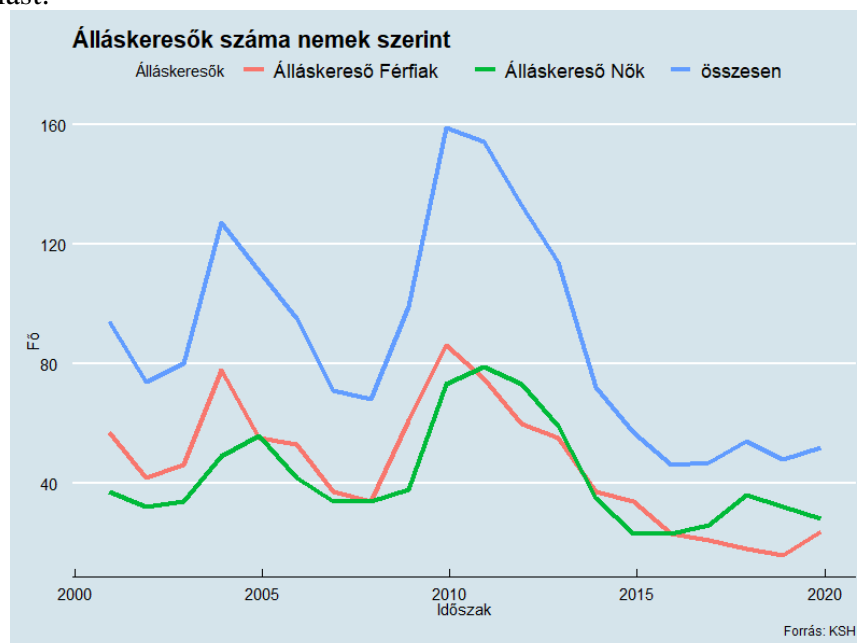

Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem forintban Bakonycsernyén és a környező településeken
 Forrás: TeIR

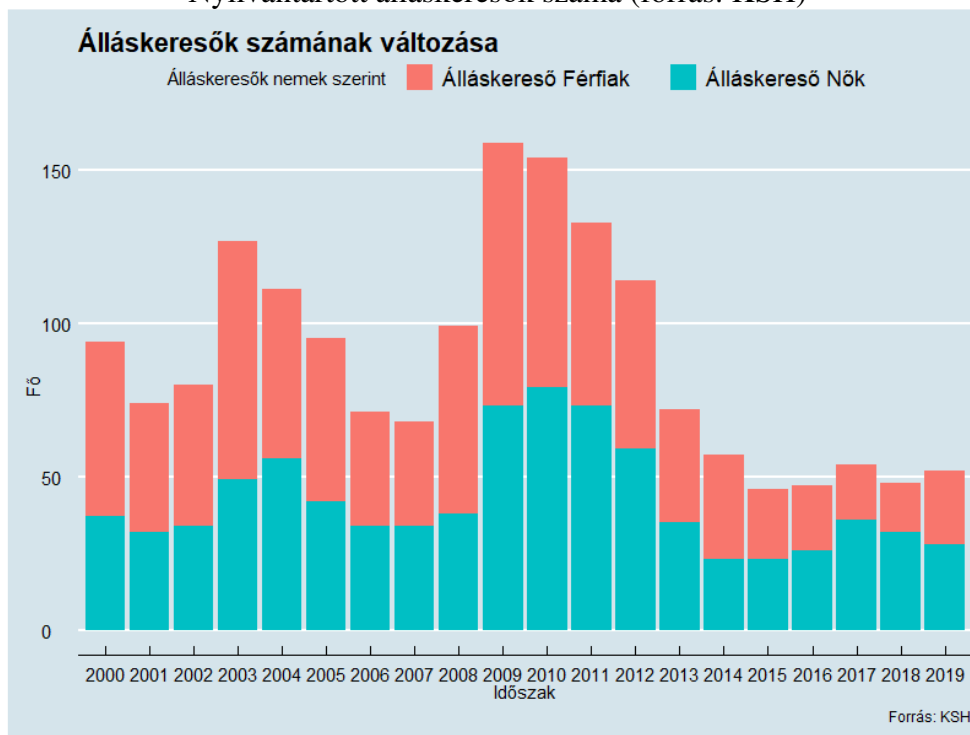
A fenti két ábra mutatja Bakonycsernye két makrogazdasági adatát az adófizetők arányáról és az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelemlről. Az adófizetők aránya 2008 és 2013 között stagnált, majd 2014 után egy drasztikus növekedés figyelhető meg, ami valószínűleg a munkanélküliség csökkenésének illetve a természetes fogyásnak tudható be. Bakonycsernyén 2012 óta meghaladja az adófizetők aránya a fejér megyei átlagot, azonban a környező településektől egyenlőre marginálisan elmarad.

Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem trendszerűen növekedett 2009 és 2017 között; a válság hatását mutatja a 2008 és 2012 között megfigyelhető alacsony növekedés/stagnálás. A nettó belföldi jövedelmek 2013 után újra növekedni kezdtek, majd utolérték a fejér megyei átlagot. A jelentős együtt mozgás a bérekben részben az ingázó munkavállalóknak tudható be.

Az alábbi ábra mutatja a nyilvántartott álláskeresők számát 2000-tól 2015-ig, illetve a nemek szerinti megoszlást:

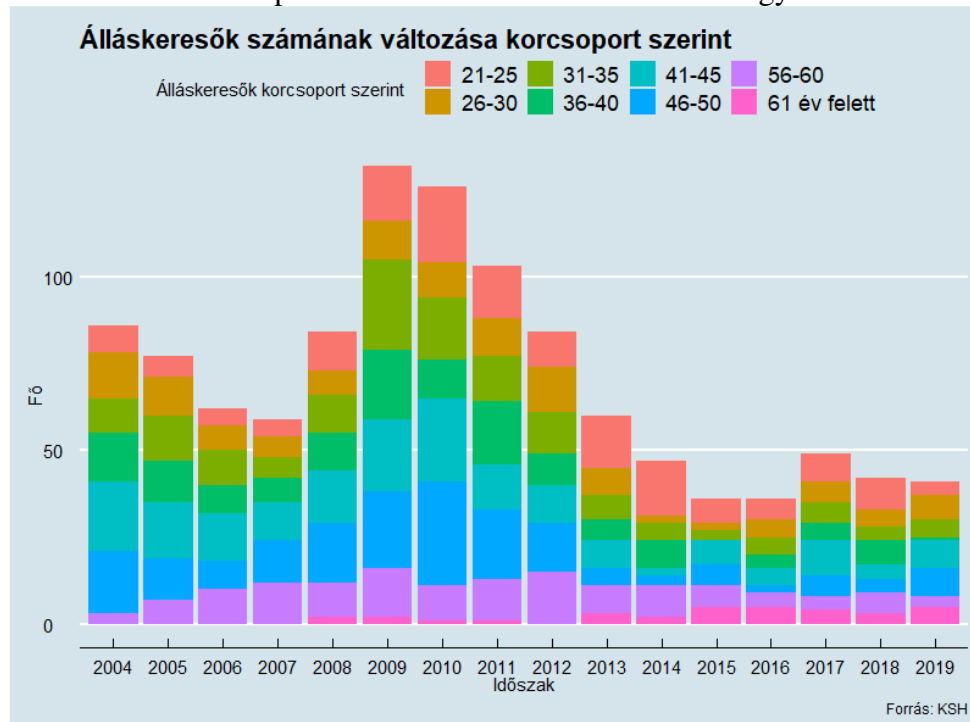

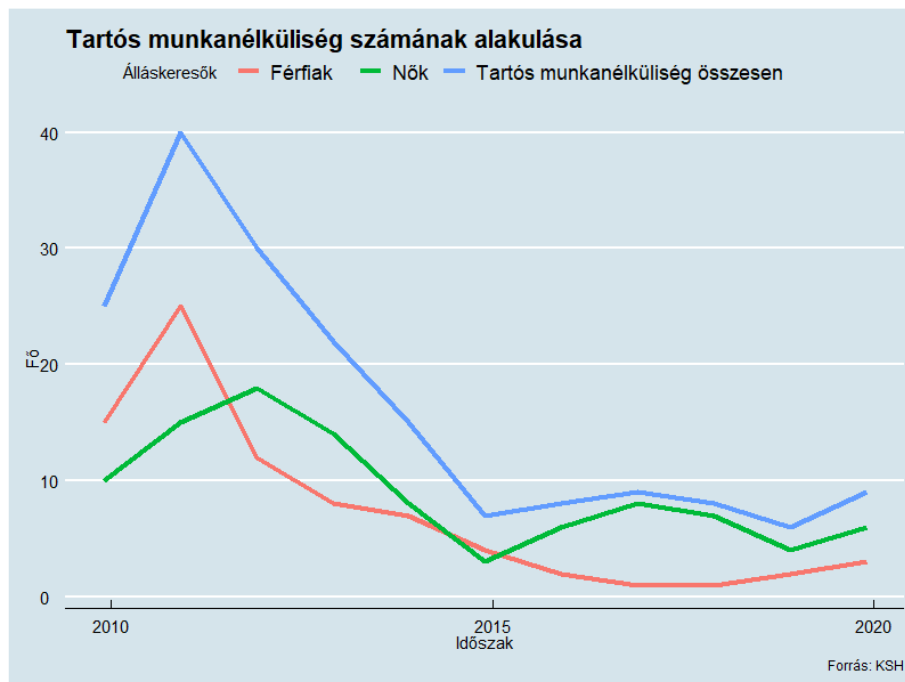
Nyilvántartott álláskeresők száma (forrás: KSH)

Nyilvántartott álláskeresők alakulása nemek szerint (forrás: KSH)

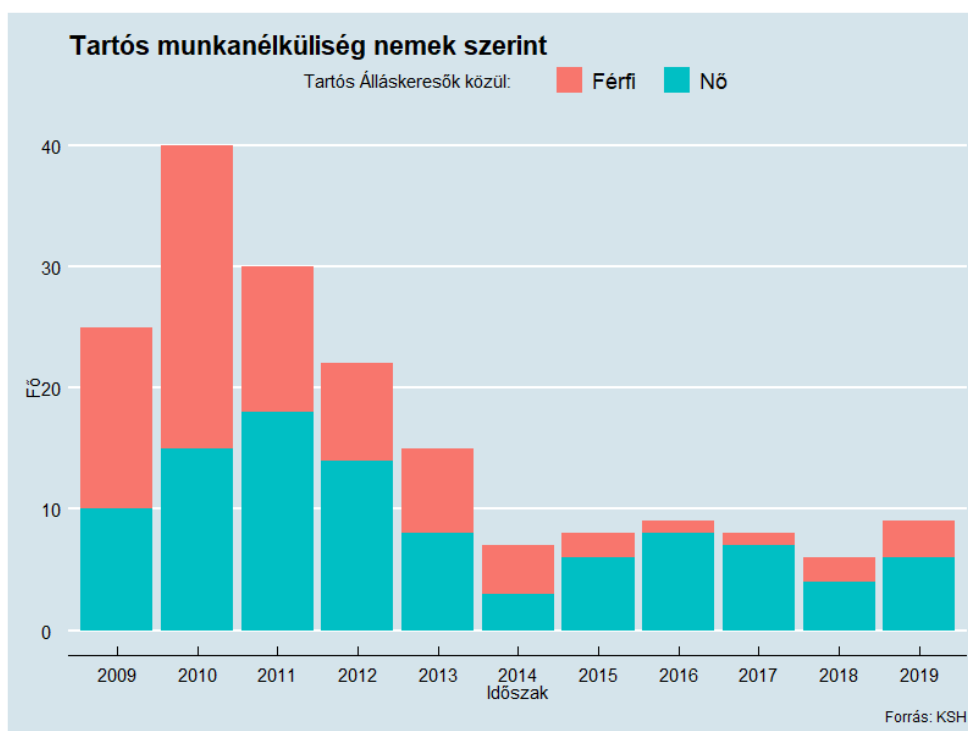
A fenti ábráról leolvasható a 2008-ban kirobbanó válság hatása: a helyzet 2009-ben volt a legsúlyosabb, amikor összesen 159 fő keresett állást, azonban ezután tartós csökkenő tendencia látható. A válság a nők helyzetét jobban befolyásolta, azonban a munkát kereső egyének száma 2015-re a 2010-es adat harmadára esett vissza. Ez részben köszönhető az újrainduló gazdaságnak, illetve a Közmunka Programnak is. A válság főként a 31-40, illetve a 46-50 közötti korosztályokat érintette, azonban a válság lecsengésével a munkanélküliség a 21-25 éves korcsoportban maradt a legmagasabb. 2019-ben a korcsoportok között az álláskeresők száma egyenletes eloszlást mutat.

Álláskeresők számának változása korcsoportok szerint Bakonycsernyén, 2004 és 2019 között
Forrás: KSH

Az egy éven túl nyilvántartott (tartós) álláskeresők száma (forrás: KSH)

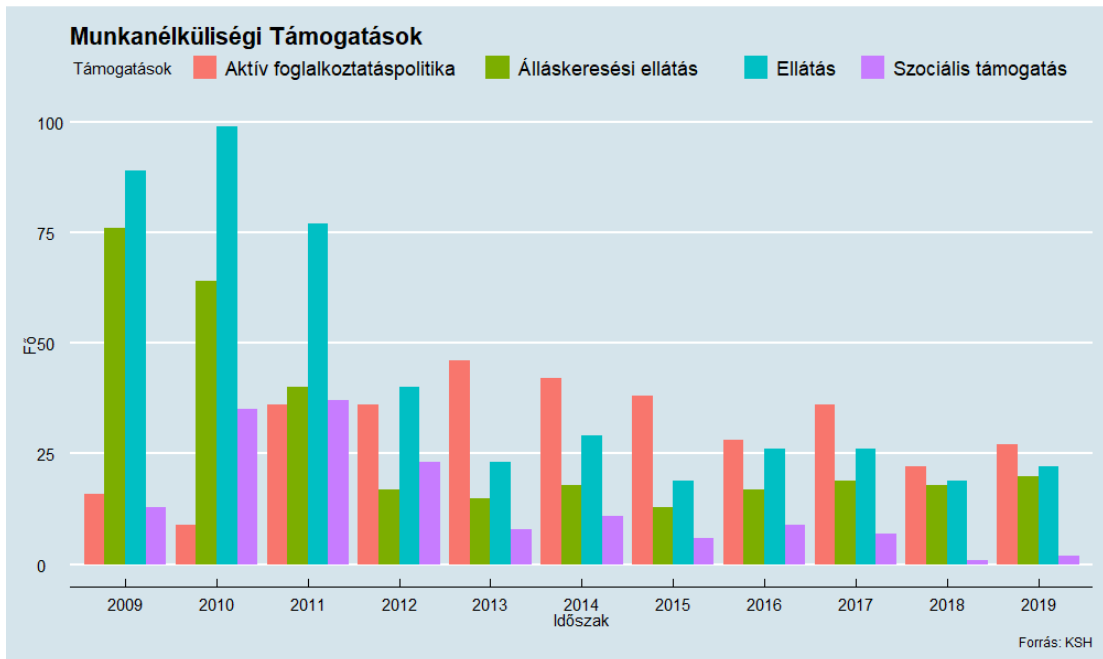
A fenti ábra mutatja az egy éven túl nyilvántartott álláskeresők számát Bakonycseryén. A 2010-2011-évi magasabb tartós munkanélküliséget ugyancsak a válság magyarázza, azonban 2011-ben megfigyelhető egy nagy különbség a nők és a férfiak közti megoszlásban az egy éven túl munkakeresők között, és bár a nők között magasabb a tartós munkanélküliség előfordulása, a tartós munkanélküliek száma 2014 óta 10 alatt van, és a nemek közti megoszlás ekkora elemszámnál marginális. Az alábbi ábra szemléletesebben mutatja be a különbségeket:

A nemek megoszlása az egy éven túl nyilvántartott álláskeresők számában Bakonycseryén 2009 és 2019 között (forrás: KSH)

Az alábbi ábra mutatja a különféle támogatásban részesülők számának alakulását Bakonycseryén. A 2009-2010 évi nagyon magas álláskeresők ellátása a már korábban többször megemlített válság,

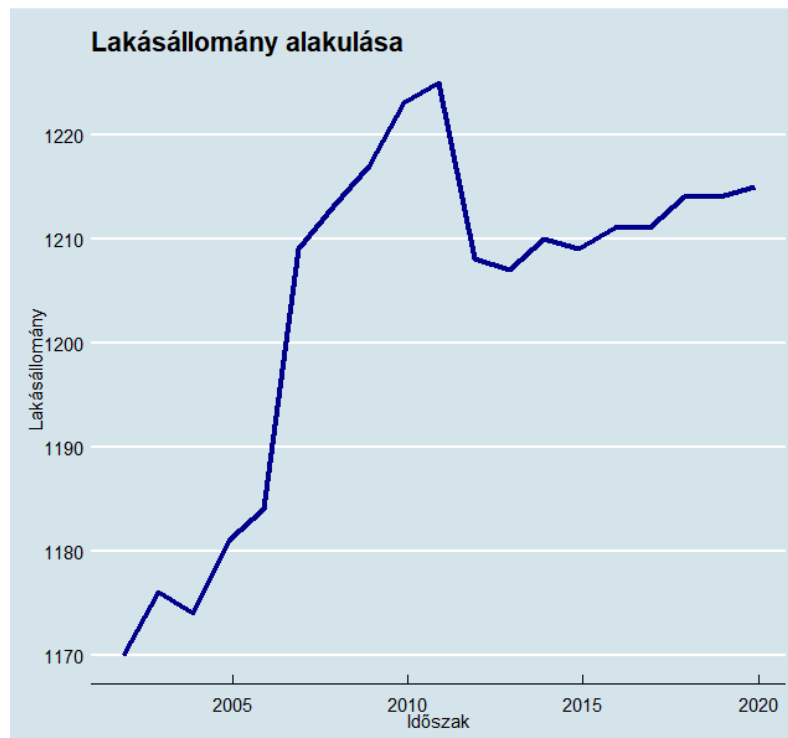
illetve annak gazdaságpolitikai orvosolásának eredményének tudható be. 2011-től az álláskeresők ellátását visszaszorították, és nagyobb arányban vettek részt az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel való támogatásban (amilyen például a Közmunka Program is). A szociális támogatásban részesülők száma tartósan alacsony, 2017-ig körülbelül 10 fő körül mozgott, majd 2018-tól tovább csökkent. Az ellátásban, illetve az álláskeresési ellátásban részesülők száma azonban 2013 óta lényegében stagnál.

Különbeféle támogatásban részesülők száma (fő) Forrás: KSH

Lakáshelyzet:

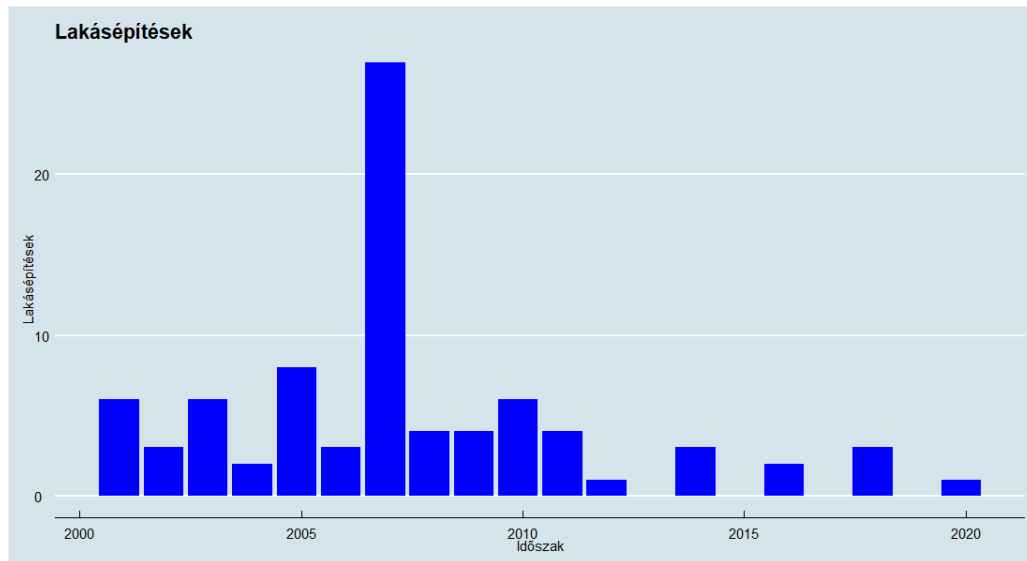
2015-ben a lakásállomány 1143 darab volt: 2000 óta 57 új lakást építettek (forrás: KSH). Bakonycsernyén a lakásállomány az alábbi idősor alapján alakult:

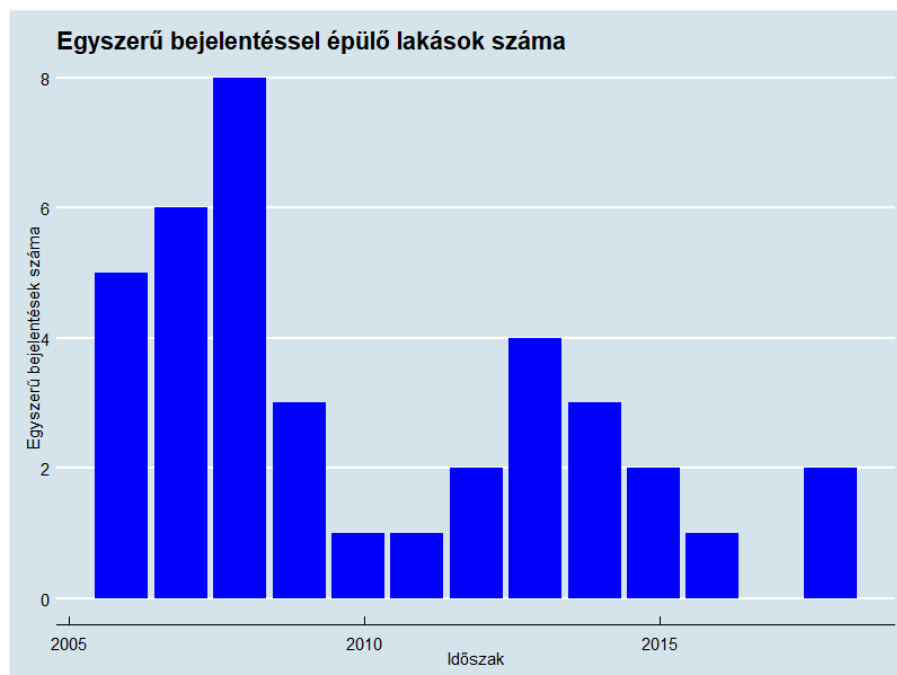
Bakonycsernye lakásállományának alakulása 2004-től 2019-ig

(forrás: KSH)

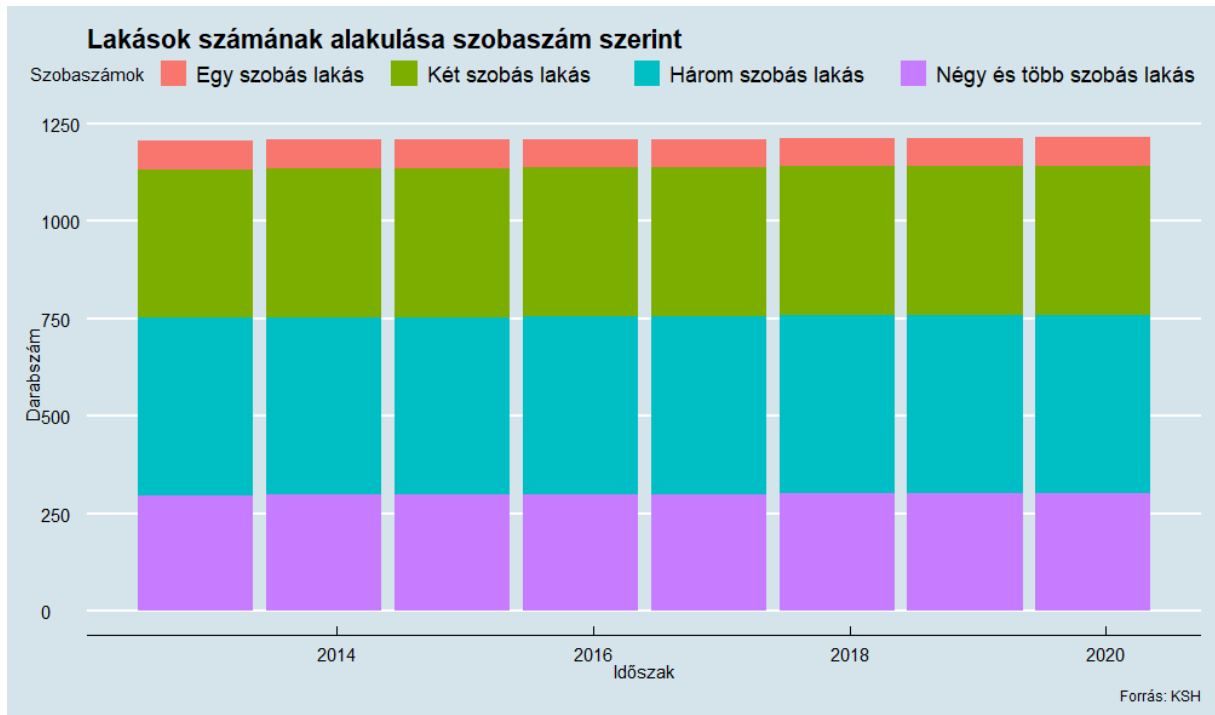
2002-től meredeken nőtt a lakásállomány, 2011 után egy nagyobb lakásmegszűnés után egy lassuló trend figyelhető meg, évente 1-2 új építkezéssel. A lakásépítések számát mutatja az alábbi ábra: jól látható, hogy az új építések száma a válság óta rendkívül alacsony.

Új lakások száma Bakonycserye településen (Forrás: KSH)

Egyszerű bejelentéssel épülő lakások száma Bakonycseryén (Forrás: KSH)

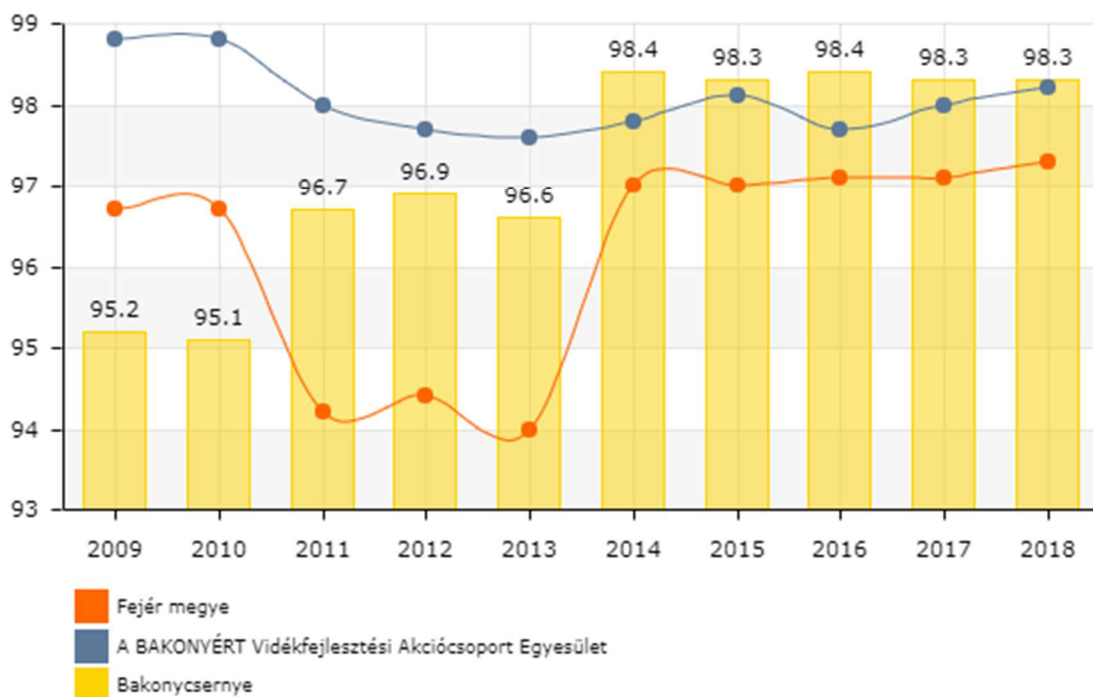

A lakások megoszlása szobák száma szerint

Forrás: KSH

A fenti ábra mutatja a bakonycsernyei lakások megoszlását a szobák száma szerint. 2019-es adatok alapján legnagyobb megoszlásban (37,7%) a három szobás lakások vannak (302 darab); a második legnagyobb csoport (31,4%) a kétszobás lakások csoportja (381 darab), míg a négy és több szobások száma 302 darab, amely az összes lakás 24,9%-a. Az egyszobás lakások száma mindössze 74, mely 6,09%-a bakonycsernyei lakásoknak.

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Közülemi ivóvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya Bakonycsernyén és a környező településeken

Forrás: TeIR

A fenti diagramm mutatja a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások arányát százalékban: az utóbbi 10 évben közel 100%-os értéket mutat, 2014-től pedig 98,3 %-os értékkel jobb eredményt mutat a Fejér megyei átlagnál, illetve a környező települések átlagos hálózati bekötöttségénél.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A településen etnikai konfliktusok nincsenek. A közösségi élet színterei jellemzően a lakóközösségek, az általános iskola és az óvoda, valamint a civil szervezetek által szervezett közösségi programok.

A település közösségi élete jónak mondható, az önkormányzati programok, rendezvények (pl. falunap) általában ingyenes rendezvények, melyen a település lakói viszonylag nagy számban vesznek részt.

Településrészek lehatárolása:

A KSH adatszolgáltatása alapján a település az alábbi településrészekre tagolható:

Bakonycsernye központi belterület, Naggyónpuszta, Dolosd, Szarvasbükk, Szakácsmalom, Bodótanya, Inotapuszta

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)

A falu apraja-nagyja az év folyamán folyamatosan vehet részt az önkormányzat, az egyház és más szervezetek rendezvényein. Ilyenek a különböző rendezvények, tanfolyamok, a majális, az adventi időszak is többek között.

Bakonycsernyén számos civil szervezet működik aktívan: az „Együtt Bakonycsernyéért Egyesület”, a „Bakonycsernyei Iskolásokért Alapítvány” az „Élő Kövek Evangélikus Egyház Alapítvány”.

Szlovák Kisebbségi önkormányzat felvállalta a hagyományőrzést és szlovák nyelv ápolását. Az ősi kulturális emlékek, értékek megőrzését szolgálja a Szlovák Közösségi Ház.

A település életében jelentős szerepet tölt be a sport. A világháborúk után a faluban szerveződő futball csapat egyre jobb eredményeket ért el, a Balinkán működő bánya hátteret teremtett a csapat fejlődéséhez, megalakult a Bakonycsernyei Bányász Sport Egyesület.

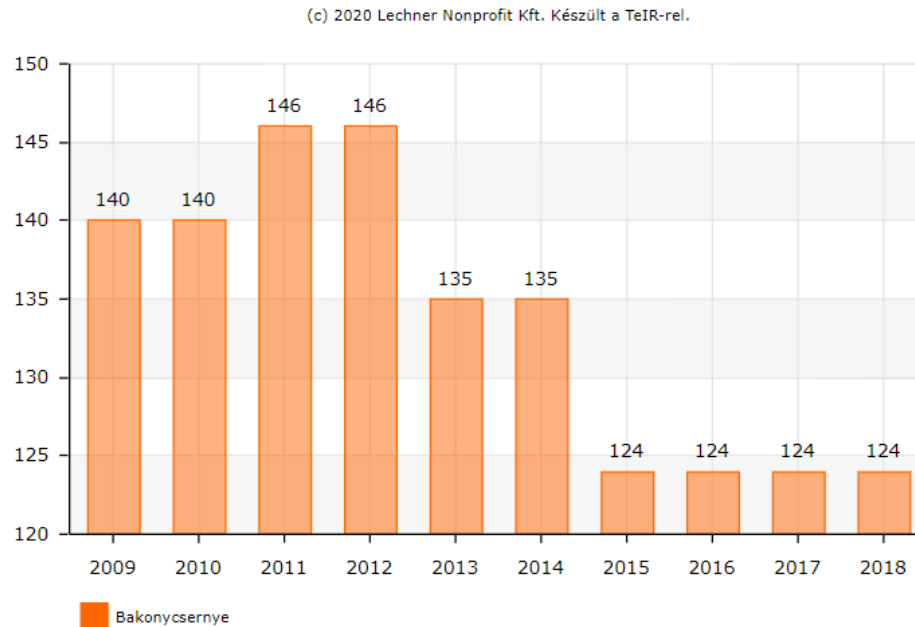
Az aktív pihenésre vágyók is megtalálják a teret a kikapcsolódáshoz, a környező erdőkben kiépített túraútvonalak tartalmas időtöltést biztosítanak a szabadban.

A természet közelségére, de kevésbé aktív mozgásra vágyók 1992 óta a Bakonycsernyei Horgász Egyesület jóvoltából két halastavon is gyönyörű környezetben horgászhatnak.

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

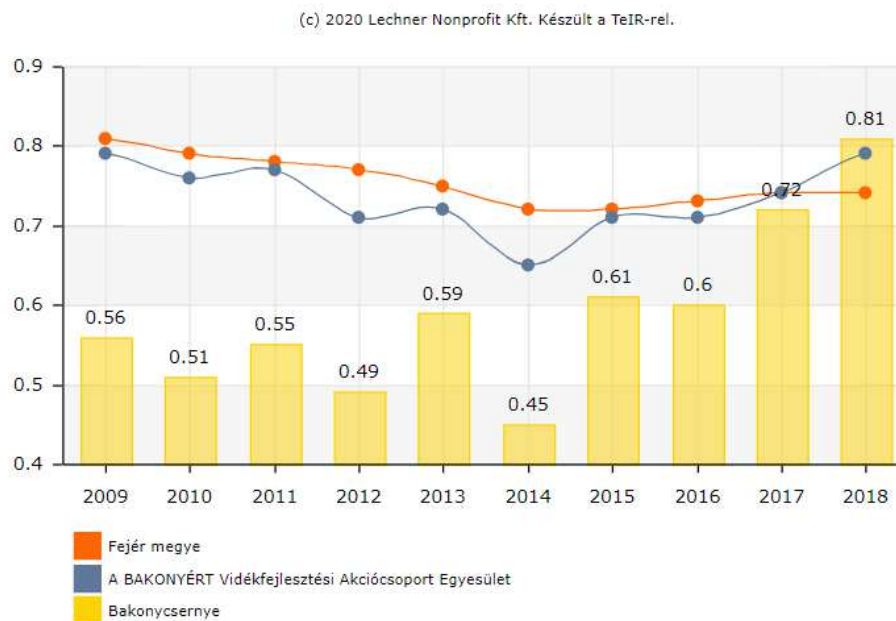
A település nyugodt, csendes lakókörnyezetet biztosít az itt élők számára. Minibölcsőde kialakítása - a Béke telepi óvoda átalakításával – folyamatban van. Óvoda és egy egyházi óvoda, valamint 8 osztályos általános iskola található Bakonycsernyén.

Óvodai férőhelyek száma Bakonycsernyén

Forrás: TeIR

A 3-5 éves állandó népesség száma egy óvodai férőhelyre vetítve

Egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek száma Bakonycsernyén

Forrás: TeIR

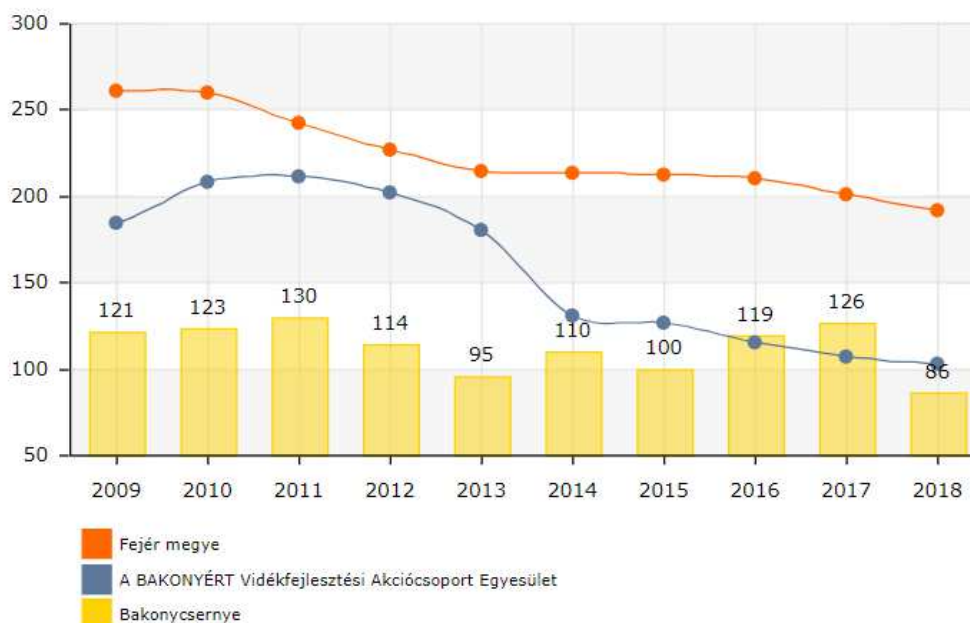
(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)

Forrás: TeIR

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egységek száma száz lakosra Bakonycsernyén

Forrás: TeIR

A Bakonycsernyei Bóbita Óvoda és Mini Bölcsöde már 1974 óta működik. Az Óvoda Rákóczi utcai épülete 50 férőhelyes, a Rózsa utcai (Béke telepi) épület 25 férőhelyes. A Béke telepi épületben 7 férőhelyes minibölcsöde működik. A csoportok mindegyike jól felszerelt. A településen Evangélikus Óvoda is működik 49 fő férőhellyel. A településen minden gyermek számára biztosított az óvodai ellátás. Nincs a településen olyan óvodás korú gyermek, aki nem vesz részt óvodai nevelésben. A Bakonycsernyei Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 8 osztályt működtet. Az intézmény maximális létszáma 400 fő. Az iskola saját könyvtárral rendelkezik.

A lakosság száma a házi és házi gyermekorvosok együttes számára vetítve.

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok szám Bakonycsernyén

Forrás: TeIR

Bakonycsernyén két körzetes háziiorvosi szolgálat, fogorvosi ellátás, továbbá védőnői szolgálat is működik.

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Az önkormányzat a 348/2019.(XI.28.) számú határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

„A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fő célkitűzéseink:

Bakonycsernye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkrimináció-mentességet

a szegregáció-mentességet

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a

helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A

köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik

az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

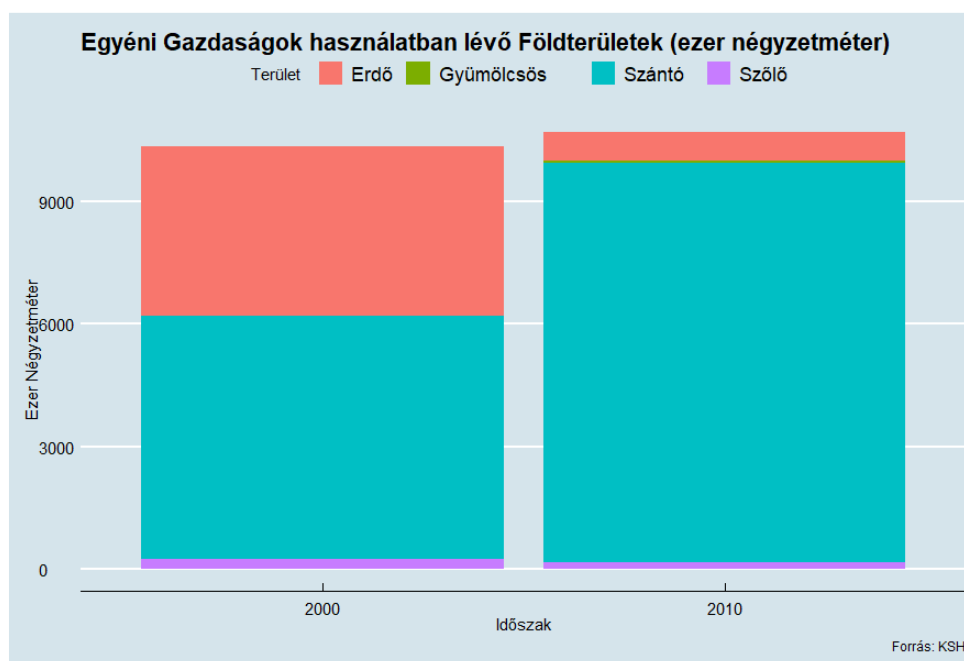
Bakonycsernye külterületén található szántóföldek nem túl jó minőségűek, aránylag alacsony aranykoronaértékkel rendelkeznek. A szántók ezért legfeljebb búza, kukorica és árpa termesztését teszik lehetővé. A szőlőhegyek kiskerti művelést tesznek lehetővé, de elsősorban magáncélú szőlőművelés, kertészkedést folyik a területen.

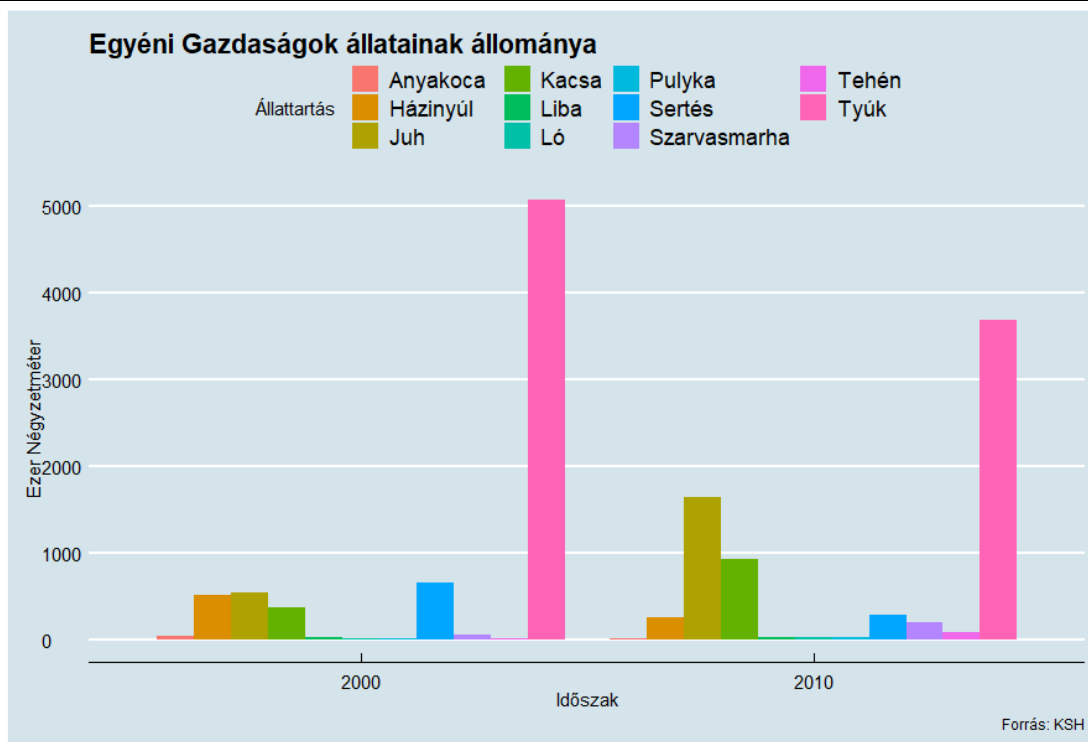
Megfigyelhető, hogy az erdő és szőlőterület jelentősen csökkent, míg a szántó és gyümölcsös művelési ágot

A településen jelentős erdőterület található, azonban bakonycsernyei székhelyű erdőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozás nincs.

Időszak	Összes Földterület	Szántó	Gyümölcsös	Szőlő	Erdő
2000	12374908	5967728	4790	230005	4151000
2010	14086673	9797983	50277	148913	715291

A földterületek művelési ág szerinti megoszlása m²-ben megadva

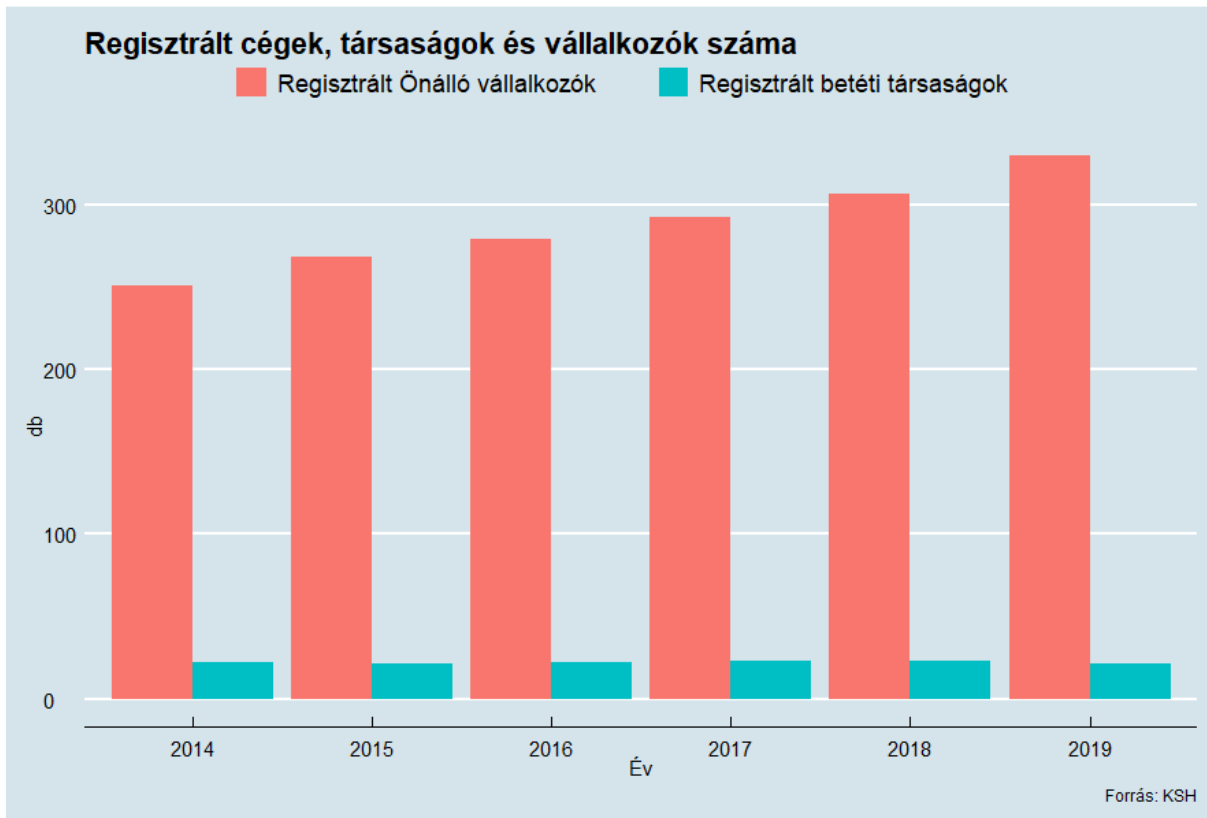

A településen regisztrált gazdasági szereplők az alábbi diagramokon, táblázatban láthatók:

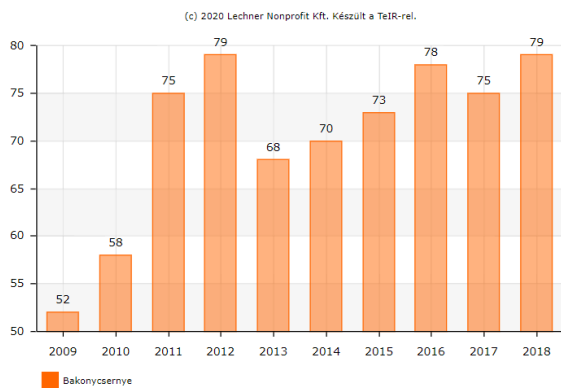
Időszak	Regisztrált vállalkozások száma	Megszűnt vállalkozások száma
2014	295	11
2015	310	12
2016	324	15
2017	337	18
2018	350	21
2019	370	18

Vállalkozások számának alakulása Bakonycsényén

Forrás: KSH

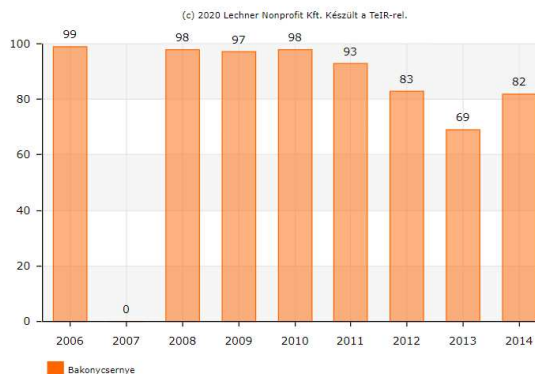

Regisztrált őstermelők száma (fő)
Mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal rendelkezők száma.

Regisztrált őstermelők száma
Bakonycsernyén
Forrás: TeIR

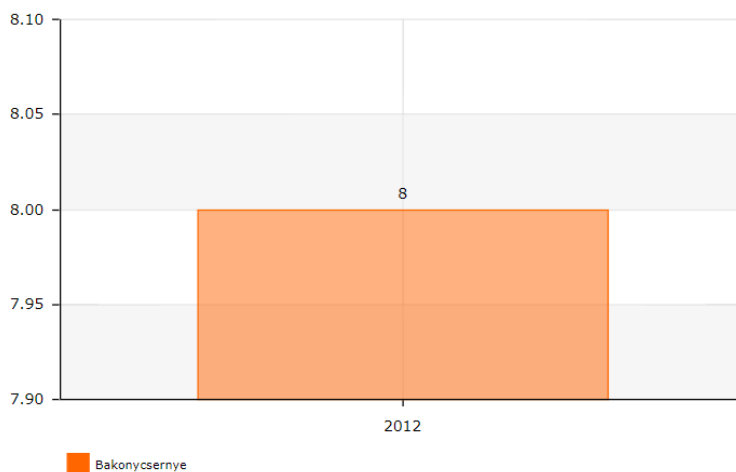
Működő egyéni vállalkozók száma (fő)
Működő egyéni vállalkozók száma, vállalkozási demográfia szerint

Működő egyéni vállalkozók száma
Bakonycsernyén
Forrás: TeIR

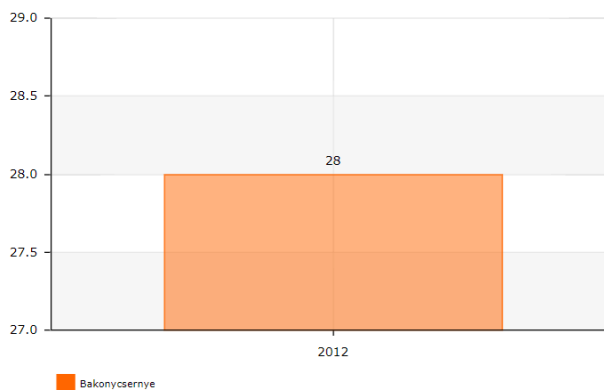
Működő társas vállalkozások száma Bakonycsernyén
Forrás: TeIR

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

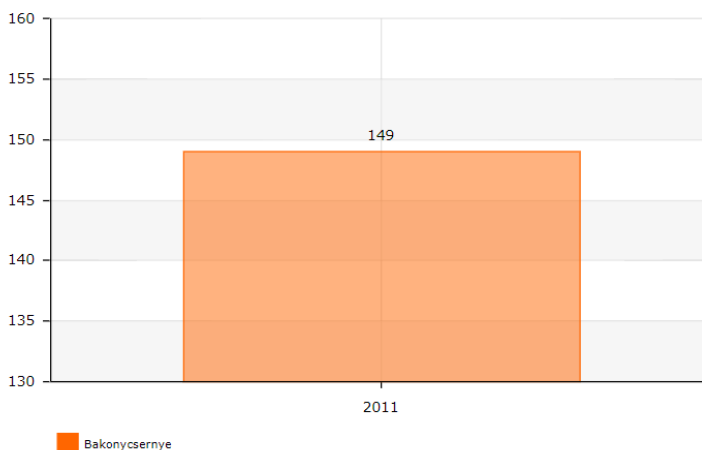
Működő mezőgazdasági vállalkozások száma Bakonycsernyén
Forrás: TeIR

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

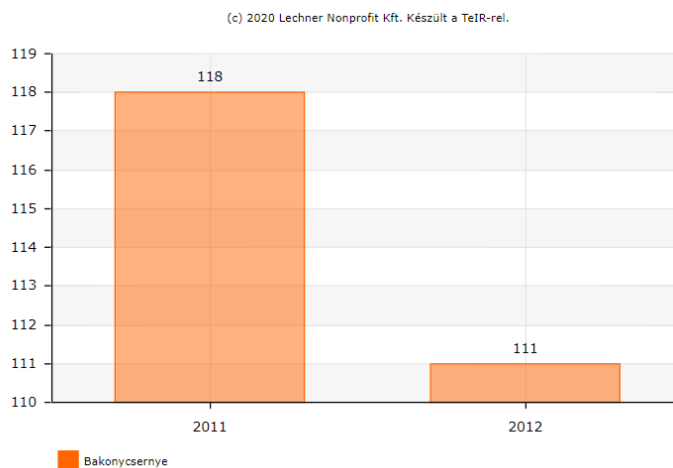

Működő vállalkozások száma az ipar-építőiparban Bakonycsernyén
Forrás: TeIR

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

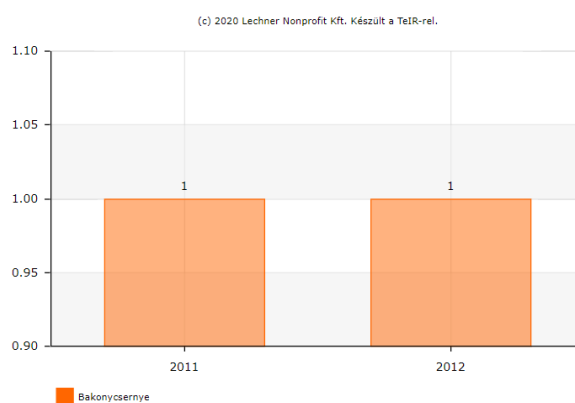

Működő vállalkozások száma a szolgáltatásokban
Forrás: TeIR

1-9 fős működő társas vállalkozások száma

Forrás: TeIR

10-49 fős működő társas vállalkozások száma

Forrás: TeIR

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Bakonycseryén a főbb termelő gazdasági ágazat a társas vállalkozások számát tekintve a szolgáltatói ágazat. Ez egyéni és társas vállalkozások árbevételét és foglalkoztatását figyelembe véve a mezőgazdasági ágazat a fő termelő ágazat.

A szolgáltatások a járásszékhely közelsége miatt inkább az alapfokú ellátásra, szállítmányozásra korlátozódnak.

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A gazdasági szervezetek jellemzően kis mértékben fejlődő termelő tevékenységet folytatnak.

A településen két fő területre összpontosulnak a telephellyel rendelkező vállalkozások.

A vállalkozások kis csoportja a település belterületén találhatóak, a szolgáltatások nem egy településközpontra korlátozódnak. Ezekben a területeken a fejlesztések építészeti feltételei a több gazdasági társaság esetében korlátozottak a meglévő telekszerkezet és építmények miatt.

A település külterületén gazdasági fejlesztési területek kijelölés a hatályos tervben megtörtént.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

A vállalkozások közútról könnyen megközelíthetők.

A gazdasági társaságok egy részének tevékenysége helyhez kötött (mezőgazdasági művelés, állattartó telep stb.). A tevékenység nem igényel nagyszámú magasan képzett munkaerőt, ezért a megfelelő

munkaerő a térségben rendelkezésre áll. Az építőipari és a szállítmányozó vállalkozások számára is rendelkezésre áll szabad munkaerő. A K+F tevékenységről nincs elég információ, az építőipari vállalkozásokban a tevékenysége nem kötődik kizárólag a településhez.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Bakonycsernyén az ingatlanpiac az országos átlag alatti. A gazdasági társaságok a már meglévő telephelyeiken bővítik a tevékenységüket. Új gazdasági tevékenység iránti ingatlan kereslet csekély. A hatályos településszerkezeti tervben rendelkezésre áll fejlesztésre kijelölt gazdasági terület. A gazdasági fellendülés miatt az önkormányzat a gazdasági területeket meg kívánja tartani.

Az önkormányzatnak erősítenie kell a kistérségben betöltött szerepét. Különösen meghatározó jelentőségű az oktatás, nevelés területe, a területfejlesztéssel kapcsolatos együttműködés a térség többi önkormányzataival.

A partnertelepülési kapcsolat mellett törekedni kell a Bakonycsernyéhez közel azonos lélekszámú hazai községekkel való szorosabb együttműködés kialakítása.

INTÉZMÉNYEK

Iskolák-óvodák, kulturális intézmények :

Bakonycsernyén az Általános Iskola és zeneiskola működik önálló épületben. Az intézményben nyolc osztályban legfeljebb 400 fő tanulót oktathatnak. Az intézmény állami fenntartásban van. Az óvoda fenntartója az önkormányzat. Az óvodában 3 csoportban 75 férőhely van, mely szinte 100%-a kihasznált. Az önkormányzat pályázati forrás felhasználásával bővítette az óvodát 7 fő mini bölcsődével. A településen az Evangélikus Egyház is működtet óvodát.

A művelődési ház a Rákóczi utcában található.

A posta, gyógyszertár, körzeti megbízott, virágbolt, étterem, benzinkút mellett több alapfokú kereskedelmi egység is működik a faluban.

Egészségügyi intézmények :

A községben két körzeti háziorvosi szolgálat biztosítja az egészségügyi alapellátás. A fogászat, gyermekorvosi szolgálat egy épületben található a védőnői szolgálattal. A gyógyszertár a Bercsenyi utca elején található.

Egyházi intézmények:

Az evangélikus egyházközség temploma és a parókia a Rákóczi utcában található. A templom műemléki védelem alatt áll, a közelmúltban szépen felújították az épületet.

A katolikus egyház a jádsi R.K. plébánia filiáját működteti a településen.

Igazgatási intézmények :

Polgármesteri hivatal, és posta működik.

Egyéb:

A községben egy önkormányzati tulajdonú köztemető is működik, a 1338 hrsz-ú ingatlanon, a temető fenntartásáról az önkormányzat gondoskodik.

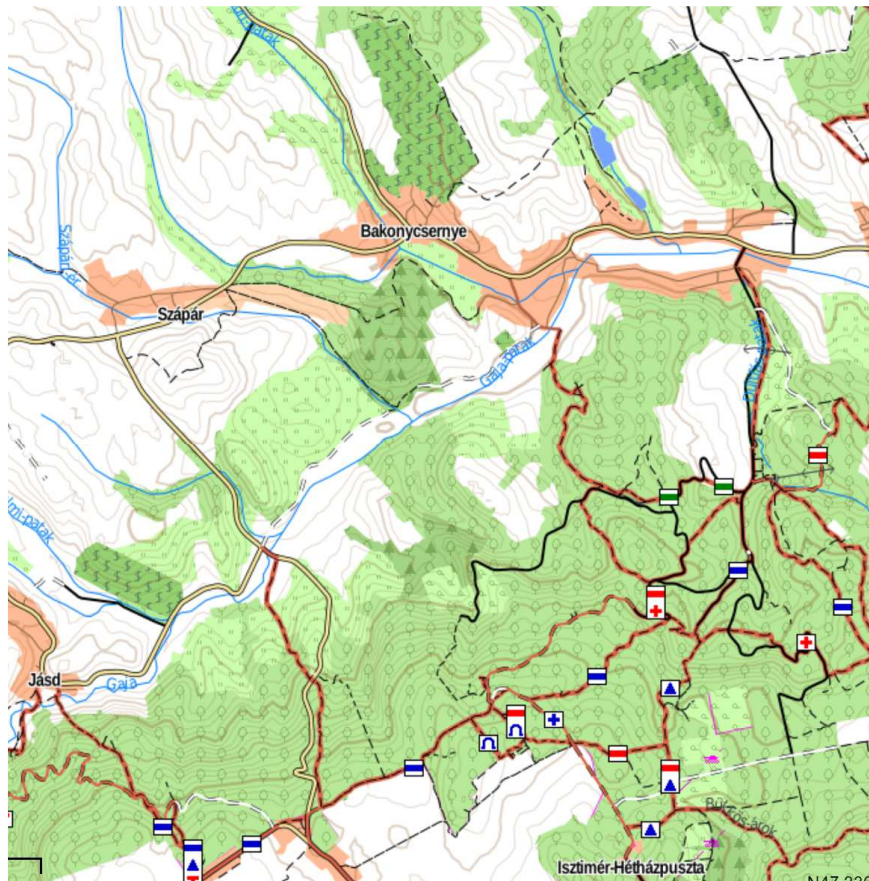
Az Evangélikus temető a Dózsa György utcában található.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az önkormányzat gazdaságfejlesztő tevékenysége keretében együttműködik a település gazdasági vállalkozásaival, a településfejlesztési célok meghatározásában alapvető tényező a gazdasági társaságok támogatása.

Idegenforgalom

A település idegenforgalmi potenciálját elsősorban a Bakony lábának békés természeti környezete adja.

A települést érintő túraútvonalak érintik (forrás: <http://terkep.turistautak.hu>)

A települést az országos piros és kék jelzésű turista-útvonalak érintik.

Jelenleg a község természeti adottságai turisztikai szempontból kihasználatlanok. A műemlékek látogatottsága elenyésző. A településen jelen levő kiskereskedelmi egységek és szolgáltatások nem alkalmasak arra, hogy kiránduló turizmus épüljön rá. Településrendezési eszközökkel is ösztönözni kell az idegenforgalom fellendülését.

Bakonycsernye önkormányzata önként vállalt feladatoként üzemelteti a Balatonszepezdi tábort. A táborban jelenleg faházban 32 fő szállásolható el és 40 fő részére sátras elhelyezés biztosított.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

A településen a foglalkoztatók száma megfelelőnek mondható, a település munkaképes korú lakosságából a közfoglalkoztatásba bevont álláskeresők száma kevés.

A helyben foglalkoztatás elősegítését szolgálja az önkormányzat gazdaságpolitikája is.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolható az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű emberek. A 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele viszonylag alacsony, a fiatalok munkától való távolmaradása főként a képzési idő meghosszabbítása okozza, ugyanakkor ez a jelenség képzetesebb munkaerő megjelenését is elősegíti a munkaerő piacon. Miután a településen csak általános iskola működik, a közép- és felsőoktatási tanulmányokat folytató fiatalok tanulmányaik idejére elkerülnek a településről, jobb esetben csak bejárnak a közeli megyeszékhelyre tanulni.

A fiatalok helybentartása az önkormányzat fontos feladata, melynek keretében kialakításra kerültek közösségi terek, melyeknek működtetése folyamatos. Az ifjúság számára kialakított közösségi

terekben a helyi fiataloknak képzéseket, szabadidős és sportprogramokat szerveznek. A fiatalok helyben tartása, az elvándorlás mérséklése, a települések informális ifjúsági csoportjainak megerősítése közösségfejlesztő a településen élők közös érdeke.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Lakóterületek fejlesztése:

A településen az elmúlt 20 évben 57 új lakás, vagy ingatlan került megépítésre, kialakításra. A községben van szabad, értékesíthető, illetve bontásra ítélt épület, megosztható építési telek, a hatályos településrendezési eszközök lakóterületi fejlesztést tartalmaznak.

Értékesíthető vagy bérlet útján hasznosítható önkormányzati helyiségek, ingatlanok nem állnak rendelkezésre.

Az igény azonban a többnyire teljes közművel rendelkező építési telkek iránt folyamatos.

A pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas, rendezett táji és települési környezetben lévő volt zártkerti ingatlanok iránti kereslet csekély.

A település úthálózatának nagy része szilárdburkolattal ellátott, törekedni kell a teljes útfelület burkolattal történő kiépítésére valamint, a meglévő burkolatok folyamatos javítására karbantartására.

1.10.6. Intézményfenntartás

A települési intézmények közül a két óvodát, művelődési házat és a könyvtárt az önkormányzat tartja fenn.

1.10.7. Energiagazdálkodás

A településen az energiatakarékos üzemeltetés követelményei szerinti fejlesztés eddig az óvodánál kezdődött meg.

Az önkormányzati intézmények energiahatékonyságának fejlesztése szerepel az önkormányzat gazdasági programjában.

A közvilágítás korszerűsítése megkezdődött, a közeljövő feladata a hagyományos közvilágítási lámpatestek teljeskörű cseréje energiatakarékosra, melyet az önkormányzat pályázati forrásból tud csak megvalósítani.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése, 20 kiemelt helyi közügy, valamint helyben biztosítható közfeladat között másodikként említi a településüzemeltetési feladatokat, melyek a következők:

- köztemető kialakítása és fenntartása,
- a közvilágításról való gondoskodás,
- kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása,
- a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása,
- közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása,
- gépjárművek parkolásának biztosítása

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

Fogalom meghatározás: a tájféldrajz a legkomplexebb geográfiai szakterület, területi szemléletű szintézise a természetféldrajzi és a földhasználaton, a településféldrajzon keresztül a társadalmi-gazdasági adottságoknak. Összetettsége miatt nem kezdő kutatóknak való téma, valódi tájféldrajzossá évtizedek alatt alakulhat, fejlődhet valaki, ha időközben nem horgonyoz le valamely féldrajzi részterületnél, pl. geomorfológiánál, biogeográfiánál, vagy demográfiánál és sikerül megőriznie érdeklődését a féldrajzi tájak komplexitása iránt. A tájféldrajz különleges vonása, hogy az egyes tájtípusok meghatározásánál nem lehet eltekinteni az adott területegység látványától, vizuális habitusától (CSORBA, 2021.)

Tájféldrajzi szempontból a Bakonycsernye Nagyközség hovatartozása a következő:

Nagytáj: Dunántúli-középhegység

Középtáj: Bakony-vidék

Mikrorégió: **Súri-Bakonyalja** kistáj

A természeti adottságokat e kistáj jellemzői alapján értékeljük (FORRÁS: MAGYARORSZÁG KISTÁJAINAK KATASZTERE, MTA FÖLDRAJZTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET, BUDAPEST, 2010. ÉS CSORBA PÉTER: MAGYARORSZÁG KISTÁJAI, DEBRECEN, 2021.). Az értékelésbe nem vonjuk be a közlekedés, a településhálózat és a népesség témákat, melyek a jelenlegi tájvizsgálat szempontjából érdektelenek vagy kisebb jelentőségűek. A vizsgált terület a kistáj DK-i részén terül el.

Topográfiai helyzet és domborzattípus: Az Öreg-Bakony É-i heglába, amelyet alacsony, tagolt völgyközi háta és lejtők alkotnak. **Éghajlati körzet:** Mérsékelt meleg – mérsékelt száraz térség. **Vízrajz:** Az 5 ha-nál nagyobb kiterjedésű nyílt víz-, és vízjárta, mocsaras felszínek aránya a tized százalékot sem éri el. A Gaja- és a Concó-patakon hoztak létre kisebb víztározókat. **Földhasználati arányok és tendenciák:** 47% szántóföld (erősen csökkenő arány), 29% erdő (változatlan), 9% pedig gyeperő (mérsékelt növekvő) területi részesedéssel. Az OTTrT szerint a kistáj magterületén az erdőgazdálkodás, a Bábolnai-halomvidékkel határos részén a mezőgazdaság, DK-en a vegyes területhasználat jellemző. **Földrajzi tájtípus:** Szubatlanti éghajlati hatás alatt álló völgyközi háta tagolt heglábfelület, ahol a Ramann-féle barna erdőtalajon, mozaikos, szántóföldi és erdőgazdasági hasznosítás jellemző. **Emberi hatáserősség:** A kistáj eredeti természeti adottságait közepes szintű, mezo- és β-euhermerőb erősségű bolygatottság érte. A domborzat és a vízhálózat változása mérsékelt, a talajok erősen erodáltak. A természetközeli növényzet már csak a tájegység 20%-án található meg. Az 1990 és 2018 között bekövetkezett felszínborításváltozások szerint gyengült az összesített antropogén terhelés. **Beépítettség és településfejlettség:** A beépítettség mértéke 4,7%, az adat 2000-ben mért 4,9%-ról történt csökkenése ritka példa. A közutak, vasutak és a települések élőhelyizoláló hatásának szintje alacsony, a súlyozott fragmentációs érték 1,7 km², pont fele az országos átlagnak. A gazdasági, infrastrukturális és társadalmi fejlettség komplex mutató szerint a kistáj ÉNy-i része, Lázi és Veszprémvarsány környéke került az elmaradottságot jelentő kategóriába. **Tájmetriai adatok:** A kistáj földhasználatát mutató CORINE foltok átlagos kiterjedése 1,63 km², ami kissé magasabb, mint az ország dombságaira jellemző középérték (1,43), azaz a tájszerkezet a dombsági tájakon megszokottnál kissé nagyobb foltokból áll. A Shannon-diverzitás, vagyis a tájhasználati változatosságot kifejező szám 1,44, közel van az országos átlaghoz (1,41). **Természeti veszélyek:** A gyengén közepes veszélyeztetettség a szélérozóiós és földrengések miatti kártételekből ered. 1931–2015 között csak 15–20 súlyosan aszályos év volt. A jelenlegi tájhasználat sérülékenysége közepes szintű lehet az éghajlatváltozás hatására. **Természetvédelem:** A kistájban minimális nagyságú természetvédelmi terület található, csupán 0,7%-a esik a Natura 2000 különleges természetmegőrzési besorolás hatálya alá. **Értéktár:** A táj értéksűrűsége közepes szintű. Az egyedi tájértékek száma mindenütt eléri a közepes mennyiséget, Kisbér a műemlékek, Veszprémvarsány pedig régészeti lelőhelyei miatt érdemel említést. A Veszprémvarsány–Kisbér vonaltól DDK-felé lévő területet tájképvédelemre javasolták. **A tájkarakter féldrajzi összetevői:** A kistáj heglábelőteri tagolt dombság, amelynek vizuális arculatát É-i peremén a szántók, D-felé haladva egyre inkább a záródó erdők határozzák meg. Ezen kívül a területhasználat térbeli mintázatát a völgyek és a völgyközi háta elrendeződése szabja meg, a völgyközi háta gerincén lévő erdők

messze lehúzódnak az előtér felé, a völgyoldalak alsó lejtőin viszont a szántók és a gyepek terjeszkednek a magasabb térszínre felé. A vízfolyásokat, patakokat jellemzően ligetes fasorok, dús ártéri növényzet szegélyezi. A parlagok aránya magas, megközelíti a 10%-ot, a területhasználat intenzitása összességében közepes. A településhálózat sűrűsége átlagos, a tájegység természetes központja Kisbér, de a táj DK-i, Fejér-megyébe eső részének központi funkcióit Mór látja el. Az itt élők lakókörnyezetüket bakonyaljinak tekinthetik. A topográfiai önelhelyezés számára szinte minden égtáj felé van orientációs támpont, a Pannonhalmi-dombságtól az Öreg-Bakonyon és a Tési-fennsíkon át a Vértesig látványos körpanoráma nyílik a kistáj néhány magasabb, pl. Csátka, Súr, Aka környéki pontjáról.

Növényföldrajzi helyzet

A vizsgált terület a Magyarország nagy részén elterülő Pannóniai Flóratartomány (*Pannonicum*) Dunántúli-középhegység flórávidékének (*Bakonyicum*) Vértes és Bakony flórajárásába (*Vesprimense*) tartozik. A flórajárára a táblás mészkő- és dolomithegységek jellemzők, ahol a csapadékosabb klíma hatására a magasabb tengerszint feletti területeken vagy azonálisan az északi lejtőkön már alacsonyabban is viszonylag nagy kiterjedésű gyertyános-tölgyesek és bükkösök terülnek el, ugyanakkor már erősebb a szubmediterrán hatás és számos ilyen elterjedésű flóraelem, köztük örökzöld fajok is előfordulnak.

A jellegzetesebb potenciális erdőtársulások közül említést érdemelnek a következők:

- csereszömörccs karsztbokorerdők (*Quercus pubescenti-Cotinetum*)
- molyhos cseres tölgyesek (*Orno-Quercetum pubescenti-cerris pannonicum*)
- cseres kocsánytalan tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris pannonicum*)

Gyakoriak a sziklagyepek (*Caricetum humilis*, *Diplachno-Festucetum sulcatae*, *Festucetum glaucae hungaricum* stb.). Jellegzetes lágyszárú fajok a nádtippán (*Calamagrostis neglecta*), a magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), a borzas peremizs (*Inula hirta*), a sugaras zsoltina (*Serratula radiata*). A művelés visszaszorulása és az élőhelyek felaprítása következtében nagy az inváziós terhelés: különösen az ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) és a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) jelenléte meghatározó.

Az erdőterületeket elsősorban közép- és időskorú keménylombú erdők fedik. Az erdők átlagos évi folyónövedéke 2,5–3,5 m³/ha között változik. A mezőgazdasági területhasznosítás jelentősebb kultúrái a búza, a kukorica és a silókukorica.

A Sári-Bakonyalja kistáj természetes körülmények között csaknem teljesen erdővel borított lenne, mára az erdőtakaró felszakadozott, elsősorban a szélesebb patak völgyekből hiányzik (jelenleg a faállománnyal borított terület nem éri el a kistáj felét). A megmaradt erdők között sok a jellegtelen, fajszegény állomány. A természetesebb állományok többnyire üde, gyertyános erdők, kocsányos és/vagy kocsánytalan tölgyel (de gyakran a csertölgy szerepe is jelentős). Ny-on bükkösök is kialakultak. A patakokat gyakran kísérik éger ligetek, ritkábban magassásosok, mocsárrétek és eljellegtelenedett gyepek. A gyertyános-tölgyesek, bükkösök és égeresek több, hegyvidéki jellegű, üde-nedves erdőkre jellemző fajt őriznek (berki szellőrózsa – *Anemone nemorosa*, farkasölő sisakvirág – *Aconitum vulparia*, fehér zászpa – *Veratrum album*, farkasszőlő – *Paris quadrifolia*, hóvirág – *Galanthus nivalis*, szártalan kankalin – *Primula vulgaris*, keserű kakukktorma – *Cardamine amara*, sápadt sás – *Carex pallescens*). A hegytetőkön, D-ies domboldalakon fényben gazdag tölgyesek állnak, sok cserrel, kevesebb kocsánytalan és/vagy kocsányos tölgyel. A tölgyesek gypesztintje többnyire fajokban nem gazdag, az igazi száraz tölgyes fajok ritkák (tarka nőszirm – *Iris variegata*), inkább általános és üde erdei fajok jellemzők (egyvirágú gyöngyperje – *Melica uniflora*, ligeti perje – *Poa nemoralis*, hagymás fogas-ír – *Dentaria bulbifera*, gumós nádalytő – *Symphytum tuberosum*, baracklevelű harangvirág – *Campanula persicifolia*). A Bakonycsernye és Réde környéki dombokon másodlagos száraz gyepek találhatóak, néhány löszpusztagyepi elemmel (kései pitypang – *Taraxacum serotinum*, taréjos búzafű – *Agropyron pectiniforme*, buglyos zanót – *Chamaecytisus austriacus*, vöröslő buvákfű – *Bupleurum affine*, zsályafajok – *Salvia* spp.).

Gyakori élőhelyek: K2, L2a, J5, RC, OC; közepesen gyakori élőhelyek: K5, L2b, K1a, P2a, P2b, E1, RB, OA, OB; ritka élőhelyek: B1a, B5, D34, B2, B4, D5, RA, H4, H5a, A1, M8. Fajsám:

500–600; védett fajok száma: 10–20; özőnfajok: aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.) 3, akác (*Robinia pseudoacacia*) 4.

Bakonycsernye Nagyközség természeti adottságai

Bakonykúti Község domborzatát a Dunántúli-középhegység részeként a Sári-Bakonyalja és a Keleti-Bakony változatos felszíne határozza meg, illetve jellemzi. A település belterülete a Gaja széles völgyének aljában fekszik, melyet É és D felől gyakran meredek domboldalú, sziklás mészkő- és dolomitmagaslatok határolnak. A település belterületének mikroklímáját elsősorban a völgyalji helyzet befolyásolja.

A települést határoló meredek területeken a felszíni csapadékvizek gyorsan lefolynak. Enyhe lejtésű vagy sík felület kevés van, így vízfelesleg nem alakul ki, illetve belvívveszély sem várható. A település felszíni vizeit a Gaja vezeti le K felé, a Móri-árok irányába. Természetes eredetű állóvíz a településen nem található, azonban a Fekete-berki-patak nyomvonalán két mesterséges tavat (Balátaihorgásztavak) is elhatároltak.

A település növényzetét a belterületen dísz- és haszonnövények határozzák meg. A Sári-Bakonyalja és a Keleti-Bakony község felé lenyúló lejtőit mészkő- és dolomit sziklagyepek, telepített feketefenyvesek, száraz tölgyesek és karsztbokorerdők borítják.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat

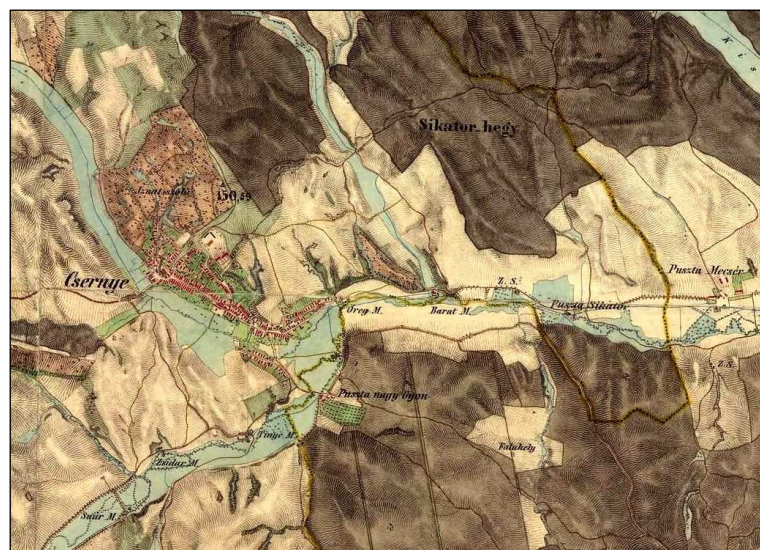
A táj történet vizsgálatában elsősorban a hazánk közel 240 évre visszavezethető térképészeti anyagait (katonai térképeit) vettük figyelembe. Az előtte lévő korszakokra csupán feltételezéseink lehetnek, amit kordokumentumokkal jelen vizsgálatban alátámasztani szükségtelen. A település táj földrajzi helyzete miatt azonban számos következtetés vonható le.

A XVIII. századvégén készült I. katonai felmérés szerint a jellemző tájhasználat mezőgazdasági volt (szántóföld, gyepgazdálkodás és kertes művelés egyaránt), de helyet kaptak a település ÉK-i és D-i részén az erdőterületek is, de a mainál jóval kisebb léptékben. A XIX. század közepén ábrázolt II. katonai felmérésen a tájhasználat változatosabbá vált. A település területe kis mértékben növekedett (D-i irányba). A szántók és az erdők területében kis változás mutatkozott, azonban a vízfolyásokat kísérő kaszálók és nedves-üde legelők területe növekedett (vagy ábrázolásuk pontosabbá vált). A lakott területtől É-ra karakteres tájjelem a szőlővel, gyümölcsös beültetett kertes tájhasználatú településrész (Véhony). A Gaja vízfolyásra települt malmok helyét és nevét a térkép pontosan megőrizte. A XIX. század utolsó harmadában készült III. katonai felmérés már elsősorban a domborzati ábrázolásra helyezi a hangsúlyt, ezért a tájhasználat szempontjából az előzőnél pontosabb megfogalmazásokat nem tudunk megállapítani. Az utak, vízfolyások, a település és a malmok helye és nevük azonban pontos megállapítást nyertek, de a külterülettel a térkép már keveset foglalkozik. Az 1941-ben készült térképen az erdőterületeket pontosan ábrázolták, zöld színnel, de a karakteres tájjelemek nyomvonalvezetése és helye lényegesen nem változott.

A legnagyobb tájalakító tevékenységet a XX. század második felében élte át a község és lakossága. A mezőgazdaságot téveszesítették, a falu körüli kopárok egy részét a tájidegen erdei- és feketefenyővel telepítették be. A községben kiépült a közműhálózat (víz, villany, gáz, közvilágítás), a külterületen magasfeszültségű légvezetékek, a településközpontban számos középület épült. A fenti jellemzett történeti tájhasználatokat ábrázoló térképkivágatok a következők:

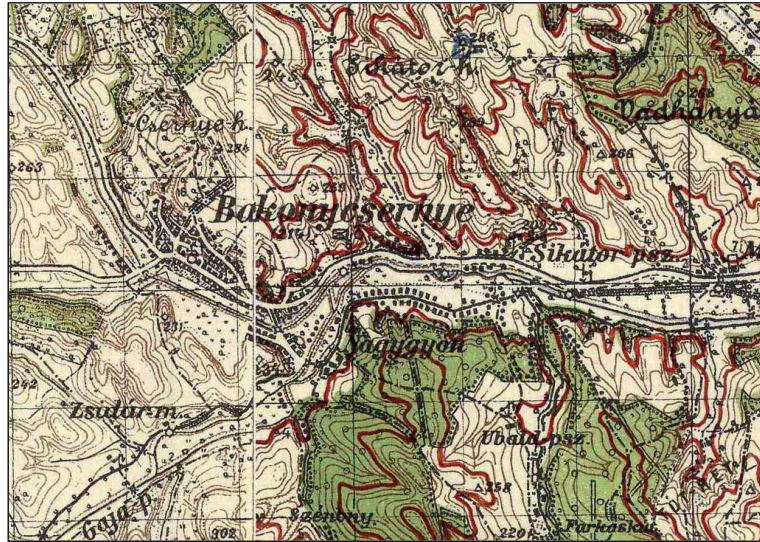
1. ábra: A vizsgált tájrészlet ábrázolása az I. katonai felmérésen (1782–1785)

2. ábra: A vizsgált tájrészlet ábrázolása a II. katonai felmérésen (1819–1869)

3. ábra: A vizsgált tájrészlet ábrázolása a III. katonai felmérésen (1869–1887)

4. ábra: A vizsgált tájrészlet ábrázolása a IV. katonai felmérésen (1941)

1.12.2.2. A tájhasználat értékelése

Fogalom meghatározás: a tájhasználat a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú igénybevétele. A tájpotenciál a táj teljesítőképessége, amelynek alkotói az adott tájegység egymással kölcsönhatásban álló ökológiai, ökonómiai és tájképi potenciáljai. A tájpotenciál kifejezi a tájhasználat lehetséges mértékét, azt, hogy egy táj milyen mértékben alkalmas a társadalom sokrétű igényeinek kielégítésére. Más megfogalmazás szerint a tájhasználat a természetes rendszerekbe való olyan mesterséges, antropogén beavatkozás, amely a természet adta lehetőségeket tudatos, célirányos, egyéni vagy közösségi célok szolgálatába állítja.

Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területén többféle tájhasználat található, mely tükröződik a tájszerkezetben. A tájhasználat diverzitása (sokfélesége) a kistáj természeti adottságaiból következik. A vizsgált település területén a tájszerkezetet a nagy területű erdők, települési területek, szántók, gyepek és kertes mezőgazdasági területek, mint felületi elemek határozzák meg, illetve az ezeket szabálytalanul szétszabdalt közlekedési pályák, útvonalak, mint vonalas elemek, antropogén létesítmények. A továbbiakban a település egyes tájhasználatait mutatjuk be részletesen:

Települési tájhasználat

A vizsgált tájrészletben a települési tájhasználat csupán Bakonycsernye belterületére korlátozódik, mely a közigazgatási terület centrumában található és azt jól meghatározhatóan K–Ny irányban szeli ketté a 8216 jelű út mentén. A település négy településrészre osztható: Burga, Brezova, Sikátor és Béketelep. Külterületi lakott terület nincs.

Közlekedési tájhasználat

A vizsgált település legjelentősebb közútja a belterületen átvezető 8216. jelű út, mely a Keleti-Bakonyt átszelve Mórt Zirczel köti össze. Erről ágazik le É (Súr) felé a 8208 jelű közút. Bakonycsernye közigazgatási területét (külterületét) érinti még a DNy-i részen a Szápárt Várpalotával összekötő 8213 jelű közút is. A három említett úton kívül jelentős közút a településen nem található. A belterületi, önkormányzati fenntartású utak többsége jó minőségű, aszfaltozott út. A külterületen az erdő-, mező- és vadgazdálkodáshoz köthető utak többsége különböző minőségű földút. Légi közlekedés nem jellemző. Repülőtér a közelben nincs. Vasútvonal nincs. A település vízfolyásai vízi közlekedésre nem alkalmas méretűek. Kiépített kerékpárút nincs.

Erdőgazdasági tájhasználat

A termőhelyi viszonyok és a tájpotenciál kihasználása a mezőgazdasági kultúrák (szántó- és gyepgazdálkodás) mellett – főként a település É-i és D-i részén – az erdőgazdálkodásnak is kedvez. Ezen a két településrészen nagy területű és jó minőségű erdők találhatók a Keleti-Bakony részeként, de jelentős a település belterületének a közelében telepített vagy kifejlődött, a szántókkal vagy gyepekkel mozaikoló erdők aránya is.

Vadgazdálkodás

A vadgazdálkodás az erdőgazdálkodással összefügg. A bakonyi erdők vadban gazdagok, a község területén intenzív vadgazdálkodási tevékenység folyik. Vadászati, vadgazdálkodási rendeltetésű létesítmények (vadföld, magasles, sózó, etető, dagonya stb.) a község területén megtalálhatók. Vadgazdálkodási szempontból érdekesség a Bakonyba betelepített és elszaporodott muflon (*Ovis aries*) előfordulása a száraz, köves, erdős meredek részeken.

Mezőgazdasági tájhasználat

A mezőgazdasági területek közül döntő részarányú a szántóföldi művelésű, ezt követik a patak völgyekben a gyepgazdálkodással (rét, legelő) érintett területek. A térségben a mezőgazdálkodás évszázados hagyományokkal bír, a vidék jellemző szántóföldi növénye többek között a kukorica és a cukorrépa. A település ipari üzemeinek többsége is a mezőgazdasághoz köthető.

Kertgazdasági tájhasználat

A település É-i részén az évszázadok alatt, már az I. katonai felmérés térképanyagán is ábrázolt mintegy 70 hektáros területen szőlő- és gyümölcsültetvények által dominált kertes mezőgazdasági terület (hajdani zártkert) alakult ki (Véhony). A szőlő- és gyümölcsstermesztés azonban egyre inkább háttérbe szorul és a kis méretű parcellákat leginkább szántóföldként művelik, valamint a hajdani pincéket, prэшázakat hétvégi házként működtetik (rekreáció). Nagy területen művelt szőlő- vagy zöldségkultúra a település közigazgatási területén nincs.

Vízgazdálkodási területek

A település felszíni vizeit a település belterületén Ny–K irányban átfolyó, a Keleti-Bakony legjelentősebb vízfolyása, a Gaja gyűjti össze és vezeti a Móri-árok felé. A Gaja bal parti jelentős mellékvizei a Szápári-ér, a Súri-patak és a Fekete-berki-vízfolyás, melyek Bakonycsernye közigazgatási területén torkolnak a Gajába. Természetes állóvíz nincs, azonban a Fekete-berki-vízfolyás két helyen történő elgátolásával alakították ki a Balátai-horgásztavakat. A település közigazgatási területén jelentős számban található források.

Idegenforgalom

A vizsgált település jelentős idegenforgalmi vonzerővel nem rendelkezik, üdülőkörzetnek nem része. A településen átvezető forgalom csupán helyi vagy regionális jelentőségű (Mór és Zirc között), főút a települést nem érinti. Szálláshelyek a község területén csak a falusi turizmus keretében (vendégházak) elérhetők. Kijelölt turistautak a település D-i részeit érintik (P, K, Z).

Ipari, gazdaság, bányászati jellegű tájhasználat

A község területén jelenleg művelt bányagödör vagy engedélyezett bányatelek nincs. Nagyipar a községben nincs, kisvállalkozások, illetve kis ipari telephelyek jellemzőek. A gazdasági rendeltetési üzemek elsősorban a település belterületén vagy annak szélén, szegélyén található, ami tájképvédelmi szempontból előnyös. Az üzemek többsége a mezőgazdasági termeléshez és az állattenyésztéshez köthető. A külterület ÉK-i részén egy szélerőművet állítottak fel, de ezt

szélerőműparkká nem fejlesztették (a Ny felől szomszédos Szápár és Csetény között található még három szélerőmű).

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Fogalommeghatározás: a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetébe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

Bakonycsernye Nagyközség teljes közigazgatási területe a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX. törvényt kiegészítő 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról 3. melléklete és az erre épülő Fejér Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/2020. (II.28.) önkormányzati rendelete Fejér megye területrendezési tervéről c. jogszabály szerint tájképvédelmi övezet része. A tájképvédelmi övezetbe a hivatkozott törvény szerint a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Bakonycsernye változatos táji-természeti és tájtörténeti adottságokkal rendelkező település. Jelentős értéket képviselnek egyes tájképileg és ökológiailag is értékes, természetközeli állapotú területrészei, védett növény- és állatfajok élőhelyei, valamint egyedi tájértékei. Ezek az értékek a tájvédelemben is megmutatkoznak. Bakonycsernye település közigazgatási területe egyaránt érintett Natura 2000 területtel (Keleti-Bakony), az Országos Ökológiai Hálózat elemeivel, ex lege védett természeti értékekkel (források, barlangok és védőövezetük) illetve számos egyedi tájértékkel, melyeket a következőkben részletezünk.

Országos jelentőségű természetvédelmi terület

Fogalommeghatározás: miniszteri rendelettel létesített nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület vagy természeti emlék, továbbá törvény erejénél fogva (ex lege) védett természetvédelmi terület (láp, szikes tó) vagy természeti emlék (kunhalom, földvár, forrás, víznyelő). Ez utóbbiakat (ex lege védett területek és értékek) egy külön fejezetben részletezzük.

Bakonycsernye közigazgatási területén országos jelentőségű természetvédelmi terület nem található.

Helyi jelentőségű természetvédelmi terület

Fogalommeghatározás: helyi jelentőségű védett természeti területeknek nevezzük a települési – Budapesten a fővárosi – önkormányzat által, rendeletben védetté nyilvánított természeti területeket. Védelmi kategóriájukat tekintve lehetnek természetvédelmi területek (TT) vagy természeti emlékek (TE) is. Megyei szintű védetté nyilvánításokra 1971-től került sor, amikor a megyei tanácsok és azok végrehajtó bizottságai (Budapesten a Fővárosi Tanács és Végrehajtó Bizottsága) megkapták ezt a jogkört. Számos tanácsrendelettel és VB határozattal védetté nyilvánított megyei (helyi) védett természeti terület jött létre 1990-ig, amikor aztán az önkormányzatok megalakulásával a helyi védetté nyilvánítás a jegyző (főjegyző) hatáskörébe került. A helyi

jelentőségű védett természeti területek védetté nyilvánítása és a fenntartásukról való gondoskodás a települési önkormányzatok hatáskörébe tartozik.

A helyszínelés és az adatgyűjtés során nem találtunk a település közigazgatási területén helyi jelentőségű védett természeti területet vagy emléket.

Natura 2000 terület

Fogalom meghatározás: az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmében keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megővését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához. A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket – az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket – foglalja magába. A hálózat felállításának legnagyobb előnye, hogy Magyarország természeti értékei, egy az eddigénél magasabb szintű, európai uniós jogi védelmet kapnak, ami nagymértékben támogatja a hazai természetvédelmi törekvéseket és munkákat, elősegítve páratlanul gazdag természeti értékeink hatékonyabb védelmét. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a Natura 2000 hálózat egy kiegészítő eszköz a hazai természetvédelem számára. A hálózat területei nem helyettesítik a hazai védett természeti területek rendszerét, hanem azt kiegészítik.

Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének (külterületének) D-i részét a Keleti-Bakony kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési Natura 2000 terület (kódja: HUBF20001) határozza meg, illetve borítja több száz hektár területen. A Natura 2000 területen többségében erdők, kisebb részben az erdővel mozaikoló gyepek és szántók találhatóak. A Keleti-Bakony Natura 2000 terület Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területére eső ingatlanjainak helyrajzi számai a következők: 0312, 0313/1, 0313/3, 0313/4, 0313/5, 0313/6, 0360, 0361/1, 0361/2, 0362/1, 0362/2, 0363, 0364, 0365/1, 0365/2, 0365/3, 0365/4, 0365/5, 0365/6, 0366/2, 0366/3, 0366/4, 0366/5, 0366/6, 0366/7, 0366/8, 0366/9, 0367, 0368, 0369, 0370, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375, 0376, 0403, 0405c, 0406, 0407, 0408, 0412, 0413, 0414/1a, 0414/1b, 0414/1c, 0414/4, 0415, 0416, 0417, 0418, 0419, 0420, 0422, 0425, 0426, 0427, 0428, 0429, 0430, 0431, 0432, 0433/1, 0433/2, 0434 (FORRÁS: 14/2010. (V. 11.) KVM RENDELET AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI RENDELTETÉSŰ TERÜLETEKKEL ÉRINTETT FÖLDRÉSZLETEKRŐL).

Adatai:

Terület megnevezése: Keleti-Bakony SCI

Azonosító: HUBF20001

Illetékes NPI: Duna–Ipoly Nemzeti Park

Illetékes zöldhatóság: Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi

Főosztály

Teljes terület: 22.650,16 hektár

A Keleti-Bakony Natura 2000 terület és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének kapcsolatát az alábbi térképvázlaton ábrázoljuk (FORRÁS: OKIR.HU):

5. ábra: A Keleti-Bakony Natura 2000 terület és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének kapcsolata

Jelmagyarázat:

vörös poligon..... Bakonycsernye közigazgatási területének határa
 kék vonal Egyéb település közigazgatási területeinek határa
 kék kitöltés Keleti-Bakony Natura 2000 terület

A Keleti-Bakony Natura 2000 terület jelölőtársulásai a következők:

Kód	Megnevezés	A jelölő élőhely területe a teljes Natura 2000 területen [ha]
3260	Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások <i>Ranunculus fluitantis</i> és <i>Callitriche-Batrachion</i> növényzettel	226,50
40A0	Szubkontinentális peripannon cserjések	226,50
6190	Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	2.500,00
6210	Meszes alapközetű félttermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)	226,50
6240	Szubpannon sztyeppék	7.248,05
6410	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	226,50
6520	Hegyi kaszálórétek	226,50
7230	Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	226,50
8160	Közép-Európa domb- és hegyvidéki mészkő törmelékletői	226,50
8210	Mészkösziklás lejtők sziklanövényzettel	226,50
8310	Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	0,00 (161 db)
9130	Szubmontán és montán bükkösök	1.812,01
9150	A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	226,50

9180	Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői	226,50
91E0	Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők	226,50
91G0	Pannon gyertyános-tölgyesek	906,01
91H0	Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel	3.397,52
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	4.077,03

A Keleti-Bakony Natura 2000 terület jelölőfajai a következők:

<i>Kód</i>	<i>Latin név</i>	<i>Magyar név</i>	<i>Min. pd- szám</i>	<i>Max. pd- szám</i>
1052	<i>Hypodryas maturna</i>	Díszes tarkalepke		
1059	<i>Maculinea teleius</i>	Vérfű-hangyaboglárka	300	300
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Nagy tűzlepke		
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	Sötét hangyaboglárka		
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	Lápi tarkalepke	100.000	100.000
1074	<i>Eriogaster catax</i>	Sárga gyapjasszövő		
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Csíkos medvelepke		
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Szarvasbogár		
1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Skarlátbogár	1000	1000
1087	<i>Rosalia alpina</i>	Havasi cincér	200.000	200.000
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	Nagy hőscincér		
1089	<i>Morimus funereus</i>	Gyászscincér	300.000	300.000
1188	<i>Bombina bombina</i>	Vöröshasú unka		
1193	<i>Bombina variegata</i>	Sárgahasú unka		
1307	<i>Myotis blythii</i>	Hegyesorrú denevér	500	500
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Csonkafülű denevér	100	100
1323	<i>Myotis bechsteini</i>	Nagyfülű denevér	1200	1200
1324	<i>Myotis myotis</i>	Közönséges denevér	500	500
1335	<i>Spermophilus citellus</i>	Közönséges ürge	5000	5000
1355	<i>Lutra lutra</i>	Vidra	10	10
1379	<i>Mannia triandra</i>	Sziklai illatosmoha	50	100
1993	<i>Triturus dobrogicus</i>	Dunai tarajosgöte		
2093	<i>Pulsatilla grandis</i>	Leánykökörccsin	50.000	50.000
2633	<i>Mustela eversmannii</i>	Molnárgörény	50	50
4037	<i>Lignoptera fumidaria</i>	Füstös ősziaraszoló	10.000	10.000
4040	<i>Phyllometra culminaria</i>	Csüngőaraszoló	10.000	10.000
4045	<i>Coenagrion ornatum</i>	Díszes légivadász		
4048	<i>Isophya costata</i>	Magyar tarsza	1000	1000
4055	<i>Stenobothrus eurasius</i>	Eurázsiai rétisáska	10.000	10.000
4077	<i>Dianthus plumarius regis-stephani</i>	Szent-István szegfű	2.000.000	2.000.000
4087	<i>Serratula lycopifolia</i>	Fénylő zsoltina	12.000	12.000
4098	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>	Homoki nőzirom	5000	5000
4118	<i>Seseli leucospermum</i>	Magyar gurgolya	30.000.000	30.000.000

A Keleti-Bakony Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzései

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

A terület fő célkitűzései:

- Kerülni kell a nagy kiterjedésű (>10ha) egybefüggő erdőfelújításokat, és a nagy kiterjedésű egykorú erdőfoltok kialakulását. A homogén tér- és korszakozat javítandó az erdei élőhelytípusokban. Hosszú távon az egykorú erdőfoltok kezelésénél előtérbe kell helyezni a szálaló üzemmódot.
- A jelölő erdei élőhelyeken a természetszerű felújítások elősegítése, az ezeket akadályozó, nehezítő vagy akár lehetetlenné tevő hatások – közöttük az élőhely vadeltartó képességét meghaladó nagyvadállomány kedvezőtlen hatásának –, elhárítása;
- A területen található nem őshonos (pl. muflon, dámvad) vadfajok visszaszorítása;
- A gyertyános-tölgyes, és bükkös erdőállományok tekintetében, amelyek a klímaváltozás által leginkább veszélyeztetettek, kerülni kell az eredeti célállomány felújulását veszélyeztető felújítási módokat.
- A területen a jelölő (gazdasági jelentőségű) erdei élőhelyek – típusonként külön vizsgáltkorszaktájszerkezete esetében az idős állományok (80 év fölött) legalább 20%-os arányának biztosítása.
- Fokozatos felújító-vágással kezelt területeken, ahol a felújítás már elkezdődött, a végvágás során legalább 10 % hagyásfa, illetve hagyásfacsoport, valamint odvas fák maradjanak fenn, vagyis FVV előírásnál ne maradjon 100 %, hanem az eredeti fakészlet (első bontás előtti fakészlet) 90 %-a. A véghasználat megkezdése előtt történjen a hagyásfa csoportok kijelölése szélálló, általában szegélyeken található csoportok meghagyásával. A hagyásfa csoportokban a továbbiakban művelési és használati tevékenységet nem szabad végezni.
- A sekély talajú meredek lejtőkön kialakult sziklai erdőkben és molyhos tölgyeseknél a fahasználat (EÜ termelés is) teljes mellőzése szükséges. Állományaik vágáskor nélküli talajvédelmi rendeltetésű erdőként kezelendők.
- A déli oldalon található cseres-tölgyesek természetes felújítása során fokozatos áttérés szálaló vágásra;
- A területen előforduló xilofág rovarfajok (havasi cincér, nagy hőscincér, szarvasbogár) és a denevérfajok (pl. nagyfülű denevér) állományainak fennmaradása érdekében a csúcshártya faegyedek, odvas fák kímélete;
- A szubpannon gyepek becserjésedésének, és technikai sportokkal történő károsításának megakadályozása;
- Az ürge élőhelyén a rendszeres legeltetési gyepterület biztosítása;
- A Magyar Honvédség kezelésében lévő területeken futó, katonai tevékenységhez köthető úthálózat felülvizsgálatával, a felesleges utakon történő közlekedés visszaszorítása, szükség szerinti megakadályozása; a szubpannon sztyeppek egybefüggősége érdekében.

További célok és végrehajtandó intézkedések:

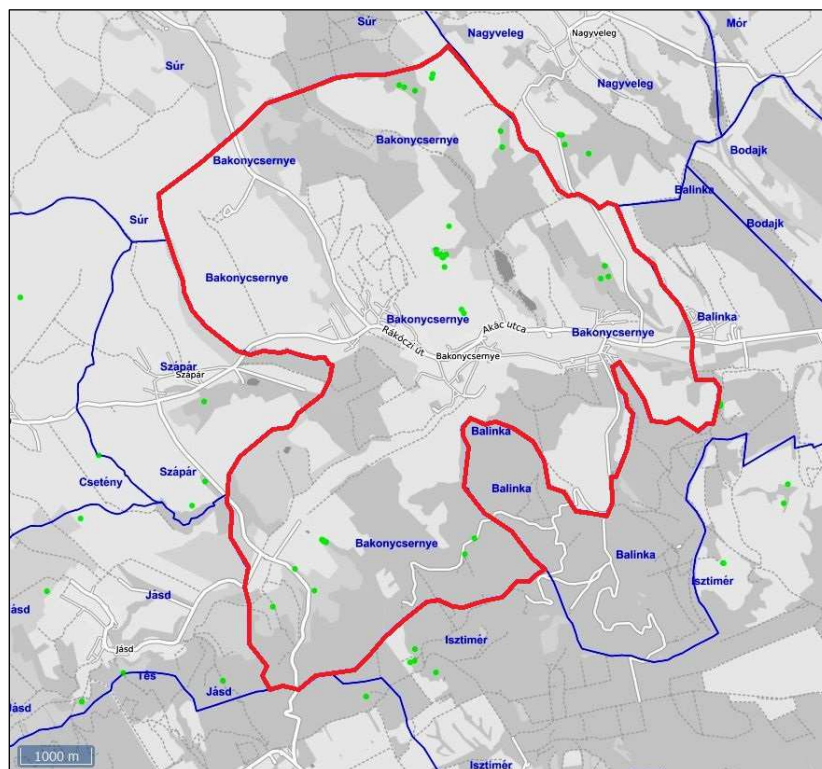
- A területen található fekete fenyő elegyes molyhos tölgyes erdőállományok természetes átalakulási folyamatait hagyják érvényesülni. Ezeken az élőhelyeken a fekete fenyő eltávolítása felesleges bolygatást jelent.

- A jövőben a gyep élőhelytípusok arányának fenntartása érdekében, a gyepek erdősítésének kerülése;
- Az adventív és a gyepekre veszélyt jelentő bálványfa és ezüstfa visszaszorítása;
- A gyep élőhelytípusok fokozódó cserjésedését a gyepterületek extenzív legeltetésével vagy cserjeirtással kell megakadályozni.
- A területen a technikai sportok visszaszorítása;
- Az erdei tisztások gyep jellegét megváltoztató művelés kerülése (pl. erdősítés, vadföld);
- A vérfűhöz kötődő hangyaboglárka fajok állományainak fennmaradása érdekében a tisztásokon található vérfüves rétek esetében, gyepkezelés (pl. kaszálás) június 15-től szeptember 1-ig kerülendő a rétek teljes területét érintően. Ajánlott a kezelések június 15. előtti vagy szeptember 1. utáni elvégzése.
- A füstös őszi araszoló élőhelyén kerülni kell a faj élőhelyén az új nyomok kialakulását, és a jelentős bolygatással járó katonai tevékenységet.

Ex lege védett természeti érték

Fogalom meghatározás: a 1996. évi LIII. törvény 23. §-a értelmében "Ex lege" védett természeti területnek minősül és ennél fogva védelem alatt áll hazánkban valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Ez alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.

Az ex lege (törvény által) védett értékek (forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár) közül – Bakonycsernye tájfeldrajzi (hegylábi) helyzetéből adódóan – többnyire források találhatóak a településen főleg a D-i és az ÉK-i településrészekben az alábbi térkép alapján (FORRÁS: OKIR.HU):

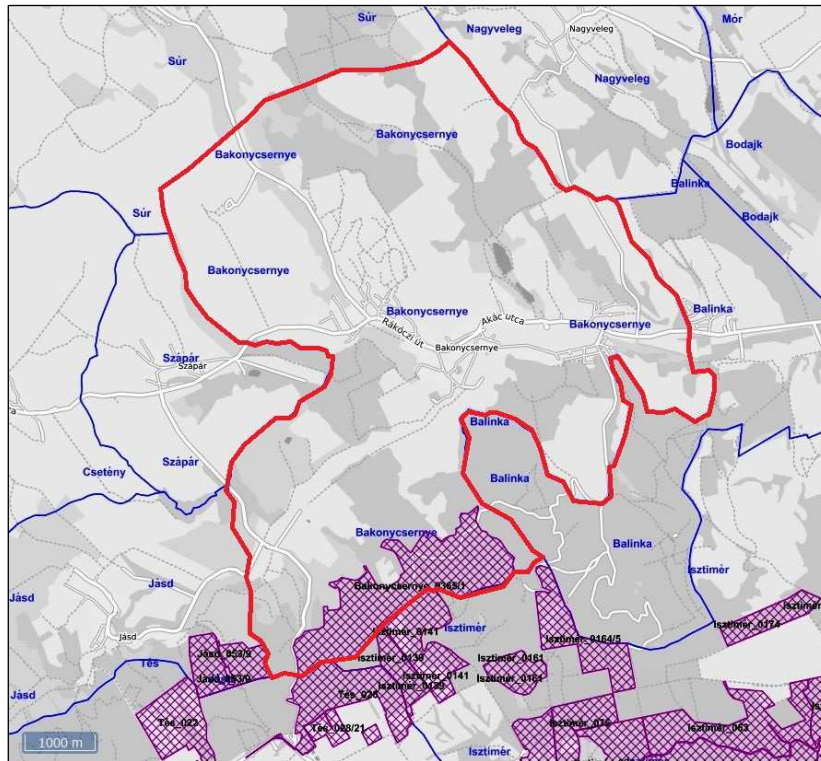
6. ábra: Az ex lege védett források és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének kapcsolata

Jelmagyarázat:

piros poligon..... Bakonycsernye közigazgatási területének határa
kék vonal Egyéb település közigazgatási területeinek határa

zöld pont..... Forrás

A település D-i szélé védett barlangok felszíni védőövezetéhez tartozik. A védőövezet jele: Bakonycsernye 0365/1. A védőövezet elsősorban erdőterületekre és – kisebb részben – gyepterületekre terjed ki. A település közigazgatási területének és a felszíni védőövezet viszonyát a következő térképrészlettel ábrázoljuk (forrás: okir.hu):

7. ábra: A barlangok felszíni védőövezeteinek és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének kapcsolata

Jelmagyarázat:

piros poligon..... Bakonycsernye közigazgatási területének határa
 kék vonal Egyéb település közigazgatási területeinek határa
 lila rácozás Barlangok felszíni védőövezete

Egyedi tájértékek

Fogalommeghatározás: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van, de nem állnak műemléki vagy természetvédelmi oltalom alatt. A tájérték környezetével együtt védendő.

A település egyedi tájértékeinek felmérése még nem történt meg. Javasoljuk a település teljes közigazgatási területén az egyedi tájértékek számbavételét, kataszterezését! Egy szakmailag megfelelően összeállított egyedi tájérték kataszter segítségével a tájértékek állapota megőrizhető vagy javítható, a településen élők identitását növeli és idegenforgalmi vonzerővel is bírhat.

Egyéb védettség

Táj- és természetvédelmi szempontból egyéb védettség (pl. ramsari terület, bioszféra rezervátum, történeti táj, világörökség várományos helyszín stb.) a vizsgált területre és környezetére nem vonatkozik.

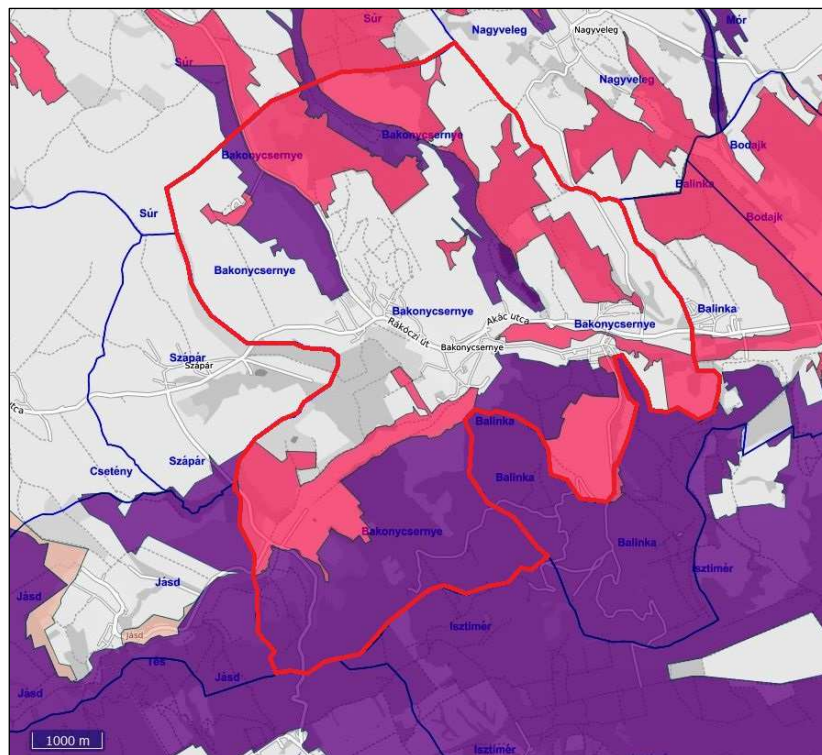
Ökológiailag, tájképileg értékes területek, természetközeli élőhelyek

- útfásítások és vonalas létesítmények (árkok, mezsgyék) mentén spontán megtelepedett vagy telepített fás-cserjés zöldsávok
- vízfolyások (Szápári-ér, Gaja, Fekete-berki-vízfolyás)
- a Fekete-berki-vízfolyásra települt mesterséges tavak és közvetlen környezetük
- erdőterületek
- erdőfoltok és -sávok
- településfásítás és ipari-gazdasági területeken található fásítások.

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Fogalom meghatározás: az 1996. évi LIII. – a természet védelméről szóló – törvény kimondja az ökológiai hálózat létrehozásának szükségességét. Az ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint a védett természeti területek és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak térbeli rendszere. A hálózat három elemre osztható: magterület, pufferterület és ökológiai folyosó.

Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területén az Országos Ökológiai Hálózathoz az alábbi térképábrán ábrázolt elemek tartoznak (*FORRÁS: OKIR.HU*):

8. ábra: Az Országos Ökológiai Hálózat elemeinek és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének kapcsolata

Jelmagyarázat:

piros poligon..... Bakonycsernye közigazgatási területének határa
kék vonal Egyéb település közigazgatási területeinek határa

lila felület..... Nemzeti Ökológiai Hálózat – magterület
 bézs felület..... Nemzeti Ökológiai Hálózat – pufferterület
 halványpiros felület Nemzeti Ökológiai Hálózat – ökológiai folyosó

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Fogalm meghatározás: a tájhasználati konfliktus az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérően, a táj potenciális értékeit rontó tevékenység megnyilvánulása. Több tájhasználat megjelenése, halmozódása előbb-utóbb tájhasználati konfliktushoz vezet. Tájhasználati konfliktus akkor áll fenn, amikor egyes tájat igénybevevő tevékenységek akadályozóan hatnak a táj ökológiai, tájképi vagy ökonómiai teljesítőképességre. A táj igénybevételenek hosszú távú, fenntartható hasznosítása érdekében szükség van a konfliktusok feltárására és feloldására. Csoportosításuk szerint lehetnek: funkcionális, tájökológiai és vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktusok.

- Funkcionális jellegű konfliktusokat, melyeket az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okozzák.
- Tájökológiai (környezetártalmi) konfliktusokat, melyeket az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok okozzák.
- Vizuális-esztétikai konfliktust, amelyet a „csúnya” látvány, a rendezetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya okozza.

Jellegük szerint a tájhasználati konfliktusok lehetnek: megfordítható, megfordíthatatlan, mérsékelhető, nem mérsékelhető, időszakos, tartós, végleges. Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területén fellelt tájhasználati konfliktusok a következők:

Funkcionális konfliktusok

- felszíni és felszín alatti közművek ↔ útfásítás
- vízelvezető árkok egy része beiszapolódott, funkciójukat elvesztették
- közterületre ültetett gyümölcsfák (leesésveszély, szennyezett gyümölcsök, lehullott gyümölcs piszkító hatása stb.)
- legelők, kaszálók, gyepterületek becserjésedése, beerdősülése.

Környezetártalmi konfliktusok

- illegális hulladéklerakás a külterület egyes pontjain, elsősorban a településszéleken, a bel- külterületi határ közelében, gépjárművel könnyen elérhető helyeken; a hulladék fajtája többféle, elsősorban lakossági, zöld és építési hulladék található
- bel- és külterületi zúzalékolt- és földutak kiporzása a forgalom során
- közutak zaj- és léghelése
- a közúti forgalom, illetve a közép- és magasfeszültségű elektromos légvezetékek veszélye az állatvilágra (elütés, madárpusztulás stb.)
- özönfajok (fehér akác) terjedése a teljes közigazgatási területen (kül- és belterület egyaránt)

Vizuális-esztétikai konfliktusok

- mezsgyék, fasorok, mezővédő erdősávok hiánya a nagytáblás szántókon
- alig fásított, így nem kellően tájbaillesztett ipari és mezőgazdasági üzemek látványa
- településfásítás hiánya, hiányosságai
- felszín feletti közművek (légvezetékek, tartóoszlopok) bel- és külterületen egyaránt
- elhanyagolt vagy romos belterületi épületek építmények, magánkertek.

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

Fogalom meghatározás (Magyar Tájépítészek Szövetsége ajánlása alapján)

Zöldfelület: minden olyan terület, amelyet növényzet borít. Gyep és cserjeszinten a borítottság akkor teljes, ha az egyedek kitöltik a közöttük lévő, rendelkezésre álló életteret. Fák törzsének közvetlen közelében – ahol a gyep és cserjeszint életfeltételei nem adóttak – a zöldfelület méretét az el nem burkolt gyökérszóna adja. Lombos fák esetében a zöldfelület méretét a szabadon hagyott, burkolattal nem fedett gyökérszóna területe adja.

Zöldfelületi rendszer: A település klimatikus viszonyainak fenntartása, javítása érdekében döntően zöldfelületekből és vízfelületekből álló, hatásmechanismusuk és térbeli elhelyezkedésük alapján egy nagy egységet képező települési szövet (alrendszer), amely az adott település ökológiai paramétereit, lakóinak pszichés és szomatikus érzetét javítja, egyes állatok számára élőhelyet biztosít, a város káros környezeti hatásait tompítja.

Zöldterület: A település beépítésre nem szánt területeinek részben vagy egészben állandóan növényzettel fedett, más területfelhasználási egységhez nem tartozó közterületei, kivételesen közhasználat céljára átadott területei. (közparkok, közkertek).

A település zöldfelületeinek értékelésekor azt vizsgáltuk, hogy a zöldfelületekkel szemben támasztott szerepüknek milyen mértékben tudnak megfelelni:

- **Ökológiai szerep:** javítja a település ökológiai adottságait. A község területén és közvetlen környékén élő növénytömeg jellegétől függően befolyásolja, módosítja a helyi klíma (mikroklíma) alakulását, a levegő minőségét.
- **Használati szerep:** számos olyan létesítmény feladatát csak úgy töltheti be, ha növényekkel betelepített külső terekkel, kertekkel épülnek meg (pl.: iskolák, óvodák, szociális létesítmények stb.). A közparkok, játszóterek használati értékét döntően meghatározza a telepített növényzet. Egyes funkciók ellátására csak növényzettel betelepített területek alkalmasak (pl.: temetők, védőterületek stb.).
- **Vizuális–esztétikai szerep:** a település képi megjelenésében, az utcakép formálásában fontos szerepet játszik a növény. A növények változatossá teszik, gazdagítják a településképet, valamint elfedik, eltakarják az előnytelen részeket.

A rendszer elemei közé soroljuk a közhasználatú zöldfelületeket, a település családi házas részeinek udvarait, valamint a külterületek természeti környezete (erdő, gyepek) mellett a természetesi célú zöldfelületeket is, melyeket kert-, mező- vagy erdőgazdasági módszerekkel művelnek (erdők, fásított területek, gyümölcsösök, szőlők, legelők, nádasok, szántók, zöldségtermesztő területek).

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Közhasználatú zöldfelületek

Közparkok, közkertek

Fogalom meghatározás (Magyar Tájépítészek Szövetsége ajánlása alapján)

Közkert: Zöldterület területfelhasználási egységbe sorolt közterületen vagy közhasználatra átadott területen létesült, legalább 60%-ban növényzettel fedett, közhasználatra szánt terület, melynek mérete 200–10.000 m² között van és legkisebb oldalmérete legalább 15 m.

Közpark: Zöldterület területfelhasználási egységbe sorolt közterületen vagy közhasználatra átadott területen létesült, legalább 75%-ban növényzettel fedett, közhasználatra szánt, általában többfunkciós (pihenés, játék, sport stb. célját szolgáló) terület, amelynek mérete legalább 10 000 m², legkisebb oldalmérete legalább 80 m.

A vizsgált településrész területén közkert, közpark és egyéb közhasználatú zöldfelület nem található, mivel települési tájhasználat nincs.

Zöldfelületi jellegű intézmények

A vizsgált településrészen a következő zöldfelületi jellegű intézmények találhatóak: sportpálya, temetők, oktatási intézmények kertjei, templomkertek.

Zöldhálózati összekötő elemek

A település belterületén egységes zöldhálózati rendszer nem alakult ki. A felszín alatti (víz, gáz, szennyvíz) és a felszín feletti közművek (elektromos légvezetékek, telefon és kábel tv) a fák alkalmazását erősen korlátozzák. A növényalkalmazásban a koncepciótlan elhelyezés dominál, többnyire a lakók telepítettek az utcai zöldfelületekre, a házuk elé fákat, melyek között sok a gyümölcsfa, az örökzöld fenyő illetve a közepes vagy nagy lombkoronájú példány, amit a légvezetékek és az út ürszelvényébe nyúló ágak miatt többször és csúnyán visszacsonkoltak. Az utak mellett helyenként a zöldfelület túl keskeny, fásszárú növényzet telepítésére nincs mód, többnyire gyepterületként kezelik őket. A széles, növénytelepítésre alkalmas zöldfelületeken sincs egységes fasor, zöldsáv, kevés a jó példa, a valóban odaillő növényzet.

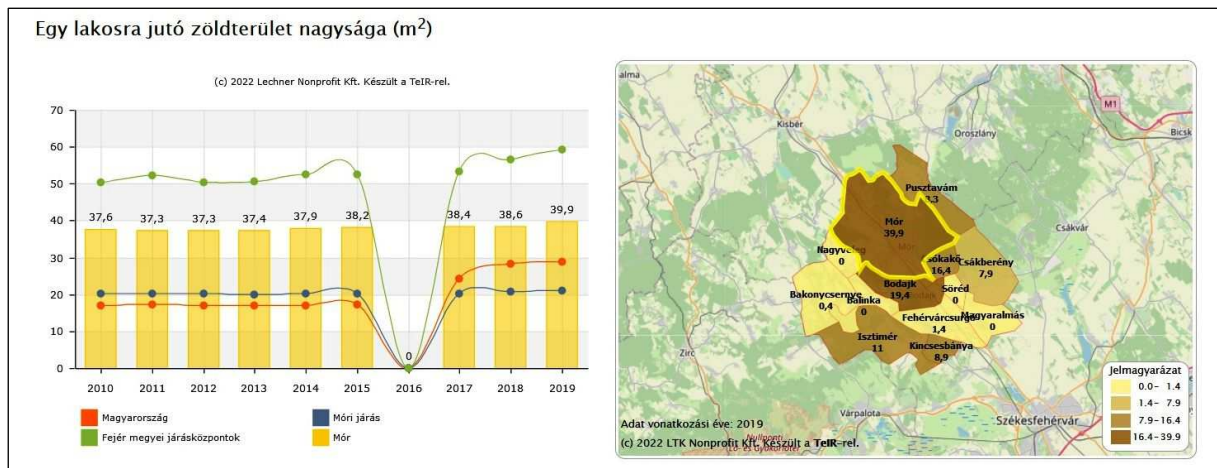
Közhasználat elől elzárt, jelentős zöldfelülettel rendelkező egyéb terület

Bakonycsernye település nagyobb részére a kertés, családi házas, falusias jellegű beépítés a jellemző. A családi házas területekhez kis-közepes méretű kertek tartoznak, a kertek zöldfelületei nagyrészt díszkerti, illetve haszonkerti jellegűek, a „hátsókerti” növénytermesztés egyre inkább visszaszorul. A családi házas területek zöldfelülete településökológiai szempontból jelentős tényező, hiszen ez a növénytömeg kondicionáló zöldfelületként (párologtatás, szélfogó, porfogó hatás) hat a település egészére. Az önkormányzatnak ösztönözni kell a lakótelkek kertkultúrájának növekvő színvonalát. Az egyes lakóingatlanok kertjei rendkívül változatos minőségűek a lakók habitusához, idejéhez, igényéhez, összességében talán az egyének (családok) kertkultúrájához alkalmazkodik, azt mutatja a külvilág (a településkép) felé. Több jó példa található, de vannak olyan kertek, amelyeket elhanyagolnak, kültéri raktárnak használnak, feleslegesen leburkolnak vagy nem kellően gondoznak stb. A településkép szempontjából rendkívül fontos, hogy a lakóingatlanok kertjei az utca felé milyen képet mutatnak, milyen az elő- és oldalkert képe, növényzete, használnak-e sövényt kerítésként, vannak-e olyan növények, amelyeknek lombja a közterületre nyúlik stb.

A hajdani zártkert (Véhhony, 70 hektár) ingatlanjai is hasonló adottságokkal jellemezhetők. A tájhasználat rendkívül változatos, szinte ingatlanonként mozaikszerűen változik. Az általában kis méretű telkeket szőlőként, gyümölcsösként, zöldségekertként, szántóként, kaszálóként használják, hasznosítják a gazdák, de jelentős a gyomos, elhanyagolt, beerdősült ingatlanok aránya is. A szőlőhegy rekreációs funkciója egyre inkább előtérbe kerül. Hajdan valóban növénytermesztésre használták a telkeket, ma már leginkább hétvégi házként funkcionálnak az általában igényesen átalakított hajdani pincék-présházak.

Jellemző tendencia még mindig a belterületen, hogy a lakók az ingatlanjuk előtti utcai zöldfelületet is sajátjuknak érzik, oda növényt telepítenek és rendszeresen gondozzák. Ez egyrészt előnyös, mert a közterület gondozottsága helyenként javul, másrészt hátrányos, mivel a kis „előkertek” rendkívül változatosak, egymáshoz nem illenek, illeszkednek, illetve nagy a kontraszt azokhoz a területrészekhez képest, ahol nem parkosítottak.

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

A zöldfelületi ellátottság értékelése a móri járásban (FORRÁS: TEIR)

Bakonycsernye település belterületén a zöldfelületi ellátottság értéke: 0,4 m²/fő, ami az országos átlag, a megyeszékhely (Székesfehérvár) és a járásközpont (Mór) értékeinek csupán jelentéktelen hányada. A településrendezési eszközök meghatározása során arra kell törekedni, hogy az egy főre eső zöldfelületi ellátottság mértéke növekedjen.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A vizsgált település érintett zöldfelületeinek, zöldfelületi rendszerének konfliktusai, problémái a tájhasználati konfliktusok fejezetbe részletezett sajátosságokra vezethetők vissza. Legnagyobb probléma, hogy az egyes zöldfelületi elemek nem képeznek összefüggő rendszert, hiányoznak a zöldfelületi szempontból szerkezeti jelentőségű vonalas létesítmények mellől az egyöntetű megjelenésű fasorok, mezővédő erdősávok.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A Magyar Középhegységnek a Bakony erdő által fedett északkeleti nyúlványát kettéosztja a Gajapatak. Jobb partján meredek, erdőborította oldalakkal a tési fensík emelkedik a magasba, bal oldalon apró erek által felszabdalt löszdombság van.

A terület közepén, a Gaja völgyében terül el 5 km hosszan az egykori bányászközség, Bakonycsernye. Lakosainak száma ma több, mint háromezer fő, területe több mint 3800 hektár.

Ha ránézünk a Csernyét ábrázoló térképre, egy hosszan elnyúló utcás települést látunk. Ha azonban megvizsgáljuk a település történeti magját (mely az evangélikus templom környéke) egy zezugos, teljesen szabálytalan telekosztást és utcahálózatot találunk. Ebből a magból fejlődött ki a mai elnyúló településszerkezet.

A fő utca mellett a Gaja jobb partján kialakult egy új utca (a mai Rózsa utca), mely eléggé elkülönül a településtől. Elkülönülését jól mutatja, hogy saját intézményközpontja alakult ki a községi intézmények alközpontjaként.

A település főutcája a Petőfi utca, Akác utca, majd Rákóczi Ferenc utca néven a Gajapatak medrét követi.

Bakonycsernyén több településközpont is kialakult, az egyházi központ az ún. „fölső faluvégén” a Dózsa György utca Rákóczi utca kereszteződésében van.

Az oktatási központot a Rákóczi utcán az iskola, óvoda és a szlovák ház jelenti.

A Rákóczi utca – Bercsényi utca kereszteződésénél van a település szolgáltató központja, majd az igazgatási központ a községházán van.

Az Akác utca Rózsa utcai csomópontnál a benzinkút és a vendéglő, fogadó található.

A Rózsa utca végén alakult ki a Béketelepi települési alközpont, ahol alapfokú kereskedelmi egység, óvoda található.

A lakóterület telekszerkezete eltérő, az újonnan kialakított lakótelkek mélysége kisebb a hagyományosan falusias lakótelkek telekmélységénél, szélességük viszont nagyobb. Az oldalhatáron álló beépítési mód és a 3-5 m körüli épületmagasság általánosnak mondható.

A külterületen a majorok (Naggyón, Dolosd, TSZ központ) területén a jövőben a mezőgazdasági termékfeldolgozás további bővülése várható. A környezeti ártalmak csekélyek ezeken a területeken, az esetlegesen jelentkező környezeti ártalmakat (bűz, zaj, levegőszennyezés) az előírt mértékben a területen belüli védőövezet kialakítással kell mérsékelni. A külterületeken elhelyezkedő mezőgazdasági telephelyek részben külterületi lakott helyek is.

Beépítésre szánt területek:

Lakóterület:

- Kisvárosias lakóterület
- Kertvárosias lakóterület
- Falusias lakóterület

Gazdasági terület:

- Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület

Üdülőterület:

- Üdülő házas

Különleges beépítésre szánt terület:

- sport
- pincék
- mezőgazdasági üzemi

Beépítésre nem szánt területek:

Közlekedési terület:

- közúti

Zöldterület:

- közpark

Erdőterület:

- gazdasági erdőterület
- védelmi célú erdő terület
- közjóléti erdőterület

Mezőgazdasági terület:

- kertes mezőgazdasági terület
- általános mezőgazdasági terület

Vízgazdálkodási terület

vízgazdálkodási terület (V)

Különleges beépítésre nem szánt

- temető

1.14.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

Bakonycsernye összes települési területe 3813,27 ha. Ebből a külterületi ingatlanok 3376,69 ha területet foglalnak el.

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m ²)	legkisebb földrészlet terület (m ²)	legnagyobb földrészlet terület (m ²)	átlagos földrészlet terület (m ²)
belterület	1928	16	4	2863489	4	38025	1485
külterület	1083	1	0	33766954	35	2380158	31179
zártkert	1272	0	0	1502332	22	9470	1181
ÖSSZESEN	4283	17	4	38132775			

A Fejér Megyei Kormányhivatal előzetes véleményében tájékoztatott Bakonycsernye vonatkozásában az átlagosnál jobb minőségű termőföldekről. E szerint átlagosnál jobb minőségű a 3. minőségi osztályú gyümölcsös, a 3-4. minőségi osztályú kert, a 3-4. minőségi osztályú szántó, az 5. minőségi osztályú szőlő, 3. minőségi osztályú legelő és a 3-4. minőségi osztályú rét.

Földrészlet statisztika művelési áganként						
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő	201	232	11414998	302	2380158	49203
fásított terület	31	32	152702	327	79667	4772
gyümölcsös	12	12	11431	144	2431	953
kert	413	414	337561	43	2590	815
kivett	2259	2262	4807785	4	114538	2125
legelő	308	396	7612959	22	319117	19225
rét	43	57	1070792	92	94479	18786
szántó	710	866	12291094	41	511575	14193
szőlő	568	569	433453	111	3518	762

A településen az ingatlan-nyilvántartás szerint nagy területű szántó (összesen 1229,1 ha) és erdő (1141,49 ha) valamint kivett (480,7 ha) terület található. A kivett területek lakóterületek, illetve a mezőgazdasági majorok és az utak területei.

1.14.1.3-4. funkció vizsgálat:

A területfelhasználási vizsgálatát részletesen tartalmazza a művelési ágak vizsgálati tervlap. Külön tervlap készült a művelési ágak és a településszerkezeti terv szerinti területfelhasználások közötti eltérés vizsgálatáról. Az intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatokról a helyzetfeltáró munkarész 1.10. fejezete foglalkozik.

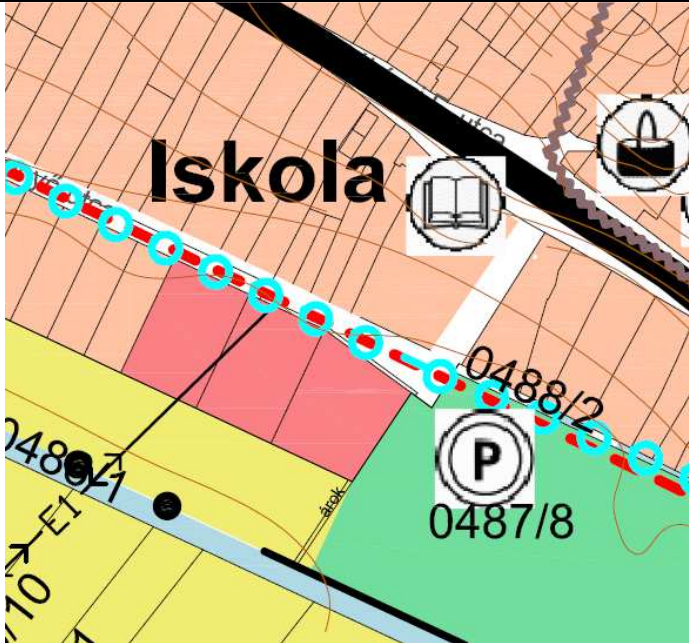
14.1.5-6. alulhasznosított barnamezős területek és konfliktussal terhelt terület

A településen alulhasznosított ún. barnamezős terület nem található.

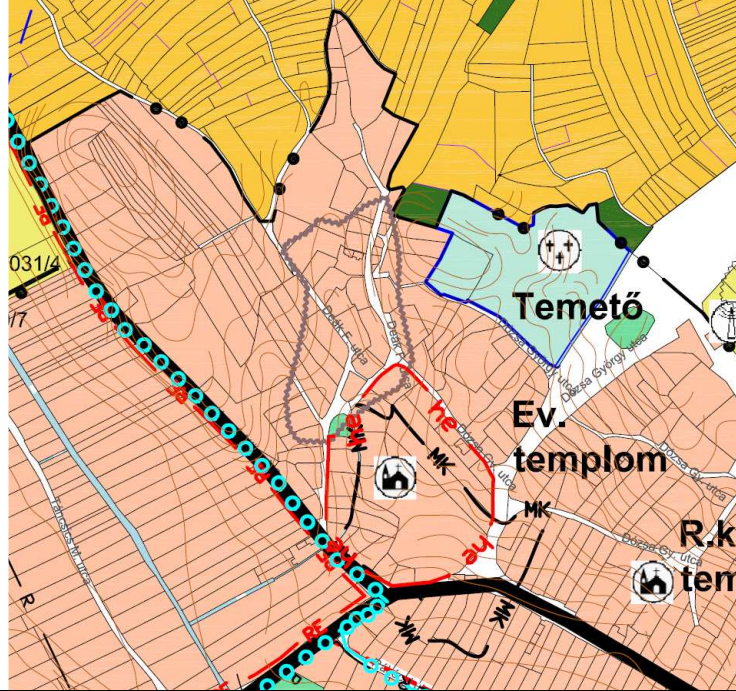
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata**1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat**

Bakonycsernyere jellemző a geomorfológiai adottságokat figyelembe véve nőtt, települési struktúra. A településnek hagyományosan a főutca köré létesült lakó és intézményi területtel alakult ki több település központ.

A jellemző telekstruktúrákat az alábbi táblázatban mutatjuk be.

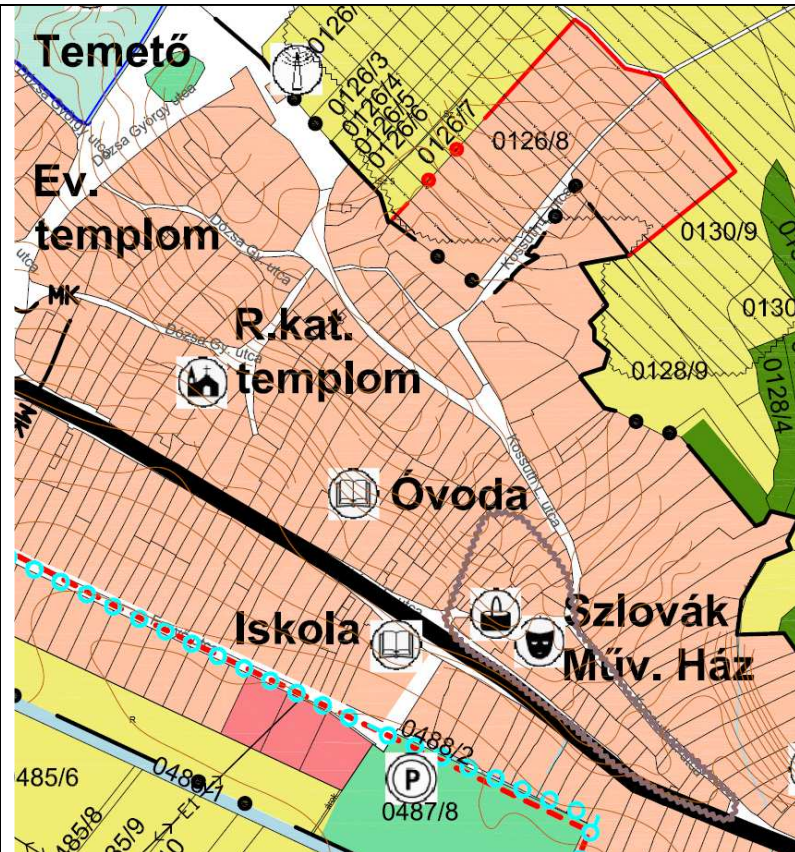
<p>1.Kisvárosias lakóterület terület</p> <p>A Fenyő utca végén három lakótelek alkotja a kisvárosias lakóterületet. Az itt található Fecskeház telke és a mellette levő két üres telek a falusias lakótelkektől eltérő nagysággal, nagy utcafronti telekszélességgel, intenzívebb beépítéssel rendelkeznek.</p>	
--	---

<p>2.Kertvárosias lakó terület</p> <p>A Sári-patak és a Gaja-patak között cca 30 éve kialakított egyedi telkes lakóterület</p> <p>A telekméretek jellemzően 800 -1500 m2 közöttiek.</p>	
<p>3.Kertvárosias lakó terület</p> <p>Az ún. Sikátor településrészen az Ady Endre utcában kialakított egyedi telkes lakóterület</p> <p>A telekméretek jellemzően 800 -1500 m2 közöttiek.</p>	

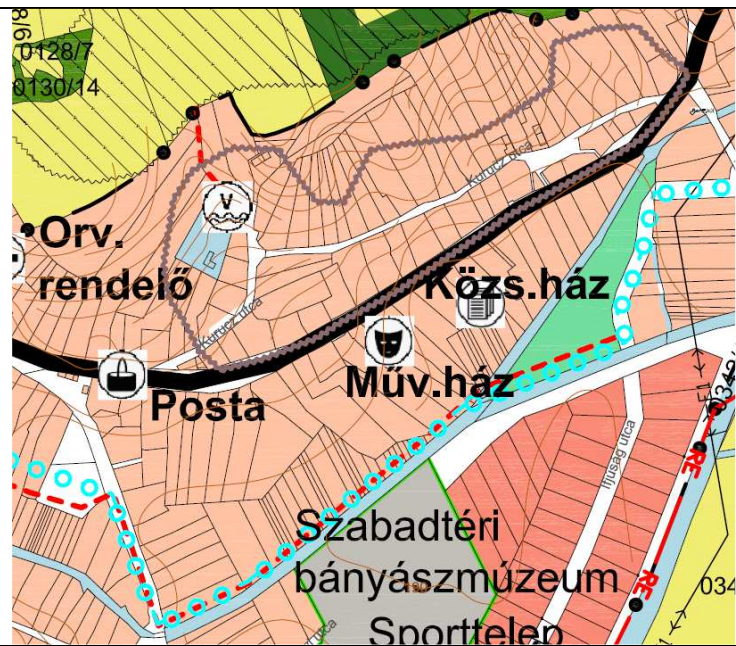
<p>4.Kertvárosias lakó terület</p> <p>A Béke telepen kialakított egyedi telkes lakóterület A telekméretetek jellemzően 1000 m² körüliek.</p>	
<p>5.Falusias lakóterületek: Bakonycsernye régi településmagja az ún. Burga a Sári út és a Dózsa György utca környéke- A telkek szabálytalanok, a lakótelkek területe a 300-2000 m² közöttiek, az Evangélikus templom ingatlana ennél is nagyobb területű.</p>	

6. Falusias lakóterületek:

A Rákóczi utca – Dózsa György utca – Kossuth utcai telkek a főúttól erőteljesen emelkedő területen, a domborzati adottságoknak megfelelően alakultak ki. A telekmélységeket az utcák nyomvonala határozta meg. Ezek a telkek jellemzően a cca 1500-2000 m² területűek.

7. Falusias lakóterületek:

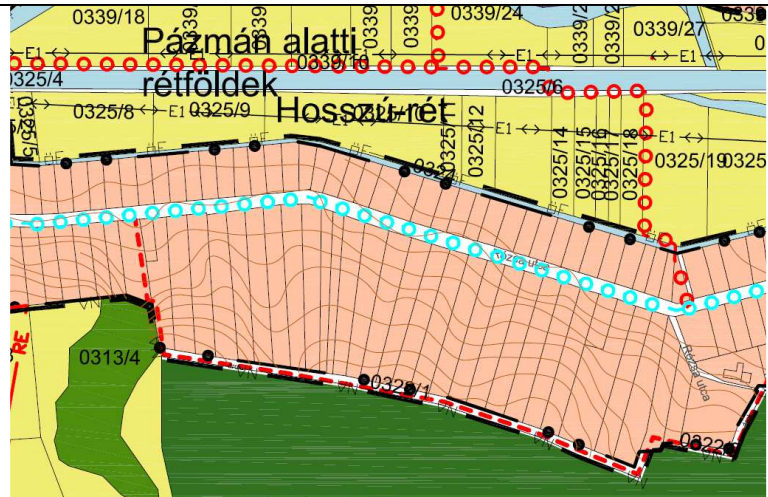
A Rákóczi utca – Kurucz utca környéki telkek is a főúttól erőteljesen emelkedő területen, a domborzati adottságoknak megfelelően alakultak ki. A telekmélységeket az utcák nyomvonala határozta meg. Ezek a telkek jellemzően a cca 1500-2000 m² területűek.

8. Falusias lakóterületek:

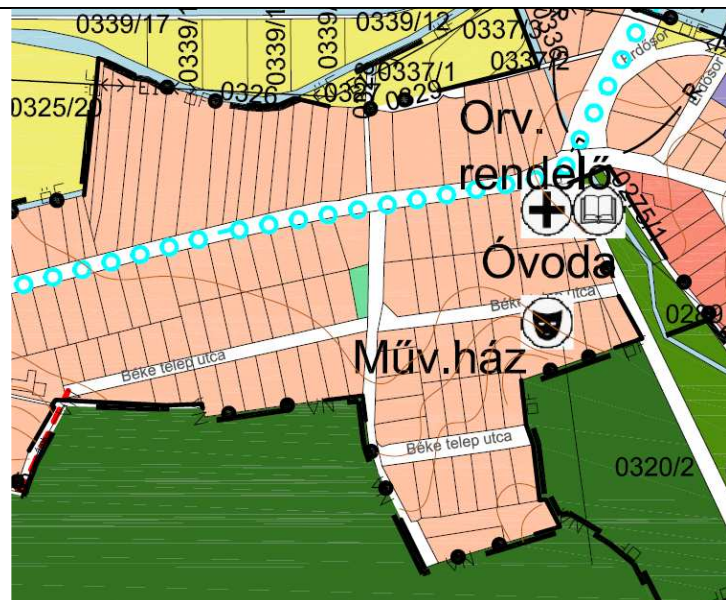
A Rózsa utca ingatlanai az 1950-es években alakultak ki. A Róza utca északi oldala a Gaja patak menti hosszúrét felé lejt, itt kisebb mélységű cca 1000 m² körüli ingatlanok alakultak ki. A déli oldal az erdő irányába erőteljesen emelkedő területen, a domborzati adottságoknak megfelelően nagy telekmélységgel alakultak ki.

Ezek a telkek jellemzően a cca 1500-3000 m² területűek.

9. Falusias lakóterületek:

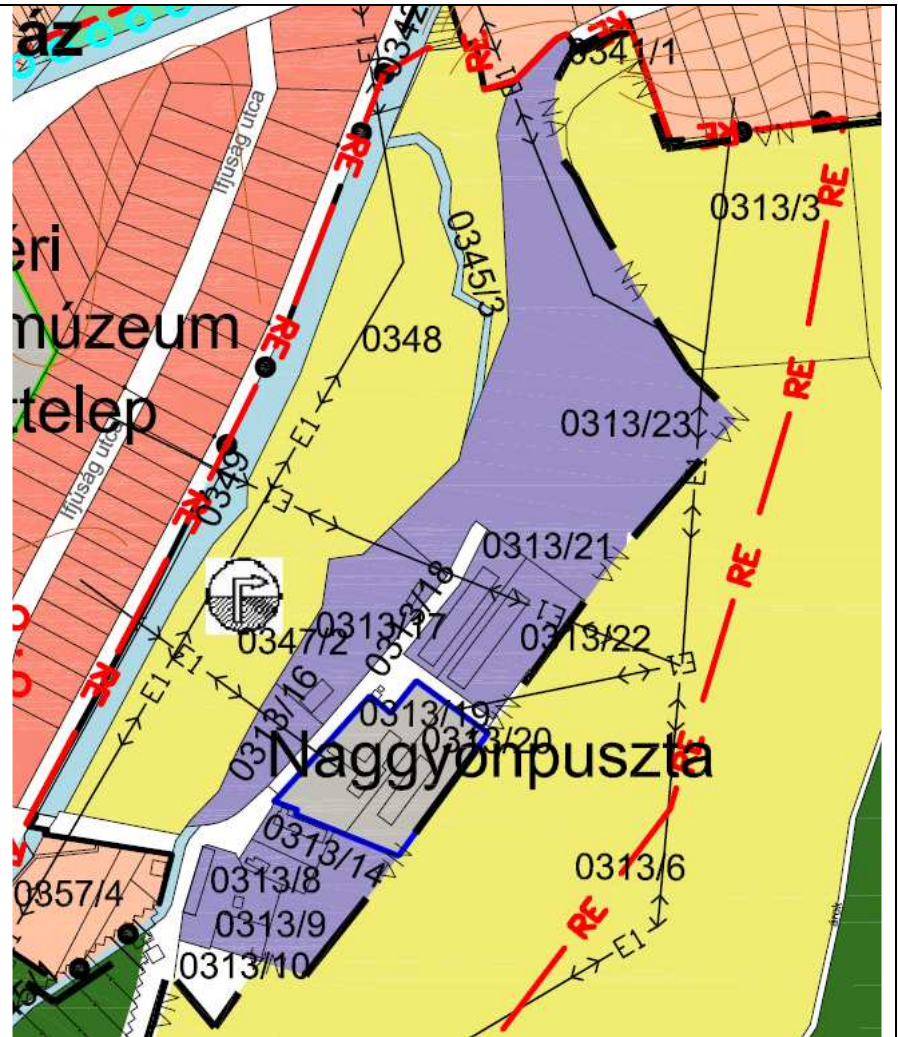
A Béke telepingatlanai az 1950-es években alakultak ki.

Ezek a telkek jellemzően a cca 100-1500 m² területűek

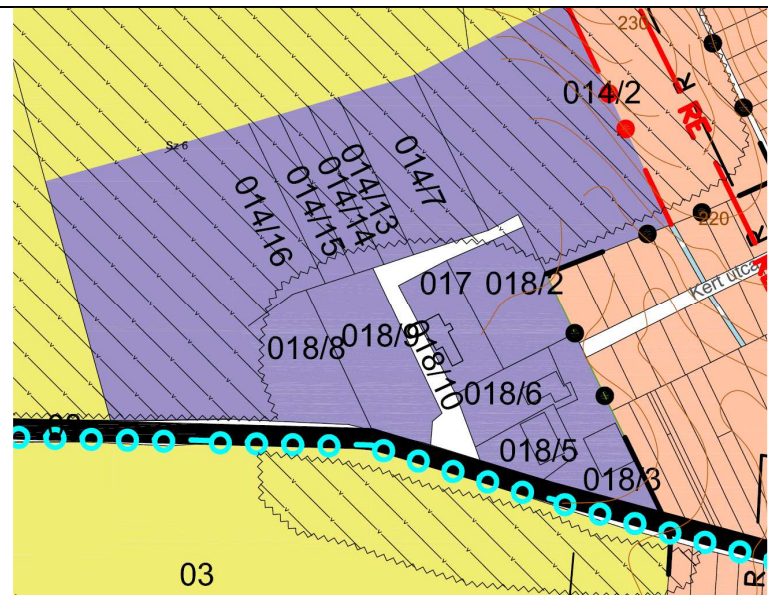

8. Gazdasági területek

Bakonycsernye belterületétől keletre található egy major terület számos kiszolgáló létesítménnyel, ahol állattartás mellett gazdasági tevékenységet is végeznek.

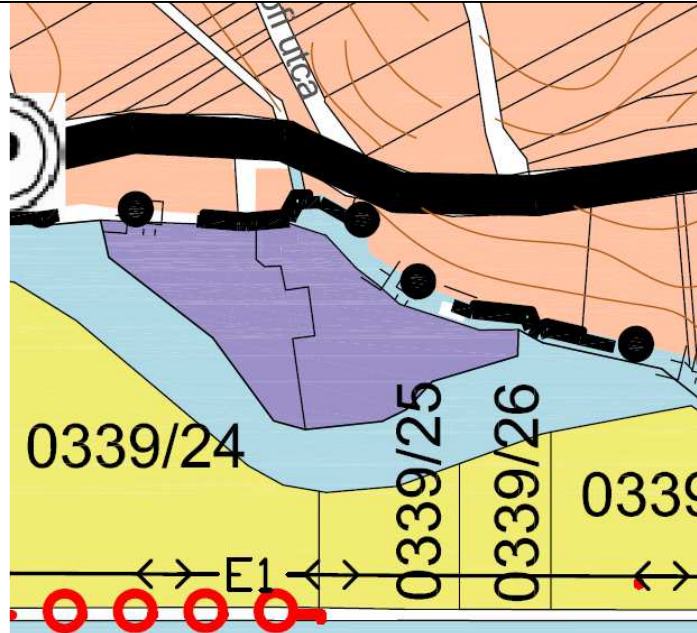
9. Gazdasági területek

A település nyugati határán a volt TSZ terület és a mellette tervezett gazdasági fejlesztési területek.

10. Gazdasági területek

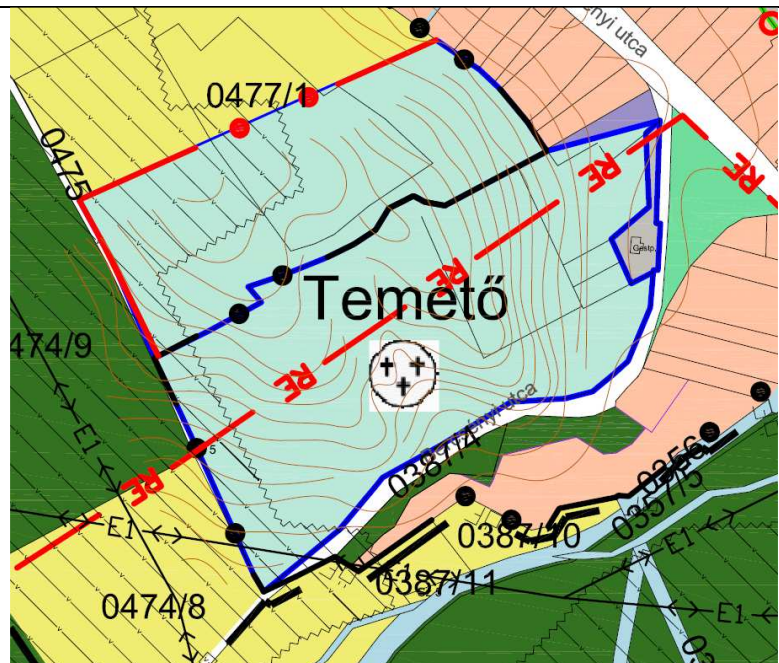
Bakonycsernye legrégebbi gazdasági területe az ún Tüzép terület, ahol régen a malom működött.

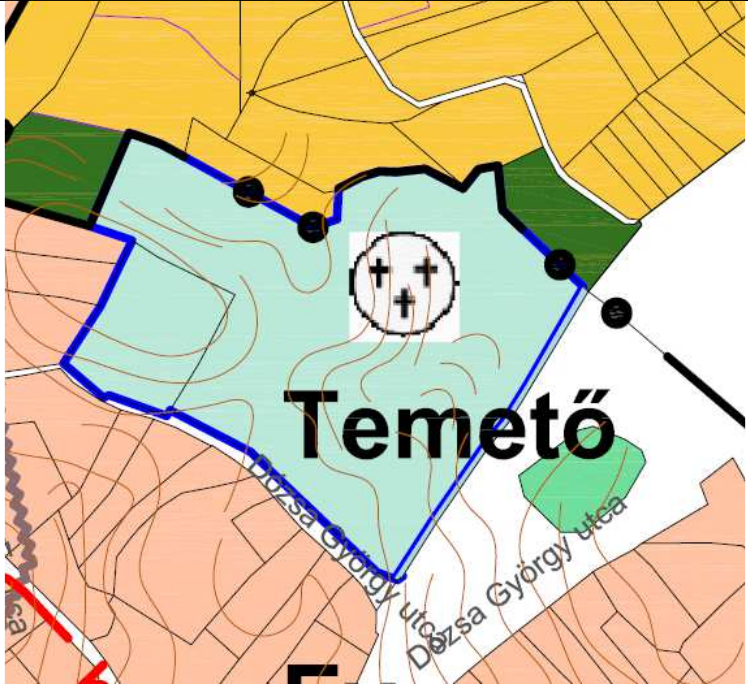

11. temetők területe

A településen két működő temető található. A temetések nagyobb része a Brezovai köztemetőben történik.

A temetkezési helyek bővítését is itt tervezi az önkormányzat.

Az Evangélikus Egyház működteti a Vihonyi temetőt, nem épült ravatalozó.

	
<p>12. Sport területek A település sportpályája és a szabadtéri bányász múzeum a Gaja-patak mellett található.</p>	

1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat

Az önkormányzat tulajdonában levő területeket vagyonkataszter rögzíti. A településen nagy kiterjedésű állami tulajdonú területek nem találhatóak. Jelentős területűek még az állami tulajdonú, vízgazdálkodási célú területet, vízkivételi mű, tisztítórendszer.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az önkormányzat tulajdonában levő területeket vagyonkataszter rögzíti. A vagyonkataszter naprakész.

Az önkormányzati vagyonkataszter szerint a forgalomképtelen vagyontárgyak (többnyire utak, árkok, vízfolyások). Forgalomképes önkormányzati vagyon többek között külterületi szántó, legelő, erdő, belterületi beépítetlen terület (lakótelkek), a balatonszepezdi tábor és belterületi beépített ingatlan. A korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak közé tartozik pl az iskola, óvodák épületei, orvosi rendelők, művelődési ház, polgármesteri hivatal, stb. Vagyonkezelésbe illetve üzemeltetésbe átadott vagyon az ivóvíz- illetve a szennyvízcsatorna hálózat.

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

Az épületállomány feltüntetése az alaptérképen jónak mondható, nagyon kevés a rendezetlen jogállású, vagy térképen fel nem tüntetett épület. Ezek jellemzően engedély nélkül építhető melléképületek.

1.14.5. Az építmények vizsgálata**1.14.5.1. funkció, kapacitás**

Lakóterületek: a jelenlegi lakóterület és a hatályos terv szerinti lakó fejlesztési területek a népesség növekedési ütemének megfelelő. A belterületen több eladó ház, meglevő és kialakítható új lakótelek található.

Településközpont: A településszerkezeti terv vegyes területeket nem határolt le, a lakó-ellátási (intézményi) funkciók falusias, kertvárosias lakóterületen található, a további fejlesztésekre lehetőséget ad az övezeti besorolás.

Gazdasági terület: a meglevő gazdasági fejlesztési területek még felhasználatlanok. A népesség megtartása, a munkahely-teremtés céljából javasolt a fejlesztési területek megtartása.

1.14.5.2-3. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség), magasság, szintszám, tetőidom

A település beépítésre szánt területein többnyire falusias, családi házas beépítettségnek, a szintterület sűrűség alacsony.

A gazdasági területei több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, 6 m-es épületmagasságot meghaladó területek, a község vállalkozásai. Ezen területekre, valamint az intézmények telkeire jellemző a sűrűbb beépítés. A község alacsony laksűrűségű részei a falusias lakóterületek, melyek magassága nem haladja meg a 4,5-6,0 m-t. A beépítési módok változatos formákban jelennek meg, amelyet az építési kor valamint a településrészek, építési telkek sajátos földrajzi adottságai határoznak meg.

Az alábbi táblázat a 1.14.2.1. számú fejezetben szereplő területek vonatkozásában mutatja be a beépítési módot, mértéket és egyéb építészeti jellemzőket. A területek térképi lehatárolása az említett fejezetnek megfelelő.

TERÜLET MEGNEVEZÉSE	Beépítési mód, mérték	Magasság, szintszám, tetőidom
1.Kisvárosias lakóterület terület A Fenyő utca végén három lakótelek alkotja a kisvárosias lakóterületet. Az itt található Fecskeház telke és a mellette levő két üres telek a falusias lakótelkektől eltérő nagysággal, nagy utcafronti telekszélességgel, intenzívebb beépítéssel rendelkeznek.	A beépítési mód szabadonálló, a mértéke a legfeljebb 40 %	F+1 szint, tetőidom magastető,
2.Kertvárosias lakó terület A Sári-patak és a Gaja-patak között cca 30 éve kialakított egyedi telkes lakóterület. A telekméretük jellemzően 800 -1500 m ² közöttiek.	A beépítési mód jellemzően oldalhatáron álló a beépítettség 20-30% közötti	F+ TT, F+1 magastető

<p>3.Kertvárosias lakó terület Az ún. Sikátor településrészen az Ady Endre utcában kialakított egyedi telkes lakóterület A telekméretek jellemzően 800 -1500 m² közöttiek.</p>	<p>Beépítési mód oldalhatáron álló A beépítés mértéke 15-25% közötti</p>	<p>F, F+TT, elvértve F+1 + TT tetőforma magastető</p>
<p>4.Kertvárosias lakó terület A Béke telepen kialakított egyedi telkes lakóterület A telekméretek jellemzően 1000 m² körüliek.</p>	<p>A beépítési mód oldalhatáron álló. A beépítettség 10-15 % közötti.</p>	<p>F, F+TT, elvértve F+1 + TT tetőforma magastető</p>
<p>5.Falusias lakóterületek: Bakonycsernye régi településmagja az ún. Burga a Sári út és a Dózsa György utca környéke- A telkek szabálytalanok, a lakótelkek területe a 300-2000 m² közöttiek, az Evangélikus templom ingatlana ennél is nagyobb területű.</p>	<p>A beépítési mód oldalhatáron álló,a beépítettség 10-30 % közötti</p>	<p>A szintszám jellemzően földszint, de megjelentek a térdfallal épült tetőtérbeépítések. Néhány helyen (domborzati viszonyoktól függően) pince épült</p>
<p>6. Falusias lakóterületek: A Rákóczi utca – Dózsa György utca – Kossuth utcai telkek a főúttól erőteljesen emelkedő területen, a domborzati adottságoknak megfelelően alakultak ki. A telekmélységeket az utcák nyomvonala határozta meg. Ezek a telkek jellemzően a cca 1500-2000 m² területűek.</p>	<p>A beépítési mód oldalhatáron álló,a beépítettség 15-30 % közötti</p>	<p>A szintszám jellemzően földszint, néhol F+tetőtér beépítésűek az épületek</p>
<p>7. Falusias lakóterületek: A Rákóczi utca – Kurucz utca környéki telkek is a főúttól erőteljesen emelkedő területen, a domborzati adottságoknak megfelelően alakultak ki. A telekmélységeket az utcák nyomvonala határozta meg. Ezek a telkek jellemzően a cca 1500-2000 m² területűek.</p>	<p>A beépítési mód oldalhatáron álló, vagy szabadonálló, a beépítettség 10-30 % közötti</p>	<p>A szintszám jellemzően földszintes, pinceszint+ földszint+tetőtér, de alagsorral épült FSZT+1 szintes épületek is épültek.</p>
<p>8. Falusias lakóterületek: A Rózsa utca ingatlanai az 1950-es években alakultak ki. A Róza utca északi oldala a Gaja patak menti hosszúrét felé lejt, itt kisebb mélységű cca 1000 m² körüli ingatlanok alakultak ki. A déli oldal az erdő irányába erőteljesen emelkedő területen, a domborzati adottságoknak megfelelően nagy telekmélységgel alakultak ki. Ezek a telkek jellemzően a cca 1500-3000 m² területűek.</p>	<p>A beépítési mód szabadonálló, a beépítettség 5-25 % közötti, telekterülettől függően</p>	<p>A szintszám jellemzően egyszintes, néhol földszint + egyszint, esetleg tetőtér beépítés.</p>

<p>9. Falusias lakóterületek: A Béke telep ingatlanai az is 1950-es években alakultak ki. Ezek a telkek jellemzően a cca 100-1500 m² területűek</p>	<p>A beépítési mód szabadonálló vagy ikres, a beépítettség 20-30 % közötti</p>	<p>A szintszám jellemzően földszint, esetleg tetőtér beépítés létesült utólag.</p>
<p>8. Gazdasági területek Bakonycsernye belterületétől keletre található egy major terület számos kiszolgáló létesítménnyel ahol állattartás mellett gazdasági tevékenységet is végeznek.</p>	<p>A beépítési mód szabadonálló, a beépítettség 5-25 % közötti, telekterülettől függően</p>	<p>Földszintes állattartó, gazdasági és lakóépületek magastetővel</p>
<p>9. Gazdasági területek A település nyugati határán a volt TSZ telep területe és a mellette tervezett gazdasági fejlesztési területek.</p>	<p>A beépítési mód szabadonálló, a beépítettség 5-25 % közötti,</p>	<p>Földszintes állattartó, gazdasági épületek magastetővel</p>
<p>10. Gazdasági területek Bakonycsernye legrégebbi gazdasági területe az ún Tüzép terület, ahol régen a malom működött.</p>	<p>A beépítési mód szabadonálló, a beépítettség 15-30 % közötti</p>	<p>szintszám jellemzően egyszintes lakó gazdasági épületek magastetővel.</p>
<p>11. temető terület A településen két működő temető található. A temetések nagyobb része a Brezovai köztemetőben történik. A temetkezési helyek bővítését is itt tervezi az önkormányzat. Az Evangélikus Egyház működteti a Vihonyi temetőt, nem épült ravatalozó.</p>	<p>A köztemetőben épült ravatalozó. A beépítettség 3 % körüli.</p>	<p>A földszintes épület magastetővel épült.</p>
<p>12. Sport területek A település sportpályája és a szabadtéri bányász múzeum a Gaja-patak mellett található.</p>	<p>A sportöltöző új épülete a területen alacsony beépítettséggel épült.</p>	<p>A földszintes épület magastetővel épült.</p>

1.14.5.4. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

Épített környezet és településképi szempontból a legjellemzőbb helyi sajátosság a település környezetében található Bakony-hegység lába, a hosszan elnyúló belterület, Sári-patak és a Gaja-patakok települést kettészelő medre. . Bakonycsernye jellegzetes településképe a hagyományosan mezőgazdálkodással, szőlő és gyümölcsstermesztéssel foglalkozó vidéki településforma. Az infrastrukturális és településszerkezeti fejlődésnek köszönhetően a hagyományosan falusi lakóépületek helyett a mai kor követelményeinek jobban megfelelő családi házak épülnek a településen. Jellemző maradt ugyanakkor a háztáji gazdálkodás, a fiatalok közül is egyre többen tartanak haszonállatot és művelik a konyhakertet.

A lakóterületek jellemző épülettípusai

	<p>hagyományos falusias beépítés</p>
	<p>Kis előkerttel utcafrontra épült lakóépületek a Rákóczi utcán, tömegformálása és építészeti megjelenése jellegzetes utcaképet eredményez</p>
	<p>Az ún. sátoztetős „kockaházak” egyik szépen felújított és karbantartott példája</p>

	<p>Földszint, emelet és tetőtér beépítésű nyeregtetős épület.</p>
	<p>Több helyen megfigyelhető a falusias lakóépületek utcafronti épületrész elbontását követően új, kontyolt ún. sátoztetős épület építése</p>
	<p>Új, földszintes családi ház a főutcán</p>

	<p>Új lakóépület, mely a hagyományos falusias építészeti jegyekkel épült</p>
	<p>új családi ház típus....</p>
	

Intézmények

	Polgármesteri Hivatal
	Művelődési ház
	Szlovák kultúra háza

	Gyógyszertár
	Általános iskola
	Tornaterem

Óvoda

Evangélikus óvoda

Fecskeház

műemléki védett Evangélikus templom

	Gyülekezeti ház
	A katolikus templom

Gazdasági célú épületek:

	<p>Vendéglő és fogadó</p>
	<p>Gazdasági épületek a volt TSZ telepen</p>
	<p>Benzinkút</p>

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

A településrendezési eszközök felülvizsgálata során Települési Örökségvédelmi hatástanulmány készül, melyben a település története, a településszerkezet kialakulása is szerepel.

Műemlékek, helyi építészeti értékek

törzsszám	azonosító	cím	név	védelem	helyrajzi szám
6610	3565	Bakonycsernye	Evangélikus templom	Műemlék	288 hrsz
6610	22038	Bakonycsernye	Evangélikus templom műemléki környezete	műemléki környezet	290, 276, 279, 281/2, 282/4, 282/6, 283/2, 284, 285, 286, 287, 1509/1, 1508, 1505, 1504/2, 1503/1, 1502/1, 332/2, 331/1, 330, 329

Evangélikus templom

Épült 1786-ban késő barokk stílusban.

A település nyugati végén kis dombon álló egyhajós, templom. Korábbi templom helyén épült 1783-1796 között. 1816-ban épült a torony és a téglalap alaprajzú sekrestye. Homlokzatán toronnyal, az egyenes záradék felé kontyolt nyeregtetővel. A főhomlokzat kétrészes főpárkányát pilaszter párok tartják, vízintés záradékú, keretes bejárati ajtaján 1816-os évszám található. Kétoldalt a pilaszterek közötti mezőben üres szoborfülkék, az oromfalba kétszintes, órapárkányos toronytest ékelődik. Az oldalhomlokzatokon nagy magasságú ablakok vannak. Bejáratnál csehsüveg boltozatú, a templomhajó sík födémmel záródik. A bejárati oldalon fa oszlopokon álló karzat épült.

1862-ben tűzvész pusztította el, de újjáépítették.

1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Bakonycsernyere örökségvédelmi hatástanulmány még nem készült.

A terv készítés előtt adatszolgáltatást kértünk a régészeti területekre vonatkozóan is. Az önkormányzat döntése értelmében az örökségvédelmi tanulmány a településrendezési eszközök felülvizsgálata során készül, tekintettel arra, hogy a Kr. 12. melléklet 2. pontja szerinti változtatási szándékok jelenleg még nem ismertek teljes körűen. A konkrét módosítások pontos ismeretében végezhető el a változtatások hatásának elemzése.

1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Bakonycsernye épített környezetének legnagyobb konfliktusa abból adódik, hogy különböző építészeti karakterű belterületi településrészekből áll. A hagyományos településközpontot nem alakul ki. A Petőfi, Akácfa és Rákóczi utcára (a település főutcájára) általánosan jellemző, a kialakult telekforma, fésűs jellegű beépítés. Az újonnan kialakult telkek mérete és a beépítés módja már eltér a falusias beépítésről.

A település belterületén több helyen löszfalra épültek az utcák (pl. Kurucz utca). A löszfal megerősítése több helyen szükségessé vált a 2010 évi esőzések után.

Az Akácfa és a Rákóczi utca környéke laza beépítésű, hosszú keskeny telkekkel, hagyományos falusias beépítéssel. Az újonnan létesült utcák telekstruktúrája lényegesen eltér a hagyományosan vidéki telekmérettől, a telkek használata is inkább kertvárosias jellegű. Az építészeti kialakítás vegyes, egységes utcakép vagy településkép nem alakult ki. A településrészen alapvető szolgáltatások biztosítottak.

1.15. Közlekedés

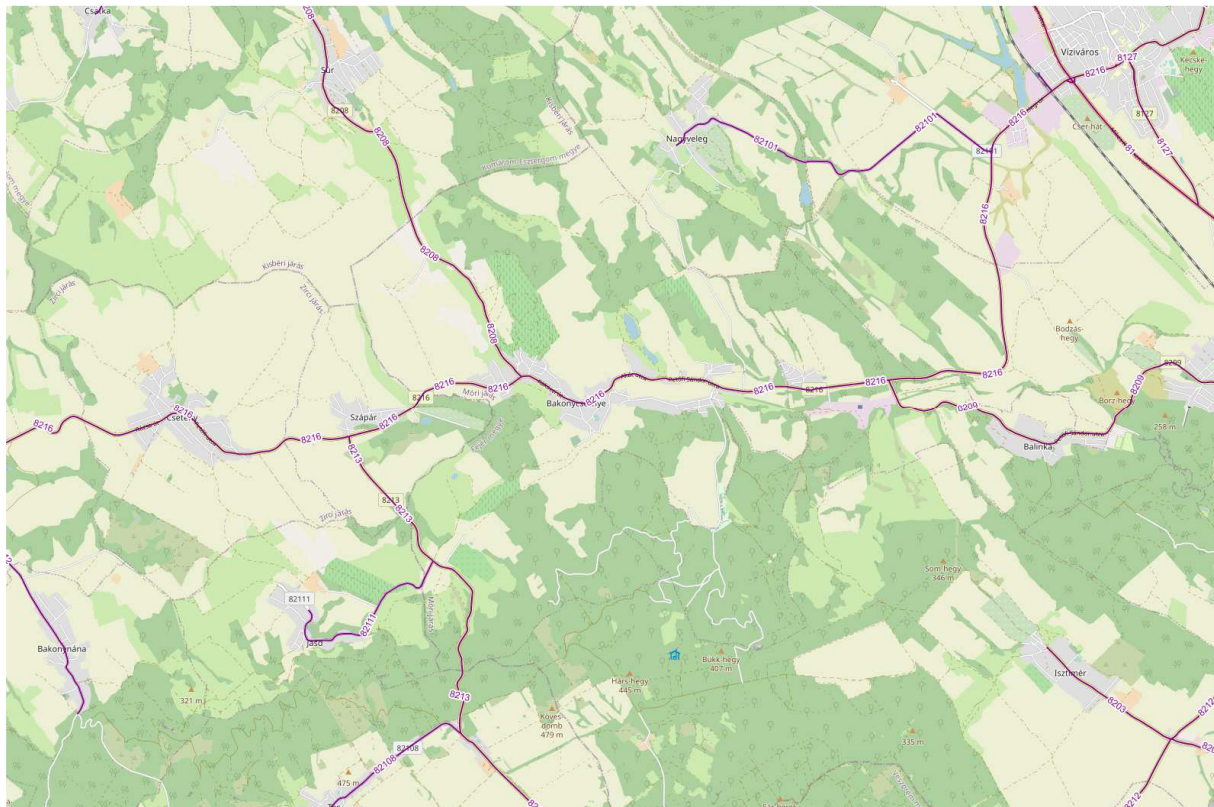
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Bakonycsernye nagyközség Fejér megye északnyugati részén, a Közép-Dunántúl régió szívében, a Móri járásban található. Az észak-bakonyi település fekvése a Móri-árok vonzáskörzetébe tartozik, mely a Bakony és Vértes hegyvonulatait választja ketté. A hosszan elnyúló településszerkezetű község a Sári-patak, Határ-patak, Gaja-patak, Fekete-berki-vízfolyás mentén alakult ki.

Bakonycsernye Mórtól 14,1 km-re délnyugatra, Székesfehérvártól 36,2 km-re északnyugatra, Budapesttől 92,5 km-re délnyugatra fekszik. A földrajzi fekvésből adódóan a település gazdaságilag több irányba kötődik, bár agglomerációs szempontból legmeghatározóbb jelentőségű Mór város közelsége.

A település fő közlekedési gerincét adó 8216. jelű Zirc-Mór összekötő út közvetlen összeköttetést biztosít Mórral, illetve azon keresztül a 81. számú Székesfehérvár-Kisbér-Győr másodrendű főúton érhető el a megyeszékhely Székesfehérvár. Az út kapcsolatot biztosít a 82. számú Veszprém-Zirc-Győr másodrendű főúttal is, melyen másik két megyeszékhely, Veszprém és Győr is könnyen elérhető. Hálózati szempontból ugyancsak fontossággal bír a település külterületén vezető 8213. jelű Várpalota-Szápár összekötő út megléte is, hiszen innen 15-20 percnyi távolságra Várpalotánál elérhető a 8. számú Székesfehérvár-Jánosháza-Rábafüzes elsőrendű főút is.

A 8208. jelű Bakonycsernye - Mezőörs összekötő út biztosítja a településtől északnyugatra fekvő környező községek egymás közötti kapcsolatait. A település területén található még a 82111. jelű Jásd bekötőút is, mely a 8213. jelű Várpalota-Szápár összekötő út 15+505 km szelvényétől halad a zsákfalú Jásd irányába.

Bakonycsernye nagyközség közlekedési kapcsolatai (forrás: Közlekedés Információs Rendszer és Adatbázis)

A községet az alábbi, állami kezelésben lévő utak érintik:

- 8208. jelű Bakonycsernye - Mezőörs összekötő út
- 8213. jelű Várpalota-Szápár összekötő út
- 8216. jelű Zirc-Mór összekötő út
- 82111. jelű Jásd bekötőút

A 8208. jelű Bakonycsernye-Mezőörs összekötő út kezdőszelvénye a település északi részén, a József Attila utca – Rákóczi utcai útcsatlakozásánál van. Belterületi szakasza a József Attila utca. Az út a 3+380 km szelvényben hagyja el a település közigazgatási határát, Súr község felé vezetve.

A 8213. jelű Várpalota-Szápár összekötő út 16+450 - 13+250 km szelvények közötti szakasza a település délnyugati külterületi részét érintve vezet észak-dél irányban.

A 8216. jelű Zirc-Mór összekötő út nyugat- kelet irányban halad keresztül a településen. A közigazgatási határt Szápár felől a 17+340 km szelvényben lépi át. A települést a 24+040 km szelvényben hagyja el. Belterületi szakasza az Arany János utca, Rákóczi út, Akác utca és a Petőfi Sándor utca.

A 82111. jelű Jásd bekötőút a 8213. jelű Várpalota-Szápár összekötő út 15+505 km szelvényétől indul, majd rövid szakaszt követően, a 0+340 km szelvényénél Jásd felé elhagyja a település közigazgatási határát.

Bakonycsernye az autóbuszos közösségi közlekedési hálózatba bekapcsolt település. A 8216. jelű összekötő útnak köszönhetően Székesfehérvár több közvetlen buszjáratral is elérhető, de a környező települések, valamint szomszédos megyék nagyobb települései felé is közlekednek közvetlen buszjáratok. A főváros egy átszállással érhető el.

Bakonycsernye közigazgatási területén nincs kötőpályás közlekedési hálózat. A legközelebbi vasútállomások Mór, illetve Bodajk város területén érhetőek el. Mindkét állomás az 5-ös számú Székesfehérvár-Komárom-vasútvonal mentén helyezkedik el. Az egyvágányú, nem villamosított vasútvonal nem számottevő az országos vasúthálózat struktúrájában, így nemzetközi járat sem közlekedik ezen a vonalon.

Fejér megye Területrendezési tervében nem szerepelnek arra vonatkozó előírások, hogy Bakonycsernyét bekapcsolják az országos kerékpárút hálózatba.

A legközelebbi nemzetközi repülőtér a Budapesten található Liszt Ferenc Repülőtér, amely mintegy 125 km-re található Bakonycsernyétől. A település közelében, a Székesfehérvárhoz tartozó Börgöndön található továbbá egy füves futópályájú repülőtér, mely jelenleg sportrepülőtevékenységre ad lehetőséget.

Fejér megye területrendezési terve a települést érintő közúthálózat-fejlesztést nem tartalmaz.

1.15.2. Közúti közlekedés

Bakonycsernyét jelentős átmenő közúti forgalom terheli, hiszen a 8216. jelű összekötő út a település belterületén vezet keresztül. A környező kisebb települések számára a teherfuvarozás is ezen az útvonalon kerül lebonyolításra; ez a település forgalmát nagy mértékben növeli.

A 8208. jelű összekötő út Súr, Ácsteszér, Bakonyszombathely és Bársonyos érintésével a 81. számú főúthoz csatlakozik. Ezek az útvonalakon a településeket ellátó áru fuvarozás, illetve a személyautós forgalom a meghatározó.

Bakonycsernye belterületén az utcák összközművesek, néhány kivételtől eltekintve 3,5- 7,0 m szélességű szilárd burkolattal ellátottak.

Bakonycsernyén a belterületi utak közül gyűjtőutak a 8216. jelű összekötő út átkelési szakaszai (Arany János utca, Rákóczi út, Akác utca és a Petőfi Sándor utca), a 8208. jelű összekötő út átkelési szakasza (József Attila utca), továbbá a Rózsa utca, Ifjúság utca és Bercsényi utca. A belterület többi utcája lakóutcaként funkcionál.

Az önkormányzat kezelésében lévő utcák szabályozási szélessége változó, kialakultán 4,5- 25,0 m között van.

A településen a burkolt útfelületek jó állapotúak, azonban néhány utcában burkolatfelújítás javasolt. A járdák is kielégítő állapotban vannak, azonban ahol a szabályozási szélesség megengedi, a keresztmetszetek adta lehetőségekkel tovább lehet növelni a gyalogosforgalom biztonságát, szélesebb burkolat kiépítésével, illetve gyalogátkelőhelyek, középszigetek kialakításával.

A községen belüli forgalom jelentős része a Arany János utca, Rákóczi utca, Akác utca és a Petőfi Sándor utca területére koncentrálódik, tekintve, hogy a településközpont szolgáltató létesítményei itt találhatóak, és a környező települések elérése is ezen útvonalról biztosított.

A lakóutcákat célszerű korlátozott sebességű övezetként vagy lakó- pihenő övezetként kijelölni. A lakó-pihenő övezetekben nem szükséges a járdák kiépítése, a gyalogosok az útpályán is előnyt élveznek. A lakó-pihenő övezetekben fizikai akadályokkal – sebességcsökkentő küszöbök, kapuzatok – is kikényszeríthető a gépjárművek lassúbb haladása.

A településen a csapadékvíz elvezetése túlnyomó többségében nyílt árkos rendszerrel történik. Törekedni kell arra, hogy a település központjában esetleges korszerűsítés esetén a vízvezető rendszer csapadékcsatornával épüljön ki, lehetőséget adva ezzel egyéb közlekedési létesítmények (kerékpárút, szélesebb, biztonságosabb járda, esetleg parkolási felület) kialakítására.

Jelenleg problémát jelent, hogy több lakóutcában az árkok gondozatlanok, az áttereszek több helyen beszakadtak, ezek tisztításáról jó karba helyezéséről és fenntartásáról folyamatosan gondoskodni kell. Nyílt árok csak 10,0 m szabályozási szélesség felett építhető, ennél szűkebb helyeken csak a megfelelően kialakított folyóka, vagy csapadékcsatorna jelent megoldást.

1.15.3. Közösségi közlekedés

1.15.3.1. közúti személyszállítás

A településen a közúti közforgalmú szolgáltatást a VOLÁNBUSZ Zrt. látja el.

Az autóbusz-öblök és peronok kialakítása ugyan megfelelő, azonban azok burkolatai felújításra szorulnak. Az utasok számára kialakított várók jó állapotban vannak. Javasolt a nagyobb forgalmú utak autóbusz-megállóhely párijai között középszigetes gyalogos-átkelőhelyeket létesíteni, a gyalogosforgalom nagyobb biztonsága és a forgalom lassítása érdekében.

1.15.3.2. kötöttpályás közlekedés

A Magyar Állami Vasút Zrt. által üzemeltetett vasúthálózat a településen nem elérhető. A legközelebbi vasútállomások Bodajkon, illetve Mórton találhatóak, melyek az 5. számú Székesfehérvár-Komárom vasútvonal egy egyvágányú, nem villamosított vonalán vannak.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

Az országos és a Fejér megyei településrendezési terv a település vonzáskörzetében – az ösz-szekető úthálózat mentén kialakítandó – alábbi térségi kerékpárút fejlesztéseket tartalmazza:

- Bakonycsernye – (Bakonyszombathely)
- Zirc-Olaszfa-Bakonynána-Jásd-Szápár-Bakonycsernye
- Bakonycsernye-Balinka-Bodajk-Söréd-Csákberény-Zámoly-Csákvár-Vértesboglár- Bodmér-Felcsút

A településközpont és az autóbusz-megállóhelyek gyalogos- és kerékpáros forgalmat vonzhatnak. A gyalogosforgalom a lakóutcák nagy részében legalább egy oldali burkolt járdafelülettel, de megoldott. Ezekben az utcákban a főként 40x40 cm-es beton járdalapokkal ellátott burkolatok, illetve betonlapok kimosdultak, füvesednek, néhány helyen eltörtek, ezek javítása vagy új burkolat kialakítása javasolt. A meglévő járdahálózat a település egészét tekintve jó állapotban van, mely azonban helyenként felújításra szorul. Kevés a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek száma településen átvezető utakon. Minden autóbusz- megállóhelynél célszerű lenne a forgalmat is lassító középszigetes átkelő létesítése.

Azon tervezett kerékpárútvonalak esetében, melyek a meglévő összekötő útvonalak külterületi nyomvonalain haladnak a gépjármű forgalomtól elválasztott, önálló kerékpárút létesítése javasolt.

1.15.5. Parkolás

Az intézmények, ipari-, mezőgazdasági vállalkozások, vendéglátóhelyek bővítésénél, létesítésénél a parkolást saját területen belül kell biztosítani. A kereskedelmi létesítményeknél, kisebb foglalkoztatóknál indokolt a közterületek rendbetételével parkolóhelyek és kerékpártárolók kialakítása.

1.15.6. Várakozóhelyek létesítése

A parkolási lehetőséget saját területen belül kell biztosítani az intézmények, ipari-, mezőgazdasági vállalkozások, kereskedelmi létesítmények, vendéglátóhelyek bővítésénél abban az esetben, ha ez műszakilag megoldható. Ha a saját területen belüli parkolás nem biztosítható, akkor a szükséges parkolóhelyek (melyek indokolt esetben 50%-al csökkenthetők) és kerékpártárolók kialakításához ~az OTÉK előírásainak figyelembevételével~ a közterület igénybe vehető. Ebben az esetben a parkolóhelyeket az adott egységtől 500m-es sugarú körön belül kell kiépíteni.

Parkolási lehetőség javítása érdekében új parkolóhelyek kialakítása elsősorban a településközpont környezetében indokolt. A parkolóhelyek környezetét az OTÉK előírásai szerint fásítani kell.

Feladatok

A közlekedési hálózat fejlesztését úgy kell megoldani, hogy az a környezetet ne károsítsa, a zaj-, rezgés- és levegőszennyezés ne növekedjen. Az utak fejlesztése, burkolatok felújítása a település komfortfokozatának növelése érdekében alapvető feladat.

A rossz minőségű és felújításra szoruló utak felújításáról, addig karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

Járdákat, kerékpársávokat kell kialakítani a településen, a központban és az autóbusz-megállóhelyek között középvezetű gyalogos-átvezetések indokolt létesíteni.

Az autóbuszperonokat, várókat és kerékpártárolókat egységesen célszerű kialakítani.

Parkolási lehetőség javítása érdekében javasolt parkolóhelyek folyamatos kialakítása, elsősorban a szolgáltató környezetében.

1.16. Közművesítés

1.16.1. A víziközművek jelenlegi kiépítettsége állapota.

1./ Vízellátás

Jelenlegi állapot

A település vízellátása a Mór kistérségi regionális vízmű rendszerről biztosított. A rendszer vízbázisai a Kajmáti kutak. A település keleti oldala az alsózóna, északi és nyugati oldala a felső zónába tartozik. A község 27/2004(XII25) Korm rendelet szerint érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik.

A balinkai bánya bezárása előtt a regionális vízellátó rendszer részére új vízbázis került kialakításra, a Bodajk - Kajmáti vízbázis, ahol 2 db karsztkút került lemélyítésre.

A kutak beüzemelése után a térségi vízellátó rendszer távvezetékén – néhány módosítással – átkötésre került az új vízbázisra.

Később vízbázisként még lemélyítésre került, kiépült a Bodajk III. jelű kút is, amely a bodajki elosztóhálózathoz csatlakozik.

Rendelkezésre álló vízbázisok:

kajmáti I sz. kút -2350 l/p - 3100 m³/d

kajmáti II sz. kút -2400 l/p - 3150 m³/d

bodajki III. sz. kút -260 l/p - 400 m³/d
 Összesen: 6.650 m³/d

A regionális vízmű vízfogyasztása:

Napi átlagfogyasztás: 4.000 – 4.100 m³/d

Nyári csúcsfogyasztás: 5.600 – 6.000 m³/d

Bakonycsernye ellátása tehát a Mór kistérségi regionális vízmű részeként üzemelő Balinka-Mecséri medence (750 m³) nyomásszintjéről biztosított, túlfolyószintje (244,0 mBf).

A 2x75 m³-es bakonycsernyei medence túlfolyószintje (212,5 mBf.). viszont 31,5 méterrel alacsonyabb, mint a mecséri medence szintje. A medence így a hosszú DN 150 vezetéken keresztül tölthető. Bakonycsernye felsőzóna ellátása a 2x75 m³-es medence mellé telepített automata vezérlésű fordulatszám szabályozott gépcsoport biztosítja.. Az alsó és felsőzóna elválasztása a Rákóczi úton tolózárrakkal történt. A felsőzóna kialakításánál alapvető probléma volt, hogy a felsőzónai magas pont után a vezetékhalózat az alsózónai szinten is ellátható magasságban épült ki, de egyes utcák ezután újra a felsőzónai nyomásszintet igényelték. Ebből adódik, hogy a zónába alacsony és magas nyomásszintek is kialakulnak (2,0-5,5 bar).

Az elosztóhálózat általában körvezetékes rendszerű, külső utca részeken ágvezetékkel, végén tűzcsappal.

Bakonycsernye község vízigények, vízfogyasztások:

Az üzemelési engedélyben meghatározott vízigény:

Éves átlagos napi fogyasztás
285 m³/d

Éves legnagyobb napi csúcsfogyasztás
330 m³/d

Víztároló medence:

2x75 m³ vb.. Tf 212,5 mBf

Elosztóhálózat:

A település elosztóhálózatának hossza az összekötő távvezetékkel együtt: 19.3 km

ennek: 57%-a azbesztcement anyagú vezeték

47 %-a műanyag (KM PVC vagy KPE) anyagú vezeték

Tűzcsapok száma: 51 db

A Mór kistérségi regionális vízmű rendszerrel együtt a községi vízellátó rendszert a FEJÉR VÍZ Zrt üzemelteti. A többször módosított üzemeltetés jelenleg érvényes eng. száma: 37500/7304-5/2020.

2. Szennyvíz elvezetés

Jelenlegi állapot

A község kiépített közüzemi szennyvízelvezető csatornahálózattal, és Balinka - Mecsér település résszel közös szennyvíztisztító teleppel rendelkezik.

A községből elvezetésre kerülő kommunális szennyvíz befogadása és tisztítása így biztosított.

A csatornahálózaton elvezetett szennyvíz, a végátemelőben kerül összegyűjtésre, ahonnan átemeléssel kerül a szennyvíztisztító telepre beemelésre.

A tisztítótelep kapacitása: 400+30 m³/d 3100 LEE

ebből: Bakonycsernye 370 m³/d,
 Balinka - Mecsér 30 m³/d
 Összesen: 400 m³/d, kapacitással rendelkezik

A tisztított víz a Gaja patakba került kivezetésre.

Gyűjtő hálózat

Gravitációs csatornahálózat: 18.675 m

Házi bekötés: 1142 db

Átemelő: 14 db

Szennyvíz nyomócső (D63-D160) 2800 m

Tisztítótelep:

Szennyvíz tisztítótelep 400 +30 m³/d kapacitással

A biológiailag tisztított, utóülepített víz homokszűrőn keresztül kerül elvezetésre el a fertőtlenítőbe, majd a befogadóba (Gaja patak).

A Bakonycsernye és Balinka-Mecsér közös szennyvízelvezető és szennyvíztisztító rendszert a FEJÉRVÍZ Zrt. üzemelteti. A többször módosított üzemeltetési jelenleg érvényes eng. száma: 37500/4689-5/2020.

3./ Csapadékvíz elvezetés

3.1./ Jelenlegi állapot

A település dombvidéki jellegű, a 240/2000 (XII.23.) Korm. rendelet szerint nem tartozik az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtőterületeit érintő települések közé.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásról szóló 18/2003

(XII.9) KvVM-BM rendelet " felsorolásában "A" erősen veszélyeztetett településként szerepel.

Bakonycsernye község területe a Séd – Nádor – Gaja vízrendszer részeként a Gaja vízfolyás részvízgyűjtő területén fekszik, A Gaja-patak átvágja a község kelti lakott területrészét. Befogadója a település területén lévő patakoknak és a lakott területen kialakított elvezető árkok hálózatának, kezelője a KDT Vízügyi Igazgatóság.

A település vízvezetésében szerepet játszanak még a vízfolyás Súri-patak, a Határ-patak, a Baláta-patak és a Fekete Berki vízfolyás, mellékágai, a területen található bekötő árkok.

Évi csapadék átlag 680-750 mm.

A felsorol vízfolyások végül, a Gaja-patakba, mint központi csapadékvíz elvezető vízfolyáshoz csatlakoznak.

A település keleti részeiről lefolyó a csapadékvíz közvetlen a Gaja-patakba, a központi és nyugati terület részéről elvezetett csapadékvíz a Súri-patakba és a Határ patakba kerül bevezetésre.

A település beépített családi házas beépítésű viszonylag nagy telkekkel. A települést ketté szeli a 8208, a közút és észak felé a 8216 sz. közút

Az utcák jellemzően aszfaltos utak. A település útjai mentén kiásott árkok földárkok, burkolt árkok, helyenként zárt csapadékvíz elvezető csatorna található, változó mélységgel kialakítva.

A település csapadékvíz elvezető rendszerének jelenlegi állapota:

Az önkormányzat az elmúlt évek során módszeresen egyes belső vízgyűjtőkre (Kossuth u, Petőfi u, Akác u és térségei) történő pályázatok nyerteseként felújított és kiépítette a csapadékvíz elvezetésre az utcák elvezető rendszereit.

A belterületi utcák nagyobb részén tehát kiépült a csapadékvíz elvezető rendszer, változatos, helyenként az utca jellegének megfelelően kialakított műszaki megoldással. A belterületi vízgyűjtő tagolt, egy – egy szakaszon az elvezető rendszer a domboldalról lefolyó csapadékvíz is terheli.

A közutak menti árkok is kiépültek.

A legnagyobb gondot a belterület D-i részén átfolyó és a terület nagyobb részéről levezetésre kerülő csapadékvíz befogadójának a Súri-pataknak, az átvezető képességének korlátai jelentik, jelentették.

A patak vízgyűjtőjén a rövid idejű, nagy intenzitású csapadék hatására 2019 -ben lezúduló nagy mennyiségű csapadékból kialakult villám árvíz komoly károkat okozott. Jelezve az árok szelvény és a műtárgyainak hiányosságait.

Az Önkormányzat 2020-ban a további károkozás megszüntetése érdekében tervet készített a Súri-patak 0+000- 2+670 szelvényei között a patak medrének rendezésére bővítésére, valamint a lezúduló árvizek visszafogására és szabályozott keretek közötti elvezetésére, Ennek érdekében a patak 2+670 szelvényében egy völgyzáró gátas záportározó megépítésre.

Célja: árvízcsúcs csökkentés, hordalékfogás, a Súri-patak alsó szakaszának árvízmentesítése.

A projekt kivitelezése a 3570/210/2021 ált. vízjogi létesítési engedély szerint megindult, jelenleg is tart. befejezés, beüzemelés a 2022 év során megtörténik. A kiépítés alatti tározó átfolyásos rendszerű zöldtározó. A nyitott kivezető műtárgyon folyamatos

(visszafogott) a kivezetés, így biztosítva a folyamatos átjárhatóságot (leürítést).

A völgyzárógát feletti vízgyűjtő terület $19,9 \text{ km}^2$, a tározó kapacitása üzemei körülmények között 195.000 m^3 .

A Sári-patak medrének vízszállító képessége a jelenlegi $5,4 \text{ m}^3/\text{s}$ ról a tervezett mederbővítés után, $11,7 \text{ m}^3/\text{s}$ lesz.

Megállapítható, hogy a község csapadékvíz elvezető rendszer főbb váza kialakult, az egyes mellékgyűjtők (út menti árokként, önálló árokként) rendre kikötésre kerültek a befogadóba.

A belterületi utcai áttereszek kialakítását, karbantartását a telek tulajdonosok gondossága igényessége lényegesen befolyásolja.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. Bakonycsernye földgázellátása

Vizsgálat:

Az adatok az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. 2018. októberi adatbázisából származnak.

A településen a vezetékes földgázellátást az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. biztosítja.

Külterületi szakaszok:

A település primer földgázellátása 6 bar-os nagyközepnyomású regionális rendszerről történik. Erről megtáplált a község keleti részén található 6/3 nyomásszintű gáznyomásszabályozó, melynek kapacitása $1800 \text{ m}^3/\text{h}$ az állomás szekunder oldaláról kiinduló 3 bar-os közepnyomású rendszer a település minden utcájában kiépült.

A többlet földgázigény primer oldalon a regionális rendszerről vételezhető. A meglévő gáznyomásszabályozó kapacitás kihasználtsága csúcsidőben cca. 50%-ra tehető, bővítése tehát nem szükséges. Az új beépítések ellátására a meglévő hálózati elemekhez történő csatlakozással új közterületi Ø63-32 KPE dimenziójú fogyasztói vezetékek építése szükséges a 4-4 méteres védőtávolság figyelembe vételével. Az egyes ingatlanok házi nyomásszabályozó berendezéseit az előkertben az épületektől 4 m-re kell elhelyezni.

Az elosztó vezeték biztonsági övezete 9-9 m.

A településen a szinte teljesen kiépült gázhálózat közepnyomású (4 bar), többségében közterületen halad.

Megújuló energiaforrások.

A településen számottevő megújuló energia-hasznosítás jelenleg nincs.

1.16.2.2. Bakonycsernye villamos energia ellátása

A település villamos energia ellátásának üzemeltetője az E.on Északdunántúli Áramhálózati Zrt.

Többlet villamos energia igény a meglévő villamos hálózatról kielégíthető. A konkrét műszaki megoldás az áramszolgáltatóhoz eljutatott energia igényre adott válasz alapján tervezhető. A villamos hálózat bővítéseket az áramszolgáltató a törvényi előírások szerinti csatlakozási díj ellenében kiépíti. Nagyobb energia igény esetén fogyasztói beruházás is elképzelhető.

A település villamosenergia ellátása a távlati igényeknek is megfelelően biztosított.

1. NAGYFESZÜLTÉG

A település külterületén a 120 kV-os Várpalota -Inota - Oroszlány vezeték. Valamennyi nagyfeszültségű hálózat védőtávolságát az áramszolgáltató E-ON határozza meg. A vezetékek környezetében történő építéskor az áramszolgáltató előzetes nyilatkozatát be kell szerezni.

2. KÖZÉPFESZÜLTSG

A település elektromos energia ellátását 20 kV feszültségű szabadvezeték hálózat biztosítja, a rendszer táppontja a Inota- Balinka állomás. A jelzett 20 kV-os hálózat a település belterületén nyolc kommunális oszloptranzformátort lát el távenergiával. Önálló állomás biztosítja a község jelenlegi külterületén lévő zártkerti ingatlanok villamos-energia ellátását.

Bakonycsernye területén belül is légvezetéken kerülnek ellátásra az utcákban elhelyezett oszlopra szerelt transzformátor állomások. Ezen távvezetékek biztonsági övezete 5 méter, de a vezeték azon szakaszán, amely belterületre és fokozott biztonságra vonatkozó előírásainak megtartásával létesült, 2,5 méter a szélső, nyugalomban levő áramvezetőktől mérten. A biztonsági övezeten belüli építési tevékenység nagymértékben korlátozott.

A település területén nem található közép és nagyfeszültségű földkábeles hálózat.

A település belterületén 20/0,4 kV-os transzformátor állomások üzemelnek, mindegyik oszlopra szerelt kivitelű. A külterületi majorokban további transzformátor állomások üzemelnek, részben fogyasztói tulajdonúak.

Új 20kV-os hálózat és tr. állomás létesítése esetén, tömbfeltárások és utca nyitások során, a nyomvonalat közterületen kell elhelyezni, illetve a nyomvonalon a biztonsági övezet részére helyet kell biztosítani. Új középvezetékű hálózatszakasz építéskor a vezeték tulajdonosa és üzemeltetője részére, (E.on Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.) a nyomvonalra vezetékjogot kell szerezni.

A biztonsági övezet szélességét a 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet a villamosmű biztonsági övezetéről, adja meg:

- 20kV-os szabadvezeték esetében a szélső vezetékstől mindkét irányban, belterületen 2,5m külterületen 5m a biztonsági övezet határa.
- Földkábel esetén 1-1m a vezeték két oldalán.
- Transzformátor állomás esetén a szükséges terület határa oszlop tr. állomásnál, az állomás körül 5m. Ezen távolság az üzemben tartó hozzájárulásával csökkenthető. Építettházas transzformátorállomás esetén a biztonsági övezet határát a berendezés falai határolják.

3. KISFESZÜLTSG:

A villamos energia ellátás a jelenlegi fogyasztói igényeknek megfelelően kiépített.

A kommunális hálózat légvezetékes, beton illetve kis mértékben faoszlopos kialakítású.

Az új beépítési területeken a szabályozási terv térszín feletti hálózat létesítését megengedi. Természetesen a drágább kivitelezésű földkábel-hálózat is létesíthető. Új légvezetékes hálózat létesítéskor a többi közmű elhelyezését figyelembe véve, a járda és az úttest között haladhat a vezeték, az oszlopok elhelyezése a szilárd burkolattól lehetőleg min. 0,5 m-re legyen. Amennyiben az oszlopsor a járda és a kerítés közé kerül a szigetelt légvezeték és lakóingatlan telekhatára között legalább 0,5 m távolság legyen. A vezetékek legkisebb magassága az utak fölött 5,5 m lehet.

1kV-os földkábel létesítésénél a biztonsági övezet határa a kábeltől mindkét irányba: 1-1m.

Kisfeszültségű hálózat létesítése esetén is vezetékjogot kell szerezni a nyomvonalra, áramszolgáltató javára, és azt a tulajdoni lapra be kell jegyeztetni.

Térszín feletti közművek elhelyezésénél az MSZ 7437/3-80 előírásait kell betartani.

4. KÖZVILÁGÍTÁS:

A meglévő közvilágítás a kommunális hálózat oszlopaire szerelt világítótestekkel van megoldva, légvezetékes táplálással.

Új létesítésnél az előírt követelményeket az MSZ EN 13201 szabvány tartalmazza. Az utcák világítási osztályba sorolása jegyzői hatáskörben történik.

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

1.17.1. Talaj

Bakonycsernye nagyobb része a Dunántúli-középhegység nagytáján, azon belül a Bakony-vidék középtáján és a Keleti-Bakony kistáján, annak keleti részén helyezkedik el.

A kistáj területének 77%-át agyagbemosódásos barna erdőtalajok alkotják. Többségük idősebb löszös üledékeken képződött, homokos vályog vagy vályog mechanikai összetételű, kedvező vízgazdálkodású és termékenységű (ext. 30–40, int. 35–50) talajok. Kisbér és Veszprémvarsány környékén periglaciális és negyedidőszaki alluviális üledékeken homok mechanikai összetételű változatok is előfordulnak.

Ez utóbbiak gyenge víztartó képességűek, kis (0,5–1%) szervesanyag-tartalmú és gyengébb termékenységű (int. 30–40) talajok. Erdőként mintegy 40%, szántóként pedig kb. 50% hasznosítható.

Az alacsonyabb É-i tájrész löszös felszínén csernozjom barna erdőtalajok találhatóak (16%).

Mechanikai összetételük homokos vályog. Vízgazdálkodásukra a gyenge és a közepes víztartó és vízraktározó képesség jellemző. A kisebb (1-2%) szervesanyag-tartalmú (erodált) változatok a 55–65 (int.), a nagyobb (2-3%) szervesanyag-tartalmú változatok pedig a 70–80 (int.) földminőségi viszonzszámokkal jellemezhetők.

Túlnyomó részben (80%) szántóként, 10%-ban erdőként, 5%-ban szőlőként hasznosíthatóak.

A patak völgyek alluviumán kialakult öntés réti talajok a terület 6%-át foglalják. Mechanikai összetételük többnyire vályog, és általában a 45–60 (int.) termékenységi kategóriába tartoznak. Többségében (80%) szántóként, kisebb részben (10%) kaszáló rétekként hasznosíthatók.

Az agyagbemosódásos barna erdőtalajok alkotta tagolt térszíneken földes és köves kopár talajok is előfordulnak (1%).

Az egyes talajtípusok területi arányát az alábbi táblázat mutatja be:

7. számú táblázat: A talajtípusok területi megoszlása

Talajtípus kód	Területi részesedés (%)
01	1
07	77
11	16
26	6

8. számú táblázat: A talajtípusok területi elterjedése a domborzati adottságok függvényében

Talajtípus kód	Lejtőkategória				Erdő
	0-5	5-17	17-25	>25	
01	40	30	-	-	30
07	35	15	5	5	40
11	85	5	-	-	10
26	80	-	-	-	20

1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

Felszíni vizek

Ny-i kisebb része a Vezenseny-éren (29 km, 128 km²) át a Rábához, középső nagyobb része a Cuhán (81 km, 547 km²) és a Concón (47 km, 507 km²) át a Dunához, míg DK-en a Gajához (60 km, 632 km²) folyik le. A feltüntetett vízgyűjtő egységeknek azonban csak kb. 1/4-e tartozik a kistájhoz. Csekély lefolyási többletű terület.

Vízjárasi adatok részben a tájhatáron túli helyekről vannak:

9. számú táblázat: A térség vízjárasi adatai

Vízfolyás	Vízmerce	LKV LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm	m ³ /s		
Cuha	Bakonybánk	-10 / 226	0,045	1,55	40
Concó	Nagyigmánd	-15 / 140	0,02	0,40	35
Gaja	Fehérvárcsurgó	5 / 350	0,01	0,80	58

Árvizeik többsége tavasszal, kisvizeik ősszel szokásosak.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásról szóló 18/2003 (XII.9.) KvVM-BM rendelet " felsorolásában "A" erősen veszélyeztetett településként szerepel.

Bakonycsernye község területe a Séd – Nádor – Gaja vízrendszer részeként a Gaja vízfolyás részvízgyűjtő területén fekszik. A Gaja-patak átvágja a község Kelti lakott terület részét. Befogadója a település területén lévő patakoknak és a lakott területen kialakított elvezető árkok hálózatának, kezelője a KDT Vízügyi Igazgatóság.

A település vízvezetésében szerepet játszanak még a vízfolyás Súri-patak, a Határ patak, a Baláta-patak és a Fekete Berki vízfolyás, mellékágai, a területen található bekötő árkok.

Évi csapadék átlag 680-750 mm.

A felsorol vízfolyások végül, a Gaja-patakba, mint központi csapadékvíz elvezető vízfolyáshoz csatlakoznak.

A település Kelti részeiről lefolyó a csapadékvíz közvetlen a Gaja patakba, a központi és nyugati terület részéről elvezetett csapadékvíz a Súri-patakba és a Határ patakba kerül bevezetésre

A településen található állóvizek:

A település keleti részén található két kisebb mesterséges halastó.

Felszín alatti vizek

A **Keleti-Bakony** kistáj területén talajvíztükör csak a peremeken képvisel összefüggő szintet, ahol 4–6 m között érhető el. Mennyisége csak a Gaja-völgyben számottevő. Jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. A keménysége 15–25 nk°, a szulfáttartalom 60 mg/l alatt van. A Gaja-völgyben a keménység 25 nk°-ig, a szulfáttartalom 300 mg/l-ig emelkedik.

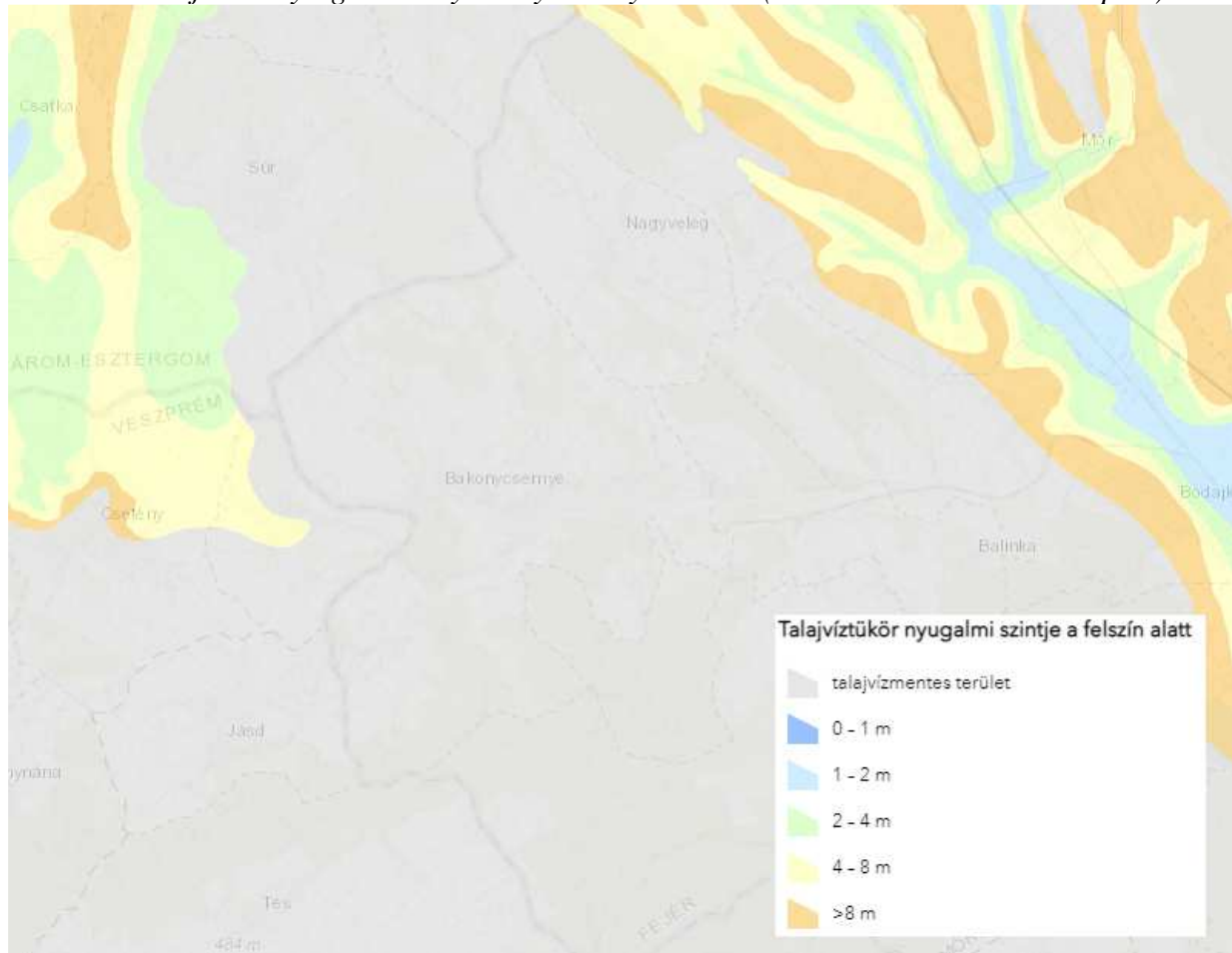
A rétegvíz készlet átlagos. Az artézi kutak száma kicsi. Mélységük változó, vízhozamuk általában kiadós. Tekintettel a terület vízbázis jellegére, a vízminőség-védelem fontos feladat.

Összefüggő „talajvízszint” csak a völgyekben (2–4 m között) és a kistáj É-i peremrészében (4–6 m között) található. Túlnyomóan kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Keménysége 15–25 nk°, szulfáttartalma 60 mg/l alatt van. A nitrátosodás helyenként előfordul.

A rétegvizek mennyisége a mélyebb rétegek gyenge tározó képessége miatt csekély. A kutak száma kevés. Mélységük esetenként elég nagy, de a kitermelt vízhozamok mérsékeltek.

A települések több mint felében van csatornahálózat, ami a közcatornával ellátott lakások 66,8%-os arányát jelenti (2008).

Talajvíz mélysége Bakonycsernye környezetében (Forrás: MÁFI Web Térképtár)

Bakonycsernye közigazgatási területén felszíni vízbázis védőterület nincs kijelölve.

Bakonycsernye a felszín alatti víz állapota alapján érzékeny területhez tartozó településnek sorolja be a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. számú melléklete alapján:

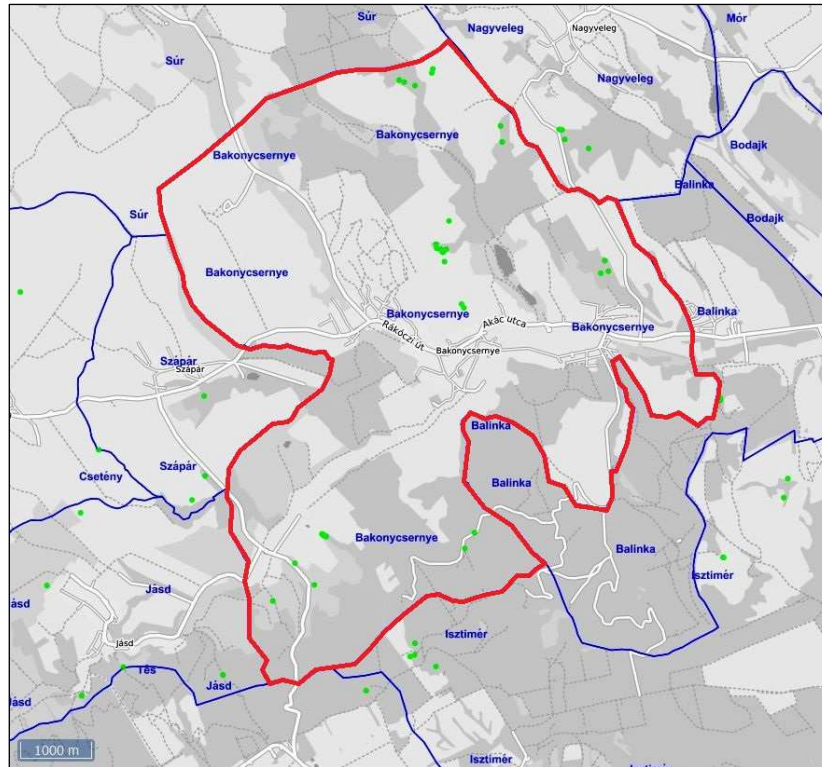
Bakonycsernye területén a felszín alatti közeg szennyeződés érzékenysége 2a, illetve 1b alkategóriába tartozik.

Bakonycsernye a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet szerint nitrátérzékeny területnek minősül.

A vizek nitrát szennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében követendő Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat szabályait a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet 4-9. §-a és 1.-5. sz. melléklete tartalmazza. A rendelet előírásait a településen, illetve a termőmódosítással érintett területeken be kell tartani.

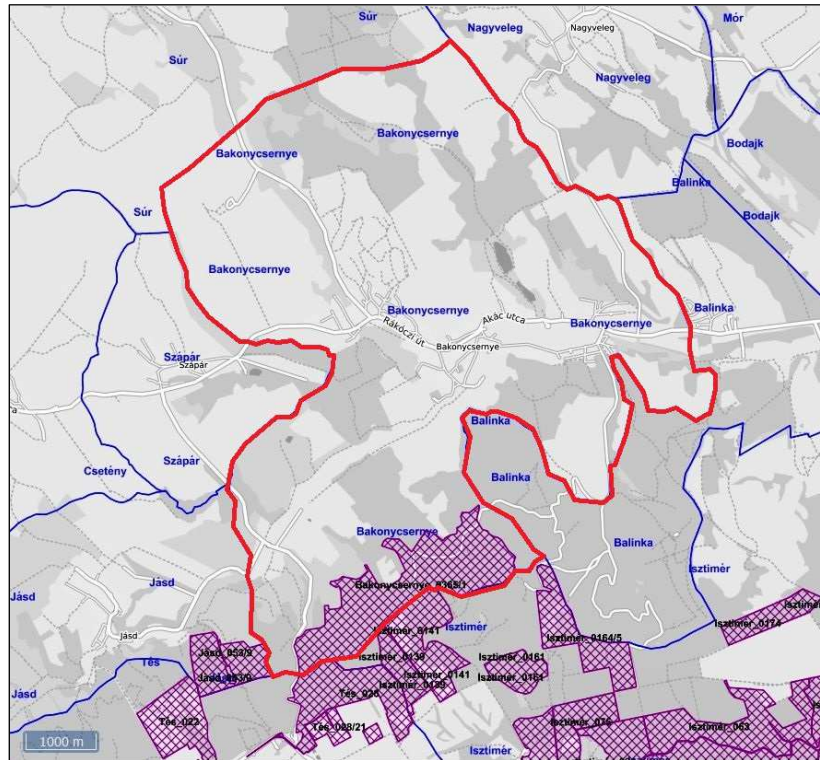
A településen található karsztvíz a k.1.2. jelű (Dunántúli-középhegység - Tatai- és Fényes-források vízgyűjtője) víztesthez és az sh. 1.2 jelű (Dunántúli-középhegység - Séd-Nádor-vízgyűjtője) víztesthez tartozik.

Az ex lege (törvény által) védett értékek (forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár) közül – Bakonycsernye tájföldrajzi (hegylábi) helyzetéből adódóan – többnyire források találhatóak a településen főleg a D-i és az ÉK-i településrészekben az alábbi térképvázlat szerint (*FORRÁS: OKIR.HU*):

Az ex lege védett források és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területén

A település D-i szélé a Hamuházi (zsomboly)- hasadék védett barlang felszíni védőövezetéhez tartozik. A védőövezet jele: Bakonycsernye 0365/1. A védőövezet elsősorban erdőterületekre és – kisebb részben – gyepterületekre terjed ki. A település közigazgatási területének és a felszíni védőövezet viszonyát a következő térképrészlettel ábrázoljuk (*forrás: okir.hu*):

A barlangok felszíni védőövezeteinek és Bakonycsernye Nagyközség közigazgatási területének kapcsolata

Vízellátás

Bakonycsernye és kapcsolódó településrészein kiépült a vezetékes vízellátás, a hálózat üzemeltetője a Fejérvíz Zrt.

Bakonycsernye és kapcsolódó településrészei átlagos vízigénye: 271 m³/d, éves vízfogyasztása 99.000 m³/év.

Szennyvízkezelés

Bakonycsernyén kb. 90%-os a csatornázottság (rákötött lakások száma 1144) a szennyvíz tisztítása a bakonycsernyei szennyvíztisztító telepen történik (Bakonycsernye (Bakonycsernye szennyvízelvezetési agglomeráció), melynek mértékadó kapacitása 186 kgO₂/nap. A szennyvízelvezető rendszer üzemeltetője a Fejérvíz Zrt.

A Bakonycsernyről elvezetett szennyvíz mennyisége kb. 243 m³/d.

Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015. (IX.11.) önkormányzati rendelete szabályozza a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatást.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz a Székesfehérvári szennyvíztisztító telepre kerül elszállításra.

1.17.3 Levegőtisztaság és védelme

Bakonycsernye településen a környezeti levegő minősége nem kifogásolható. A település területén sem automata, sem manuális légszennyezettségi mérőpont nem üzemel, a legközelebbi automata mérőállomás Székesfehérváron található. A székesfehérvári adatok Bakonycsernye település esetében nem relevánsak.

A település környezeti levegőminősége jónak mondható, a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján a település a 10. számú légszennyezettségi agglomerációba tartozik. Ennek jellemző levegőminőségi adatai az alábbiak:

10. zóna levegőminőségi adatai

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint											
Zóna	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)pirén (BaP)
10.	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

Az egyes csoportok jellemzését az alábbiakban adjuk meg:

D csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

Bakonycsernye esetében levegőszennyezés az alábbi tevékenységekből származhat:

- Ipari tevékenységek,
- Lakosság fűtése,
- Közlekedés,
- Büzzel járó tevékenységek.

Az ipari és szolgáltató tevékenységből származó légszennyezőanyag kibocsátások nem jelentősek. A településen nem végeznek olyan tevékenységet, amelynek a megengedettnél nagyobb mértékben terhelné a település környezetének a levegőjét. A vállalkozások száma meghaladja az 50-et.

Az ipari és szolgáltató tevékenység kapcsán Bakonycsernyén 2020-ig a telepengedéllyel rendelkező vállalkozások száma: 5. Ez a szám magában foglalja az egyéni és társas vállalkozásokat, illetve szolgáltató, kereskedelmi és ipari tevékenységeket is.

Bakonycsernye területén egységes környezethasználati engedély alapján üzemelő létesítmény a település közigazgatási határán belül nincs.

A vállalkozások jelentős része a fő utcát képező Akácfa utca és Rákóczi utca mentén található.

Bakonycsernye jelentősebb vállalkozásai:

- KLEIN PARK Parkfenntartó és Szolgáltató Kft. – kertészet, parkfenntartás, hulladékgazdálkodás
- Erdély-Műcsoport Gyártó Ipari Szolgáltató Kft. – bútorgyártás,
- Start-21 Szolgáltató és Kereskedelmi Bt. – hulladékgazdálkodás,
- Imró Zoltán ev. – gépjárműjavítás, fémmegmunkálás
- Pető Gábor ev. – üzemanyag töltő állomás,
- Képesi László ev. – bútorgyártás,
- Mester Agrár Kft. – állattartás, növénytermesztés.

A LAIR 2019. és 2020. évi adatai alapján nem üzemel engedély köteles légszennyező pontforrás.

Lakosság fűtése

A fűtésből származó légszennyezés csak a fűtési szezonban jelentkező légszennyezés.

A fűtésből származó emissziókat a légszennyező anyagok közül a kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, a szilárd anyag és a korom emisszió jellemzi.

Bakonycsernyén a fűtés, jellemzően földgázzal történik, azonban a Bakony és az erdők közelsége miatt jellemző még a fafűtés is. Az ingatlanok gázzal való ellátottsága nagyobb, mint 70 %. A nem gáz fűtésű lakások fűtését vegyes tüzeléssel (fa és szén) oldják meg. Az érvényben lévő levegőminőség védelmi jogszabályok alapján fűtési célú, kizárólag füstgáz kibocsátással járó tevékenységek engedélyezésében az első fokon eljáró engedélyező hatóság a járási környezetvédelmi hatóság (lásd: a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 36. §).

A lakosság fizetőképességének romlása következtében várható a gázzal szemben a fa. és egyéb szilárd tüzelőanyagok térnyerése, ami részben a koromterhelés emelkedését és bűz hatását növekedését vonhatja maga után.

Az energiaárak emelkedésével megjelentek a megújuló energiaforrásra alapozott fűtési rendszerek, mint napkollektoros, hőszivattyús, vagy biomassza fűtésű rendszerek. Javasolt fejlesztési irány a légszennyezés mérséklésére és a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére ezen alternatív energiaforrások minél nagyobb arányban történő bevonása.

A fejlesztések fő kezdeményezője az Önkormányzat a kezelésében lévő intézmények, illetve az építés szabályok és lakástámogatási rendszer miatt a lakosság is az energia költségeinek csökkentése érdekében.

Kiemelendő még a Bakonycsernye területére eső 1 db 1,8 MW teljesítményű szélérőmű torony.

Közlekedés légszennyezése

Bakonycsernye közigazgatási területén a 8208, 8213 és 8216 és számú utak haladnak keresztül. A felsorolt utak közül a 8213 sz. út lakott területet nem keresztez.

Fontosabb közlekedési útvonalak jellemző forgalmi adatai

Járműkategória	ÁNF (átlagos napi forgalom)		
	8208. sz. főút 0+000 és 3+240 kmsz. között	8213. sz. közút 0+000 és 18+168kmsz. között	8216. sz. közút 25+772és 33+038kmsz. között
Személygépkocsi	519	972	2097
Kis tehergépkocsi	71	156	704
Szóló autóbusz	18	28	225
Csuklós autóbusz	1	0	0
Közepes tehergépkocsi	36	62	103
Nehéz tehergépkocsi	16	13	49
Pótkocsis szerelvény	9	2	71

Nyerges szerelvény	1	3	39
Speciális jármű	4	0	2
Motorkerékpár	18	6	73
Lassú jármű	1	1	100

A bemutatott útszakaszok mentén, mint folyamatos vonalforrás mentén az alábbi légszennyezőanyag emissziókra számíthatunk lakott településrészen belül:

Fontosabb közlekedési útvonalak mértékadó légszennyezőanyag kibocsátásai - emissziója

Légszennyező komponensek	Várható emissziók (g/ms)		
	8208. sz. főút 0+000 és 3+240 kmsz. között	8213. sz. közút 0+000 és 18+168kmsz. között	8216. sz. közút 25+772és 33+038kmsz. között
Szén-monoxid	433,6	779,0	2163,2
Nitrogén-oxidok (mint NO ₂)	85,5	140,5	471,9
Részecske	12,5	18,2	78,2

A vizsgált útszakaszok mentén 10 m távolságban elhelyezkedő receptor pontban az alábbi légszennyezőanyag koncentrációk várhatók:

: *Fontosabb közlekedési útvonalak mértékadó légszennyezőanyag kibocsátásai*

Légszennyező komponensek	Várható légszennyezőanyag koncentrációk (µg/m ³)		
	8208. sz. főút 0+000 és 3+240 kmsz. között	8213. sz. közút 0+000 és 18+168kmsz. között	8216. sz. közút 25+772és 33+038kmsz. között
Szén-monoxid	3,7	6,6	18,7
Nitrogén-oxidok (mint NO ₂)	2,0	3,3	11,1
Részecske	0,1	0,1	0,5

A települést érintő utak esetében nem várható a közlekedésből határérték feletti légszennyezőanyag-koncentráció kialakulása.

Búzterhelés

Bakonycsernye területén két állattartó telep működik:

- Mester Agrár Kft. – juh, kecske,
- Naggyón-pusztá – tehenészeti telep.

A Mester Agrár Kft. állattartó telepe a lakott területektől mintegy 2 km távolságban van, míg a Naggyónpusztai tehenészeti telep kb. 200-re. Az állattartó telepek működésével kapcsolatos levegőminőséget érintő lakossági bejelentésről nincs tudomásunk.

A településen megfigyelhető még a kedvtelési célú hobbi állattartás. A belterületi állattartás nem haladja meg az önellátás szintjét. A búzhatás a belterületen elhanyagolható. A belterületi állattartás Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a kedvtelésből tartott állatok tartásáról 24/2015. (XII.18.) önkormányzati rendeletével szabályozott.

Az avar és kerti hulladék égetését Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a levegőminőség védelmének helyi szabályairól szóló 8/2015. (V.2.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A megfigyelések alapján állandóan fellépő koncentrált bűz nem jellemző a településen.

Összefoglalóan Bakonycsernye esetében a vizsgált tevékenységekből nem várható jelentős mértékű légszennyezettség kialakulása.

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

Bakonycsernye területén zajterhelés részben az ún. ipari tevékenységekből, illetve a közlekedésből várható.

Üzemi és szabadidős zajterhelés

Üzemi és szabadidős tevékenységek esetén a zajterhelési határértéket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete szabályozza:

10. számú táblázat: Zajterhelési határértékek üzemi és szabadidős tevékenységek esetén

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre* (dB)	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

A településen nincs jelentős zajkibocsátást okozó telephely. Ipari jellegű (termelő tevékenység) zajforrások becsült száma a településen 8-12. Ennek alapján valószínűsíthető, hogy termelési, vagy szolgáltatási tevékenységekből zajtól védendő területeket a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KöM-EüM együttes rendeletben meghatározott határérték feletti zajterhelés nem éri.

Közlekedés zajterhelése

Közúti közlekedési zajterhelése

Közúti közlekedési zaj szempontjából a 4.2.1. *Levegőminőség* c. fejezetben bemutatott 3 útszakasz mentén kialakuló zajterhelést vizsgáljuk elsődlegesen.

A mértékadó átlagos napi forgalmat (ÁNF) az 6. számú táblázat tartalmazza.

A zajterhelés számítását a stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendeletben megadott számítási módszer szerint vizsgáljuk. A számításhoz szükséges további adatokat az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

11. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak zajterheléséhez szükséges kiinduló adatok zajtól védett környezetben

Paraméterek	Vizsgált útszakaszok		
	8208. sz. főút 0+000 és 3+240 kmsz. között	8213. sz. közút 0+000 és 18+168kmsz. között	8216. sz. közút 25+772és 33+038kmsz. között
Útburkolat érdességi tényező	0,49	0,49	0,49
Sebesség (km/h)	50	70	50

Ezen kiindulási paraméterek mellett az egyes útszakaszok mentén referencia távolságban várható hangnyomásszinteket az alábbi táblázat foglalja össze:

12. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak várható zajterhelése referencia távolságban (dB)

Paraméterek	Vizsgált útszakaszok		
	8208. sz. főút 0+000 és 3+240 kmsz. között	8213. sz. közút 0+000 és 18+168kmsz. között	8216. sz. közút 25+772és 33+038kmsz. között
Zajterhelés nappal	64,8	66,9	72,6
Zajterhelés éjszaka	56,8	58,3	64,8

A közlekedési zaj terhelésére a határértékeket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

13. számú táblázat: Zajterhelési határértékek közlekedési zaj esetén

Sor- szám	Határérték (LTH) az LAM'kö megítélési szintre* (dB)						
	Zajtól védendő terület	kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra	az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől** származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbussz-pályaudvartól, a vasúti fővonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel és leszállóhelytől*** származó zajra		
			nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

A legjelentősebb 8216. számú út esetében a településen belül helyenként 40 km/h-s sebességkorlátozás van. A falusias, kisvárosias beépítésű övezetek esetében az úttengelytől mért **legalább 25 m-es távolság már biztosítja** a lakóövezetek megfelelő mértékű zajterhelését egyéb korrekciós tényezők nélkül. Ezen útvonal esetében előfordulhat határértéket meghaladó zajterhelés éjszakai időszakban.

A többi útvonal esetben a forgalom alacsony intenzitása miatt határérték túllépésre nem kell számítani.

1.17.5. Sugárzás védelem

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére hazánkban országos sugárzásfigyelő rendszer működik.

A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat, amely olyan műszerekkel felszerelt szabadtéren álló állomások összessége, amelyek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzást (óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét).

Magyarországon a természetes háttérsugárzás mértéke 50-180 nSv/óra körül ingadozik. Ez az érték függ a magasságtól, és a talaj típusától. Az ingadozást természeti hatások, időjárási körülmények (légnyomás, csapadék mennyiség) változásai befolyásolják. A 250 nSv/h alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Bakonycsernyéhez legközelebbi mérőállomás Székesfehérváron található, tulajdonosa a Honvédelmi Minisztérium.

A településen jelentős sugárzással bíró objektumról nincs tudomásunk.

1.17.6. Hulladékkezelés, hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás területén jelentős változások történtek a 2012. évi CXXXLV. Tv. (törvény a hulladékgazdálkodásról) életbe lépésével.

A településen a hulladék közszolgáltatás helyzete megoldott, Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzata a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás (továbbiakban: Társulás) útján látja el a hulladék közszolgáltatási feladatot. A Társulás célja megoldani a hulladékgazdálkodás területén jelentkező feladatokat és korszerű hulladékgazdálkodási rendszert üzemeltetni.

A Társulás a feladatok ellátása érdekében a Depónia Nonprofit Kft-vel hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést kötött.

Bakonycsernye település közigazgatási területén a hulladékgazdálkodási tevékenységet a Depónia Hulladékkezelő és Településtisztasági Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Közszolgáltató) látja el.

A hulladékgazdálkodási tevékenység ellátásához kijelölt hulladékgazdálkodási létesítmény a Székesfehérvár-Csala, Pénzverő-völgyi nem veszélyeshulladék-lerakó.

Közszolgáltatás körébe tartozó hulladékok gyűjtése, kezelése

Az ömlesztetten gyűjtött hulladékok elszállítása heti rendszerességgel történik.

Az Önkormányzat az elkülönített hulladékgyűjtési rendszer keretében a vegyes hulladéknak (papír, fém, műanyag, üveg, zöldhulladék) hulladékfajtától elkülönített gyűjtését megszervezi.

A papír, fém és műanyag hulladékok elkülönített gyűjtése házhoz menő gyűjtéssel valósul meg, az üveg hulladék gyűjtése hulladékgyűjtő szigetek útján valósul meg. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékok elszállítása havi 1 alkalommal történik.

A biológiailag bontható hulladékok gyűjtése is elkülönített rendszerben történik, házmenő zsákos gyűjtéssel. A vegetációs periódusban havonta egy-egy alkalommal szállítják el a zöldhulladékot. Ennek kezelése a Székesfehérvári, Pénzverő-völgyi Regionális Hulladéklerakó komposztáló terén történik.

A lomtalanítás rendszere átalakult, nem előre meghirdetett időpontokban történik a település egészén, hanem az ingatlanhoz előre egyeztetett időpontban megy ki a gyűjtőautó, azaz házhoz menő lomtalanítás folyik.

A hulladék közszolgáltatási előírások alapján a településen működő intézmények is a közszolgáltatás rendszerét veszik igénybe.

Összefoglalóan a közszolgáltatás keretébe tartozó hulladékok gyűjtési és kezelési rendszer a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

Termelési hulladékok kezelése

A Bakonycsernyén működő vállalkozások közül egyik sem tartozik Magyarország 100 legnagyobb hulladéktermelő vállalkozása közé.

A termelő vállalatok nem kötelezettek a közszolgáltatás igénybe vételére a termelési hulladékok kezelése során, ennek ellenére az ipari és szolgáltató vállalkozások döntő többsége a közszolgáltatást veszi igénybe keletkező hulladékaik elszállítására.

A képződő termelési hulladékok a vállalkozások tevékenységi köréhez kapcsolódnak, nagyobb részben nem veszélyes

Bakonycsernyén településen két hulladék szállító vállalkozás és egy hulladékgyűjtési engedéllyel rendelkező vállalkozás működik, így hulladéktermelők termelési hulladékainak egy részét hulladékaikat helyben tudják átadni gyűjtő, szállító szervezetnek, egyéb hulladékaikat kénytelenek nagyobb távolságban elhelyezkedő hulladékkezelőkhöz szállíttatni.

A hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet hatályba lépésével, illetve a VM-OKIR HIR (Hulladékgazdálkodási Információs Rendszer) segítségével a hulladékok keletkezésének és kezelésének nyomon követése egyre könnyebb, így egyre megbízhatóbb adatok állnak majd rendelkezésre.

A termelési hulladékok speciális csoportjába tartoznak az építési, bontási hulladékok, melyek forrása részben a lakossági megbízásából történő kivitelezés, továbbá a vállalkozások által kezdeményezett fejlesztések.

Az építési, bontási hulladékok kezelésére Seregélyes területén már nincs lehetőség, illetve a lerakási járulék megjelenésével jelentősen drágult az építési, bontási hulladékok lerakási díja. Ez sajnálatosan az illegálisan lerakott építési, bontási hulladékok ismételt növekedését vonja maga után.

Egyéb hulladékgazdálkodási jellemzők

A településen keletkező kommunális hulladékok elhelyezése 2000. január 1-ig az önkormányzat által a Bakonycsernye 014/37 hrsz-ú ingatlanon lévő szemételepen történt. A lerakó egy egykori anyagnyerő helyen kerül kijelölésre még a 60-as évektől. A lerakó aljzatszigetelése 1992-ben készült el, majd 2000-ben a lerakást beszüntették.

A Környezetvédelmi Hatóság Bakonycsernye Önkormányzatának a 014/37 hrsz-ú ingatlanon található települési szilárd hulladéklerakó felhagyására környezetvédelmi működési engedélyt adott. A lerakó rekultivációja a Közé-Duna Völgyi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás vezetésével KEOP támogatással történt meg 2011. évben.

Jelentősebb mértékű illegális hulladéklerakásról nincs tudomásunk, azonban a külterületekre vezető földutak mentén egy-két kisebb halom elhagyott hulladék található.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

A település belterülete rendezett egy-két épület esetében tapasztalható csak elhanyagoltság, illetve a felhagyott kőbányák esetében figyelhető meg kisebb rendezetlenség.

Egyéb esetekben a település határában elhelyezkedő földutak mentén figyelhető meg illegális hulladéklerakás kisebb mértékben.

1.17.8. Árvízvédelem

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásról szóló 18/2003. (XII.9) KvVM-BM rendelet " felsorolásában "A" erősen veszélyeztetett településként szerepel.

A legnagyobb gondot a belterület D-i részén átfolyó és a terület nagyobb részéről levezetésre kerülő csapadékvíz befogadjának a Súri-pataknak , az átvezető képességének korlátai jelentik, jelentették. A patak vízgyűjtőjén a rövid idejű, nagy intenzitású csapadék hatására 2019 -ben lezúduló nagy mennyiségű csapadékból kialakult villám árvíz komoly károkat okozott. Jelezve az árok szelvény és a műtárgyainak hiányosságait.

Az Önkormányzat 2020-ban a további károkozás megszüntetése érdekében tervet készített a Súri-patak medrének rendezésére bővítésére, valamint a lezúduló árvizek visszafogására és szabályozott keretek közötti elvezetésére. Ennek érdekében egy völgyzáró gátas záportározó épült.

Célja: árvízcsúcs csökkentés, hordalékfogás, a Súri patak alsó szakaszának árvízmentesítése.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Bakonycsernye esetében környezeti konfliktusok az alábbiak:

- Felszíni vizek védelme
 - A településen áthaladó felszíni vízfolyások védelme. Új funkciók telepítése esetében figyelembe kell venni a jogszabályi és a hatósági határozati előírásokat, és az új tevékenységeket úgy kell tervezni, hogy a felszíni vizek minőségét ne veszélyeztesse.
- Élővilág-védelem, tájvédelem:
 - A település külterületének jelentős része Natura 2000 védettség alatt álló (Keleti-Bakony SAC terület – HUBF20001). Az antropogén területhasználatok alacsony mértékűek és jól illeszkednek az természeti adottságokhoz, ami hosszútávon is megőrizendő. Az élővilág-védelem és tájvédelem szempontjából nem javasolt nagy intenzitású, komoly környezet-igénybevétellel járó területfejlesztés, ami a település gazdasági erejét, illetve lakosság megtartó képességét csökkenti.
- Vizuális környezetterhelés:
 - A település külterületi zöldfelületek gondozása, jókarban tartása több erőforrást igényel.

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLET-FELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST, BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. ALÁBÁNYÁSZOTT TERÜLETEK, BARLANGOK ÉS PINCÉK TERÜLETEI

A településen jelenleg működő bányaterület nincs, viszont az egykori mélyművelésű szénbányászat és kutatás Bakonycsernye területét is érintette.

A szénbányászat által aláfejtett területeket felszínmozgások által potenciálisan veszélyeztetett területenként kell figyelembe venni

A már bezárt és törölt szénbányák az alábbiak:

- Kisgyón szénbánya

- Balinka I. szénbánya

Bakonycsernye külterületén egy megkutatott szén ásványi vagyont tartalmazó terület ismert:

- Csetény – Szápár – Bakonycsernye – Súr szén.

Bakonycsernye területén három aktív felszínmozgás veszélyes terület található:

1. 554/3 és 895/2 hrsz közötti partfalban elhelyezkedő pincék és környezetük
2. a Kuruc utca 508 és 515 hrsz feletti löszös partfal
3. 1224/1 és 295/3 hrsz határán kialakult partfal.

A Magyar Állami Természetvédelem hivatalos honlapja és az Országos Barlangnyilvántartás szerint Bakonycsernye területén az alábbi barlangok találhatóak:

Hamuházi-zsomboly barlang

Kataszteri szám: 4422-44

Hossz: 9 méter

Vertikális kiterjedés: 6 méter

Mélység: 6 méter

Magasság: 0 méter

Település: Bakonycsernye

Hrsz: 0365/1

Védettség: védett

Látogathatóság: beomlott, jelenleg nem látogatható

NP Igazgatóság: Duna-Ipoly NP Igazgatóság

Hatóság: Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal

Kutatási engedélyek száma: 0

Szinonimák: Hamuházi-hasadékbarlang, Zsomboly

1.18.1.2. CSÚSZÁS-, SÜLLYEDÉSVESZÉLYES TERÜLETEK

A terület nem csúszás, illetve süllyedésveszélyes.

1.18.1.3. FÖLDRENGÉS VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEI

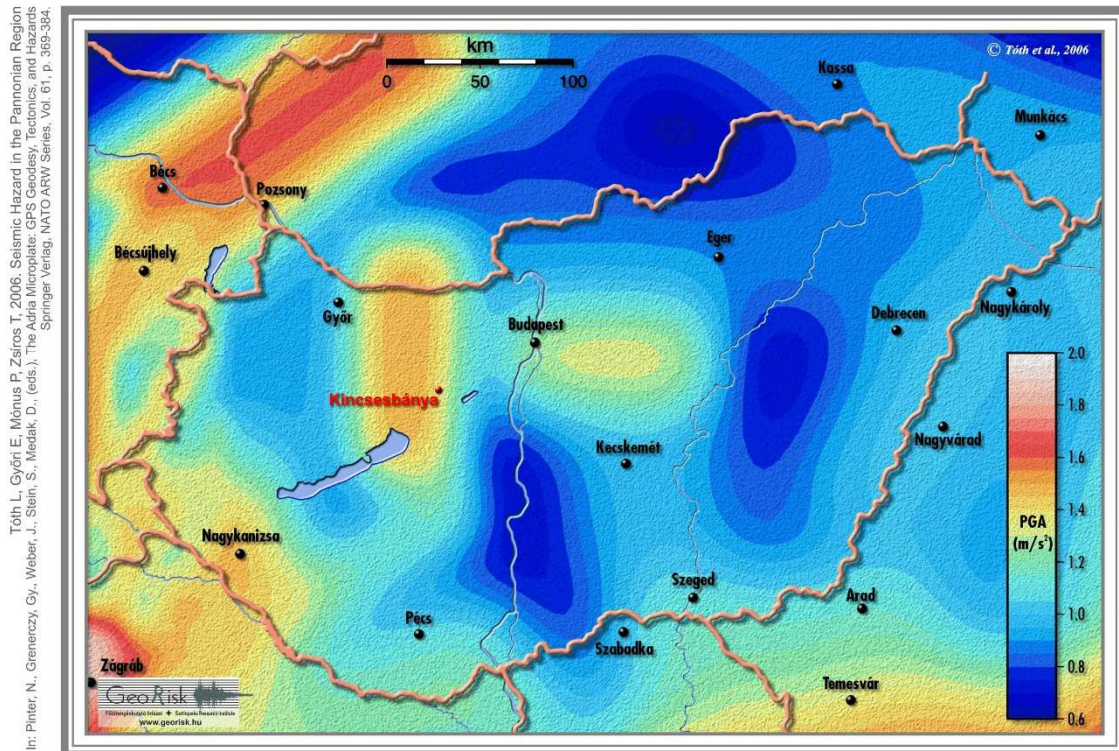
Bakonycsernye a szeizmikus zónatérkép szerint az 5. szeizmicitási zónába tartozik, így a Dunántúl egyik leginkább földrengés veszélyeztetett régiójába tartozik.

A térség földrengés-veszélyeztetettségét az alábbi ábra mutatja be, a mértékadó gyorsulás $1,5 \text{ m/s}^2$ körüli.

5. számú ábra: Magyarország földrengésveszélyeztetettsége (forrás: Georisk Kft.)

Magyarország földrengésveszélyzetettsége

Horizontális gyorsulás értékek 50 évre,
10% meghaladási valószínűség mellett
(1/475 év gyakoriság) az alapközetben, m/s² egységben

1.18.2. VÍZRAJZI VESZÉLYEZTETETTSÉG

1.18.2.1. ÁRVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

A település erősen árvíz veszélyeztetett, az elhúzódó nagycsapadékos időjárás mellett egyes helyeken előfordulhat belvíz.

Bakonycsernyét a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló rendelet tartalmazza, tehát ár- és belvíz szempontjából veszélyeztetett területnek számít. Elöntés esetén zömmel külterületi rétek, kaszálók, szántók kerülhetnek tartósan víz alá. Belterületen a csapadékvíz-elvezető rendszer nem megfelelő karbantartása, fenntartása okozhat időszakos elöntést, talajvízszint emelkedést. Belvízjárta terület a település keleti és déli része.

1.18.2.2. BELVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

A terület morfológiai és vízrajzi viszonyai alapján a település központi része belvíz veszélyeztetett.

1.18.2.3. MÉLY FEKVÉSŰ TERÜLETEK

A település mélyen fekvő területei a település K-i és DK-i részén, valamint a település keleti részén alakultak ki. Ezen térségek vizenyős, belvíz-veszélyeztetett területek.

1.18.2.4. ÁRVÍZ ÉS BELVÍZVÉDELEM

Bakonycsernye a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén található. Az Igazgatóság ellátja a vizek kártételei elleni védelemmel, a vízkárelhárítással (árvíz- és belvízvédekezéssel, vízhiány kárelhárítással, valamint a vízminőségi kárelhárítással) összefüggő, jogszabályban meghatározott feladatokat.

Bakonycsernyén árvízvédelem szükséges, tekintettel arra, hogy a település árvíz veszélyeztetett. A Gaja-patak és a Sári-patak belterületet érintő szakaszain fokozott védekezés szükséges.

1.18.3. EGYÉB

A település déli külterületi része Natura 2000 SPA védettség alatt álló terület (Keleti-Bakony HUBF-20001).

1.18.3.1. KEDVEZŐTLEN MORFOLÓGIAI ADOTTSÁGOK (PL. LEJTÉS, FALSZAKADÁS)

Kedvezőtlen morfológiájú területeknek a mélyebb fekvésű területek minősülnek.

1.18.3.2. MÉLYSÉGI, MAGASSÁGI KORLÁTOZÁSOK

Nincs releváns adat.

1.18.3.3. TEVÉKENYSÉGBŐL ADÓDÓ KORLÁTOZÁSOK

A tervezési terület morfológiai és belvív viszonyai következtében a felszíni vizek szennyezését kell kizárni még egy elhúzódó belvizes időszak esetében is. Ezért a belvív veszélyeztetett területeken a veszélyes anyagok és hulladékok tárolására különös gondot kell fordítani, illetve a szennyvízelvezetés/gyűjtés tervezése esetében is ezen körülmények figyelembe vétele szükséges. Ugyancsak szükséges figyelembe venni a Natura 2000 területeket.

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

A településen jelenleg működő bányaterület nincs, viszont az egykori mélyművelésű szénbányászat és kutatás Bakonycsernye területét is érintette.

A szénbányászat által aláfejtett területeket felszínmozgások által potenciálisan veszélyeztetett területenként kell figyelembe venni

A már bezárt és törölt szénbányák az alábbiak:

- Kisgyón szénbánya
- Balinka I. szénbánya

Bakonycsernye külterületén egy megkutatott szén ásványi vagyont tartalmazó terület ismert:

- Csetény – Szápár – Bakonycsernye – Súr szén.

1.20. VÁROSI KLÍMA

A település klímája az alábbiak szerint jellemezhető:

A **Keleti-Bakony** kistáj mérsékeltlen hűvös-mérsékeltlen száraz éghajlatú kistáj.

A napsütéses órák évi száma átlagosan 1960; nyáron 780, télen 190 óra körüli napfénytartamra számíthatunk.

A hőmérséklet évi átlaga 9,0–10,0 °C körül van, a csúcson 9 °C alatti, a tenyészidőszaké pedig 15,0–15,5 °C körüli, de a DK-i részeken eléri a 16,0 °C-ot. A 10 °C napi középhőmérsékletet meghaladó időszak ápr. 10–15. körül kezdődik és okt. 14–18-ig tart (185–190 nap), de a magasabban fekvő területeken csak ápr. 20. körül kezdődik, és okt. 14–18-án ér véget (175 nap körül). 195 nap körüli hosszúságú fagymentes időszak valószínű. Ez az időtartam hozzávetőlegesen ápr. 10–15. és okt. 25–28. közé esik. A legmagasabb nyári hőmérsékletek sokévi átlaga 32,0–33,0 °C, de a csúcson 30,0–31,0 °C, a legalacsonyabb téli hőmérsékletek $-15,0$ és $-16,0$ °C közötti.

Az évi csapadékösszeg 570–620 mm körüli. A vegetációs időszak csapadékösszege 330–380 mm közötti, a csúcson 400 mm körüli. A hótakarós napok száma évente 50–60, az átlagos maximális hóvastagság 22–26 cm.

Az ariditási index 1,15–1,20.

Leggyakoribb szélirányok az ÉNy-i és az É-i, az átlagos szélesség a tetőkön 4 m/s körüli, máshol 3–3,5 m/s.

Az erdőgazdálkodás mellett a szántóföldi kultúrák számára kedvező az éghajlat.

2. HELYZETELEMZÉS

Környezetvédelmi szempontból Bakonycsernye esetében magasabb mértékű környezetterhelés szinte kizárólag a települést érintő átmenő forgalomhoz kapcsolódik.

További vonatkozásban a település környezeti terhelése alacsony, kedvező a település belterületének alacsony a beépítési intenzitása, ezért magas a zöldfelületi aránya.

A településfejlesztés Ny-D-i irányokban lehetséges, azonban korlátozó tényező lehet a DK-i alacsonyabb fekvésű területek magas talajvízszintje, illetve a jelenlegi mezőgazdasági területhasználat. A település természeti környezete, a domborzati viszonyokhoz alkalmazkodó jellege védendő értéket képvisel.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

Bakonycsernye hagyományos vidéki települési történelmi múlttal, településszerkezettel és épített környezettel rendelkezik.

A település Mórhoz való közelsége, a kiépült infrastruktúra mindenképpen előny, melyet a gazdasági növekedés és a helybeli lakosok igényei szerint továbbfejleszteni szükséges.

A gazdaságfejlesztési alapelveknek meghatározásánál elsődleges szempont a természeti és épített környezet védelme, a tervezett fejlesztések megvalósítása. A gazdaság-fejlesztések és a lakóterületi bővítések a már kijelölt fejlesztési területen biztosíthatóak.

Bakonycsernye fejlesztésénél a lakosság szám növekedés a fiatalok helyben-maradásának támogatásával valósulhat meg. A fejlesztési alapelvek meghatározásánál figyelemmel kell lenni a mai kor minőségi életviteli igényeire.

A település életében nagyon fontos, hogy olyan fejlesztések valósuljanak meg, melyek fenntartásához, üzemeltetéséhez a lehető legkevesebb forrás szükséges.

A fejlesztésnél a fő hangsúlyt az élhető település megőrzésére, az oktatási háttér helyi igényekhez igazítására, a szolgáltatások, az infrastruktúra fejlesztésére, a szabadidő eltöltéséhez szükséges programok bővítésére kell helyezni.

A turizmus fejlesztése érdekében a hagyományokra és a védett értékekre alapozva kell célokat kitűzni.

Bakonycsernye Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései között szerepelt gazdasági terület kialakítása, mely a helyben lakóknak munkahelyet teremtene, az önkormányzat többlet forráshoz jutna az iparűzési adó bevétel növekedésével. Ezen okokból a település fontos feladata a gazdálkodó szervezetek támogatása.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A település környezetének fejlesztését két külső tényező befolyásolja jelentősen:

Az első a három járási székhely közelsége, melynek pozitív hatása a növekvő lakosság szám és a gazdasági tevékenységet folytató vállalkozások növekedése. Negatív hatást eredményez ugyanakkor a munkahelyek hiánya.

Ezen kívül belső tényezőként említendő a népességnek vegyes összetétele, az ún. „betelepülők”, akik a település társadalmi életében nem kívánnak résztvenni.

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A különböző hatósugarú fejlesztési stratégiák, területfejlesztési tervek áttekintése során, az azokban megfogalmazott célokból következően olyan jövőkép rajzolódik ki, mely Bakonycsernye egy vonzó vidéki életforma megteremtésében látta, amely növekvő gazdasággal, a közösségi rendszerekre épülő településként van jelen a Közép-Dunántúli régióban.

BAKONYCSERNYE jövőképe azt a célt szolgálja, hogy a település gazdasága erősödjön, valamint egy lakható és minőségileg tovább fejlődő településsé váljon.

A településen a lakó és gazdasági területek megfelelő szabályozásával meg kell teremteni a fejlesztés építésjogi hátterét. A jelenlegi állapot nem megfelelően biztosítja a gazdaságos fejlesztési lehetőségeket.

Az önkormányzat a tervezett fejlesztéseket pályázati forrás igénybevételével, illetve a gazdálkodó szervezetek, vállalkozások bevonásával tudja biztosítani.

3.2. Problématérkép/értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolását a P-1 jelű térkép tartalmazza.

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Bakonycsernyén alapvetően két eltérő településrész határolható le, a lehatárolás megegyezik a természeti állapottal:

1. Belterület
2. Külterület

1.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása

A Központi Statisztikai Hivatal adatszolgáltatása alapján a településen szegregációval érintett területek nincsenek.